

- † Ego Ioannes Baptista cardinalis Sancti Marcelli promitto, voveo et iuro.
 † Ego Vincentius cardinalis Montis Regalis promitto, voveo et iuro.
 † Ego Scipio cardinalis Lancellottus promitto, voveo et iuro.
 † Ego Vincentius cardinalis Gonzaga promitto, voveo et iuro.
 † Ego Henricus cardinalis Caietanus promitto, voveo et iuro.
 † Ego Io. Baptista cardinalis Castrucius promitto, voveo et iuro.
 † Ego Federicus cardinalis Cornelius promitto, voveo et iuro.
 † Ego Dominicus cardinalis Pinellus promitto, voveo et iuro.
 † Ego Decius cardinalis Azzolinus promitto, voveo et iuro.
 † Ego Hippolytus cardinalis Aldobrandinus promitto, voveo et iuro.
 † Ego Ferdinandus cardinalis de Medicis promitto, voveo et iuro.
 † Ego Philippus cardinalis Vastavillanus promitto, voveo et iuro.
 † Ego Franciscus cardinalis Sfortia promitto, iuro et voveo.
 † Ego Alexander cardinalis Montaltus promitto, iuro et voveo.

Dat. die 21 aprilis 1586, pontif. anno 1.

XLIV.

Confirmatio congregationis Beatæ Mariæ Fulienſis ſtrictioris obſervantiæ monachorum Ordinis Cisterciensis Sancti Benedicti, cum gratiarum elargitione.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Religiosos viros, qui, divino spiritu afflati, aetio-rem, quam ab initio professi fuerint, ac priscis sanctorum patrum moribus magis similem vitae rationem sibi ipsis suapte sponte praescribunt, in suo

laudabili proposito confovere, et ita alios ad eorum imitanda vestigia incitare, pro pastoralis officio divinitus commissis, plurimum semper intendimus.

§ 1. Sanę cum ad nos nuper perlatum fuerit in vestro monasterio, sublatis quibuscumque pravis abusibus, institutionem et disciplinam monasticam in longe meliorem formam restitutam et reintegram, vosque religionis et pietatis amore ita incensos existere ut non solum ab esu carniū quibuscumque temporibus, etiam ab Ecclesia permissis, et a potu vini abſtineatis, sed etiam in laboribus, ieiuniis, orationibus, carnis maceratione et mortificatione aliisque poenitentiae operibus exercendis strictiorem et severiorem, quam reliqui monachi Sancti Benedicti Cisterciensis Ordinis, Regulam observare studeatis.

§ 2. Nos, vestram hanc piam et salutarem intentionem plurimum in Domino commendantes, quo magis pacato et tranquillo animo in humilitatis spiritu divinis obsequiis insistere, piūque institutum prosequi absque impedimento possitis, vestris supplicationibus inclinati, ritus, mores, vitae normam et reformationem ad aetio-rem regularis disciplinae observantiam in istud monasterium nuper introductam, dummodo sacris canonibus et concilii Tridentini decretis ac supradictae Sancti Benedicti Regulae iam pridem auctoritate apostolica approbatae consona sint, auctoritate praesentium approbamus et confirmamus, illaque praesentium litterarum patrocinio communitus, vobisque ac illis, qui perpetuis futuris temporibus in isto monasterio regularem professionem emiserint, ut ea observare licite possitis, licentiam concedimus.

§ 3. Interdicimus etiam dilectis filiis abbati monasterii Cistercii, Cabilonensis diocesis, ceterisque superioribus pro tem-

In monasterio S. Mariae Fulien. strictior observantia disciplinae mox introducta fuit.

Hic Pontifex eam approbat.

Superioribus dicti Ordinis interdicit ne a dicta vivendi

norma ipsos retrahant;

pore existentibus eiusdem Ordinis, ne vos aut eos, qui posthac erunt in isto monasterio recepti et ad professionem admissi, ad relaxandum et remittendum aliqua ex parte rigorem istius observantiae, utendumque indultis et dispensationibus apostolicis, quibus vetustam vestri Ordinis et primaevam institutionem illiusque austeritatem divers. nostri praedecessores mansuetudine quadam temperarunt, laxiorem, honestam tamen vivendi normam permiserunt et benigne indulserunt, quovis praetextu aut quaesito colore, invitos cogere vel compellere, aut vos in praemissis molestare aut impedire audeant vel praesumant. Quod si quid tale attentaverint, aut vobis iniungere, praecipere et mandare praesumpserint, vos ac pro tempore futuros istius monasterii abbatem et monachos ad obediendum talibus illorum praeceptis et iussis minime teneri decernimus. Ita ut nihilominus, etiam illis contradicentibus, absque alicuius poenae vel censurae ecclesiasticae incursu, in hoc vestro instituto perseverare libere et licite valeatis.

§ 4. Ceterum volumus ut in reliquis, quae praemissis vestris aetioribus institutis et disciplinae regulari non erunt contraria, eorum visitationi, correctioni, omnimodae iurisdictioni et superioritati, sicuti hactenus fuistis, in posterum vos vestrique successores subiecti sitis, et ab illorum obedientia nequaquam tali occasione recedatis.

§ 5. Quod si unquam controversia, dubitatio seu discordia exorta erit super praemissis, utrum scilicet vestri mores vestrumque vivendi genus praedictae Sancti Benedicti Regulae adversentur, talis controversiae cognitionem, definitionem et decisionem nobis dumtaxat et Romano Pontifici pro tempore existenti reservamus.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus

et ordinationibus apostolicis, ac in conciliis, etiam generalibus, editis; et praedictorum ac aliorum quorumvis Ordinum et monasteriorum, iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illorum superioribus et generalibus ceterisque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, illorum tenores pro expressis habentes, ad effectum praesentium dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v maii MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 maii 1586, pontif. anno II.

XLV.

Prohibitio quod de cetero nulla corpora defunctorum, praeterquam regalia, in choris et aliis locis intra septa et clausuram monasteriorum monialium in regnis Hispaniarum sepeliri valeant¹

Sixtus episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio nostro et Sedis Apostolicae in partibus Hispaniarum commoranti, cum potestate legati de latere nuntio, salutem et apostolicam benedictionem.

Circa pastoralis officii curam nobis, meritis licet imparibus, desuper commissam, quantum nobis ex alto permittitur, invigilantes, assidue ad ea, per quae perniciosis abusibus et exinde provenienti- bus scandalis obvietur, ac in monasteriis singulis, praesertim foeminei sexus, debita clausura servetur, et sanctimonialium in eis sub Religionis iugo Christo Salvatore in castitatis holocausto famulatum af-

Contrariis quibuscumque derogat.

Pontificis cura in servanda monialium clausura.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

fectantium quieti et animarum saluti consulatur, libenter intendimus, ac in his nostrae vigilantiae partes propensius impartimur, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

Causa faciendae prohibitionis de qua in rubrica.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, nonnullae personae laicae in regnis Hispaniarum degentes, saepius eo temeritatis deveniant ut, sub praetextu quod alias suorum defunctorum corpora in certis eorum cappellis seu monialium choris vel aliis locis intra septa et clausuram monasteriorum monialium S. Augustini vel alterius Ordinis, sub cura et regimine fratrum et superiorum Ordinis fratrum Praedicatorum viventium, existentibus, sepelire seu deponere consueverint, ab huiusmodi scandaloso abusu desistere non curantes, murum chori ecclesiarum monasteriorum huiusmodi pro introducendis cadaveribus rumpere et clausuram huiusmodi violare praesumant, in non modicum christifidelium scandalum.

Prohibitio.

§ 2. Nos, pro nostri pastoralis officii munere, scandaloso abusu et pernicioso exemplo huiusmodi obviare, ac monasteriorum clausurae et monialium in illis degentium quieti et animarum saluti, quantum cum Deo possumus, providere volentes, ac certam de praemissis notitiam habentes, motu proprio, non ad alius desuper nobis oblatae petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, discretionis tuae per apostolica scripta committimus et mandamus ut auctoritate nostra prohibeas et statuas quod de cetero, perpetuis futuris temporibus, nulla prorsus defunctorum corpora, praeterquam regalia, in choris, cappellis, capitulis vel aliis locis intra septa ecclesiarum huiusmodi existentibus, quovis praetextu aut colore, sepeliri aut deponi, perpetuo vel ad tempus, neque tumbae aut sepulturae intra septa et clausuram huiusmodi, cum stemmatibus aut insignibus vel alias quo-

modolibet, exceptis regalibus, fieri aut constructui vel refici possint aut valeant quomodo.

§ 3. Et quod de praesenti forsan constructae ex dictis locis intra clausuram huiusmodi existentibus, penitus et omnino amoveri, et ad alium locum in ecclesiis monasteriorum praedictorum, extra tamen clausuram, arbitrio superiorum praedictorum et partium interesse habentium, transferri debeant.

§ 4. Siquae vero cappellae, etiam ad aliquas particulares personas quovis iure spectantes, intra eandem clausuram reperiantur, ad quas, pro defunctorum corporibus inibi sepeliendis, ex ipsa ecclesia non nisi diruto muro pateat ingressus, earumdem cappellarum ianuae, quae de praesenti intra eandem clausuram aperte existunt, ocludi, et illis penitus clausis, alia ostia extra clausuram huiusmodi in eadem ecclesia aperiri et fieri debeant, ita quod pro ingressu cappellarum huiusmodi vel alias quomodolibet nullo modo eadem clausura de cetero violetur.

§ 5. Ac etiam ita in futurum, sub excommunicationis maioris latae sententiae ipso facto per contravenientes incurrendae poena, a qua non nisi per nos aut successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes absolvi possint, perpetuo observari eadem auctoritate praecipias et mandes, monialesque et conventus monialium seu domorum huiusmodi super praemissis a quoquam, etiam praetextu cuiuscumque consuetudinis, etiam immemorabilis, quam eadem auctoritate revoces et annulles, aut alias quovis colore nullatenus molestari, perturbari aut inquietari posse; necnon quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentari contigerit, irritum et inane decernas, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas alia-

Si quae sepulturae intra clausuram constructae sunt alio transferendae.

Cappellarum ianuae extra clausuram aperiendae.

Opportuna ad id apostolico nuncio concessae facultates.

que opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo; ac, legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Obstantium derogatio.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostra de non tollendo iure quaesito; necnon felicis recordationis Bonifacii Papae VIII, praedecessoris nostri, qua cavetur ne quis extra suam civitatem et dioecesim, nisi in certis casibus, et in illis, ultra unam diaetam a finesuae dioecesis ad iudicium evocetur. Seu ne iudices a Sede praedicta deputati extra civitatem et dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii vel aliis vices suas committere praesumant; et in concilio generali edita de duabus diaetis, dummodo ultra tres diaetas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur; aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis; ac statutis et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, communiter vel divisim, a supradicta sit Sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, nonis maii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7 maii 1586, pontif. anno II.

Approbatio, declaratio et extensio constitutionum editarum a Pontificibus praedecessoribus circa solutionem annatarum, communium et quindenniorum de beneficiis ecclesiasticis Romanae Camerae Apostolicae debitorum ¹.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius constitutionis.

Camerae nostrae Apostolicae et collegii fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et officialium Romanae Curiae, de annatis et quindenniis participantium, indemnitati, prout tenemur, consulere, et eorum iura illaesa praeservari volentes, ea, quae propterea a praedecessoribus nostris provide statuta fuerunt et ordinata, ut in violate observentur, confirmationis nostrae munimine roboramus et innovamus, et alias desuper disponimus, prout rationi consentaneum esse, et in Domino conspiciamus expedire.

Confirmatio bullarum Pauli II, III et IV et Pii V et aliorum Pontificum.

§ 1. Itaque, motu proprio et ex certa scientia nostra, quascumque, tam sub plumbo quam in forma brevis et motus proprii litteras felicis recordationis Pauli secundi et eiusdem nominis tertii, Pauli quarti ac Pii quinti, necnon quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum super solutione annatarum, communium, quindenniorum et aliorum iurium, ratione provisionum seu unionum perpetuarum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, per Sedem Apostolicam factarum et faciendarum, editas, confirmatas et innovatas, cum

¹ De hac materia, ultra ea quae sunt in extravagantibus, extant in hoc opere Pauli II const. VIII, *Decet*, tom. V, pag. 197; Innoc. VIII const. IV, *Apostolicae*, ibidem, pag. 311; Iulii II const. VI, *Romani*, ibidem, pag. 152; Clem. VII const. XLI, *Cum sicut*, tom. IV, pag. 523; Iulii III const. XXVII, *Cupientes*, ibidem, pag. 473; Pauli IV const. XVI, *Incumbentia*, ibidem, pag. 523, et const. XXV, *Decens*, ibidem, pag. 533. necnon Pii V const. LX, *Apostolicae*, tom. VII, pag. 598.

omnibus clausulis, decretis, derogationibus ac censuris et poenis in illis contentis, necnon omnia et singula per quoscumque iudices, executores et commissarios, in praemissis et circa ea quomodolibet gesta et executa, ac inde secuta quaecumque, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, necnon illis perpetuae et irrefragabilis firmitatis robur adiicimus, omnesque et singulos iuris et facti ac solemnitatum et alios defectus, siqui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus, atque illas et illa, quatenus opus sit, innovamus.

Extensio ad
quoscumque u-
niones benefi-
cium hic non
exceptorum.

§ 2. Praeterea, quoniam quindenniorum usus et solutio ratione beneficiorum unitorum constituta sunt, quia illorum vacatio amplius non speratur, et ut propterea damnum ex hoc Camerae Apostolicae et collegio cardinalium et Romanae Curiae officialibus praedictis emergens sarciatur; nos, attendentes quod tantumdem detrimenti Camerae, collegio et officialibus praefatis, ex unionibus quae ab ordinariis locorum et aliis fiunt, provenit, ac propterea aequum esse censes ut quod in unionibus per Sedem Apostolicam factis obtinet, illud idem et fortius in unionibus per ipsos ordinarios factis et faciendis observetur; licetque in constitutionibus et litteris praedecessorum praefatorum comprehendi videatur, tamen, ut cuius dubitandi occasio praecidatur, motu et scientia similibus, ac de apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, statuimus, decernimus et declaramus quod uniones, annexiones, incorporationes, applicationes et submissiones de quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, tam saecularibus quam regularibus, etiamsi monasteria monialium et hospitalia fuerint, quae tamen, tempore ipsarum unionum, cura, conventu et hospitalitate caruerint, et quorum singulorum, vel si plura

beneficia unicis litteris comprehensa sint, quorum quilibet annuus valor vigintiquatuor ducatos auri de Camera, secundum communem estimationem, non excedat, dummodo tamen omnium insimul illum transcendat, cuicumque ecclesiae, monasterio, collegio, domui, societati, congregationi, Ordini, militiae, hospitali, seminario aut alio loco pio, tam per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac nos necnon Sedis praefatae legatos, nuncios et alios quoscumque subdelegatos, et alias quomodolibet auctoritate apostolica, quam per quemcumque loci ordinarium, in qualibet mundi parte, hactenus factae et faciendae, etiamsi manualia et de iure patronatus laicorum, etiam imperatoris, regum, ducum, marchionum, baronum, comitum et aliorum nobilium et illustrium illa beneficia fuerint, sub dictorum praedecessorum constitutionibus ac declarationibus omnino comprehendantur et includantur, ac ab omnibus comprehensae et inclusae censeantur. Et propterea omnia et singula cathedralium, etiam metropolitanarum, collegiatarumque ecclesiarum capitula, congregationes, societates, universitates, collegia, seminaria, hospitalia, monasteria et pia loca huiusmodi, et quivis alii, in quorum favorem uniones, annexiones, incorporationes, applicationes et submissiones huiusmodi factae reperientur, aut posthac fient, quantumcumque exemptae et privilegiatae existant, etiamsi superinde in Camera Apostolica non obligaverint, dummodo beneficia ipsa possideant, ad solutionem quindenniorum praefatorum eidem Camerae ac collegio et officialibus, ratione unionum, annexionum, incorporationum, applicationum et submissionum praefatarum singulis quindecim annis, a die quo illae suum sortitae fuerint effectum, iuxta tenorem litterarum praedecessorum praefatorum su-

per hoc editarum faciendam, teneri et obligatos esse; et ad id per sententias, censuras et poenas in ipsis litteris contentas cogi et compelli posse.

Decretum irritans.

§ 3. Sicque per quoscumque iudices, ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici auditores ac S. R. E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritumque et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari decernimus.

Iudicis deputatio et facultates in causis et exigentis annatarum etc.

§ 4. Mandantes dilecto filio magistro Alexandro Glorierio, clerico dictae Camerae, quem super cognitione et decisione causarum, tam occasione praemissorum quam annatarum beneficiorum pro tempore vacantium, per illorum provisos dictis Camerae, collegio et officialibus debitarum et debendarum, pendentium et movendarum, iudicem deputavimus, ac aliis in eius locum, per nos vel successores nostros subrogandis iudicibus, ut, pro faciliiori indagazione unionum praefatarum, omnia et singula cathedralium, etiam metropolitanarum et collegiatarum ecclesiarum capitula et collegia, necnon tam virorum quam mulierum, saeculares et quorumvis Ordinum regulares congregationes seu collegia, seminaria et pia loca, eorumdemque praelatos, procuratores, ad indicandum et profitendum, medio iuramento, omnia et singula monasteria, prioratus, praeposituras, praepositatus, parochiales ecclesias et alia quaecumque beneficia ecclesiastica, etiamsi manualia et de iure patronatus, ut praefertur, fuerint, quae ipsa collegia, seminaria, congregationes et alia pia loca praefata possideant, illorumque annuos veros valores, sub privationis et aliis in litteris in forma motus proprii Pauli IV et Pii V, praedeces-

sorum huiusmodi, contentis sententiis, censuris et poenis, in Romana Curia et extra eam, moveant et requirant. Dantes eis plenam et liberam facultatem, pro eorumdem quindenniorum et iurium exactione, omnes et singulos illorum debitores, sub singulis praefatis et praesentibus nostris litteris comprehensos, etiam per edictum publicum, constituto summarie de non tuto accessu, tam in dicta Curia quam extra eam, citandi, monendi et requirendi; ac eis et aliis, quibus et quoties opus fuerit, etiam sub censuris et poenis ecclesiasticis ac etiam pecuniariis, Alexandri et subrogandorum praefatorum arbitrio, ferendis, statuendis, moderandis et applicandis, ac etiam privationis beneficiorum unitorum, etiam simili edicto, inhibendi; ipsosque debitores ad indicandum beneficia unita et solvendum quindennia decursa, etiamsi ad id in Camera Apostolica non se obligaverint, constituto tamen de sortito effectu unionum, per similes sententias, censuras et poenas, etiam interdicti tam localis quam personalis appositionem, per Alexandrum et subrogandos praefatos, quoties opus fuerit, ferendas et promulgandas, necnon fructuum, reddituum et proventuum beneficiorum ecclesiasticorum, quae ipsi debitores possidebunt, pro quantitate eorum debiti, sequestrationem et alia opportuna iuris et facti remedia, etiam cum invocatione auxilii brachii saecularis, cogendi et compellendi; ac in praemissis omnibus et singulis, etiam summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figura iudicii, sola facti veritate inspecta, ac alias more camerale, procedendi; ac eos qui sententias, censuras et poenas praefatas, ut praemittitur, incurrerint, ab eisdem censuris et poenis, praevia satisfactione, absolvendi et liberandi, aliaque faciendi, gerendi et exercendi, quae in

XLVII.

Confirmatio et nova concessio gratiarum et privilegiorum Ordini Cisterciensi, eiusque abbatibus, monachis et monasteriis a Gregorio IX, Innocentio IV, Sixto IV, Innocentio VIII, Pio IV, Pio V, Gregorio XIII et aliis Summis Pontificibus concessorum 1.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Pontifex Romanus, primarias Christi Dei et Domini nostri in terris gerens vices, sicut totius dominici gregis pascendi curam et onus sustinere dignoscitur, ita in eos, quos gravius laborare, et suo praecipuo auxilio indigere perspexerit, propensius et favorabilius incumbere debet. Cum primis vero religiosorum monachorum, qui, mundanis abiectis illecebris, in spiritu humilitatis Altissimo famulantur, paternam curam gerere, nutantemque illorum statum, quantum ex alto conceditur, celeri ac salubri munimine fulcire.

§ 1. Sane, sicut pro parte dilecti filii Edmundi a Cruce, abbatis monasterii Cistercii, Cabilonensis dioecesis, totius Ordinis Cisterciensis generalis, necnon dicti Ordinis capituli generalis, nobis fuit expositum quod Cistercium monachorum Ordo a divo Roberto institutus, et a divo Bernardo illustratus, ceterisque eorum successoribus propagatus, multorum virorum sanctimonia praecellens, tam a praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus, quam etiam ab imperatoribus, regibus, ducibus et aliis principibus, tot et tantis privilegiis, gratiis et favoribus me-

Institutionem huius Ordinis et omnia ipsum concernentia inspicere in Paschalis II constituto, III, Desiderium, tom. II, pag. 209. Similem autem statutorum Ordinis et privilegiorum confirmationem habes in Pii quarti constituto, LXXXVII, In eminenti, tom. VII pag. 260; et Gregorii XIII const. XXVIII, Superna, pag. 73, huius tomi.

Exordium.

Plures Summi Pontifices Ordini Cisterciensi diversas gratias et privilegia concesserunt.

ruit decorari, ut nullo quovis temerario ausu, nullaque temporis diuturnitate, privilegia, exemptiones et gratias huiusmodi a quoquam violari aut modo aliquo infringi posse viderentur. Sed tamen ea est quorundam hominum improbitas, talisque rerum humanarum conditio, ut, nisi saepius eadem iterentur et legum poenis fulciantur, huiusmodi hominum audacia et temporis iniuria optimae leges et privilegia conculcentur. Quo factum est ut, quemadmodum eadem expositio subiungebat, multi pie memoriae praedecessores nostri, praecipue vero Paschalis II, Callistus etiam II, Eugenius III, Alexander III, Lucius similiter III, Honorius etiam III, Gregorius IX, Innocentius IV, Alexander etiam IV, Urbanus IV, Clemens IV, Gregorius X, Nicolaus IV, Bonifacius VIII, Clemens V, Ioannes XXII, Benedictus XII, Clemens VI, Urbanus V, Ioannes XXIII, Martinus V, Eugenius IV, Nicolaus V, Callistus III, Pius II, Sixtus IV, Innocentius VIII, Leo X, Pius IV, Pius V et Gregorius XII, Romani Pontifices, privilegia, praerogativas, immunitates, exemptiones, libertates, indulgentias, conservatorias, facultates et alias gratias, monasterio seu abbati Cistercii, necnon Firmitatis, Pontiniae, Clarevallensis et Morimondensis, Cabilonensis, Antisiodorensis et Lingonensis respective dioecesis, quatuor ipsius monasterii Cistercii filiabus appellatis, totique Ordini Cisterciensi et capitulo generali eiusdem concesserint et indulserint.

Gregorius IX signanter abbatibus electionem a nemine impediri iussit.

Innocentius IV Ordinem a iurisdictione episcopi eximit.

§ 2. Inter cetera vero Gregorius IX nullus episcopus aut quaelibet alia persona, cuiuscumque dignitatis et praecminentiae existat, regularem electionem abbatum ipsius Ordinis impedire, aut in ea se quomodolibet ingerere.

§ 3. Innocentius IV eisdem episcopis, ne monachos et abbates Religionis eiusdem, etiam ratione cuiuscumque delicti,

causa fidei dumtaxat excepta, ad sua iudicia et tribunalia trahere.

§ 4. Sixtus IV commendatariis monachorum numeri taxationem et novitiorum receptionem et benedictionem in monasteriis commendatis prohibuit, atque eius rei curam penes abbates aliosque Ordinis superiores remanere voluit.

Sixtus IV commendatariis nonnulla prohibuit.

§ 5. Innocentius VIII, ne quisquam ex abbatibus et monachis ipsius Ordinis, in habitu et vivendi ritu, longo usu passim recepto, se ab aliis difformare praesumeret.

Innocentius VIII habitum difformitatem vetuit.

§ 6. Pius IV, Pius V et Gregorius XIII commendatariis eisdem eorumque ministris ceterisque personis saecularibus, quovis titulo ipsius Ordinis monasteriorum fructus atque proventus percipientibus, ne templa et alia loca regularia et ad monachorum usum destinata, abbatiarum huiusmodi et monasteriorum quomodolibet occuparent aut profanarent, neve in illis mulieres cuiuscumque conditionis introducerent, nec sese in bonis per monachos pro tempore decedentes relictis illorumve spoliis quomodolibet intrmitterent, aut bona ipsa sibi appropriarent, respective statuerunt, mandarunt et districtius praecipiendo veterunt.

Pius IV, Pius V, et Gregorius XIII alia commendatariis prohibuerunt.

§ 7. Ac etiam alii Romani Pontifices praedecessores nostri alias et aliter in favorem Ordinis eiusdem statuerunt, ordinarunt, concesserunt, indulserunt, prohibuerunt et inhibuerunt, prout in singulis tam praedictorum quam aliorum quorumcumque praedecessorum nostrorum litteris, sub quacumque forma et data respective (quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis) expeditis et emanatis, latius dicitur contineri.

Nonnulli alii Pontifices, quaedam alia Ordini concesserunt.

§ 8. Quare ipsius Ordinis Cisterciensis afflicto statui paterno affectu, et ex pastoralis officii nobis ex alto iniuncti munere providere volentes, motu proprio, non ad abbatem Cistercii ipsius Ordinis generalis,

Hic modo Pontifex omnia confirmat et, quatenus sint in usu et concilio Tridentino non contraria, innovat.

Clausulae derogatoriae.

praemissis necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna.

§ 5. Non obstantibus quacumque centenaria, etiam completa, et etiam maiora iure statuta praescriptione, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus; necnon privilegiis, exemptionibus, indulgentiis et litteris apostolicis capitulis, congregationibus, collegiis, seminariis, hospitalibus et aliis piis locis praefatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, etiam motu et scientia similibus, ac de apostolica potestate plenitudine, etiam consistorialiter, et ex causa initi contractus, aut alias quomodolibet concessis ac iteratis vicibus approbatis et innovatis. Quibus omnibus, etiamsi, pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur praesentibus, pro plene et sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; necnon omnibus illis quae praedecessores praefati in singulis eorum litteris voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut praesentium transumptis etc.

Transumptorum sedes.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIV maii MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 14 maii 1586, pontif. anno II.

nec alterius cuiusque pro eo sive toto Ordine ipso nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex nostra mera et spontanea voluntate et certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine, praedicta omnia et singula privilegia, praerogativas, immunitates, exemptiones, libertates, indulgentias, conservatorias, facultates, indulta et alias gratias Cistercii et quatuor aliarum nuncupatarum praedictis monasteriis et Ordini universo eiusque capitulo generali, definatoribus et aliis superioribus quibuscumque per supradictos et alios quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros concessa et innovata, concessasque et innovatas, praesertim vero ipsas litteras Gregorii IX, Sixti IV, Innocentii VIII, Pii IV, Pii V et Gregorii XIII, per quarum ausu temerario contemptam a multis observationem eiusdem Ordinis convellitur immunitas, regularis status periclitatur, uniformitas decoloratur, confirmamus, roboramus et approbamus, illisque omnibus et singulis perpetuae et inviolabilis firmitatis robur adiicimus, et, quatenus opus sit, concedimus et indulgemus, vetamus, prohibemus et inhibemus, ac etiam solemnitate, etiam substantialium, et quoscumque alios defectus, siqui in singulis privilegiis, indultis et litteris apostolicis praedictis vel aliis quibuscumque quomodolibet intervenerint, motu et scientia similibus, eodem presentium tenore, supplemus. Decernimus omnia et singula in ipsis privilegiis et indultis ac praesentibus nostris contenta et comprehensa, quatenus sint in usu et sacris canonibus, praecipue vero concilii Tridentini decretis, non adversentur, perpetuo valida et efficacia ac firma et stabilia fore et esse, suosque plenarios effectus sortiri et obtinere, ac omnibus et singulis quos tangunt seu tangere poterunt quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari debere.

§ 9. Ac praesentes nostras, etiam ex quavis causa, de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel quovis alio defectu notari seu impugnari et alias quomodolibet infringi vel retractari nullatenus unquam posse, sed eas semper et perpetuo valere et tenere ac viribus subsistere, necnon eis, quos vel quorum favorem concernunt et concernent, omnino suffragari.

§ 10. Sicque per quoscumque iudices, etiam causarum sacri nostri Palatii Apostolici auditores ac S. R. E. cardinales, etiam legatos de latere, et quacumque potestate et dignitate fulgentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 11. Quocirca omnibus nostris et dictae Sedis legatis ac nunciis, ubicumque existentibus, ac quorumcumque locorum ordinariis necnon Ordinis praefati conservatoribus, ac dilecto filio moderno et pro tempore existenti Curiae causarum Camerae Apostolicae generali auditori, ipsorumque singulis, per apostolica scripta mandamus quatenus praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte patris generalis, abbatum, procuratoris generalis, vicariorum, visitorum et aliorum praefatorum seu alicuius eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, ipsisque efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra patrem generalem, abbates, procuratorem generalem, vicarios, visitatores et alios praedictos confirmatione, approbatione, adiectione, suppletionem, concessionem, statuto, ordinatione, invocatione, praee-

Clausulas praeservativas apponi;

Clausulam sublata etc. addit;

Executores deputati;

pto, interdicto, revocatione, abolitione ac sui generalis voluntatibus, mandatis, decretis nostris aliisque praemissis pacifice frui et gaudere, ac praesentes litteras ab omnibus, quos illae concernunt, inviolabiliter et incuncte observari, non permittentes patrem generalem, abbates, procuratorem generalem, vicarios, visitatores, superiores ac alios praedictos desuper contra litterarum earumdem praesentiumque tenorem quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet et rebelles, per praedictas ac alias sententias, censuras et poenas aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo; ac, legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§ 12. Non obstantibus praemissis ac sanctae memoriae Bonifacii Papae VIII, pariter praedecessoris nostri, de una, et in concilio generali edita de duabus diaetis, aliisque apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus; necnon quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, declarationibus, inhibitionibus et decretis; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, legatis, nunciis et ordinariis praedictis ac aliis quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis, clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili, etiam consistorialiter aut alias quomodolibet concessis, et etiam iteratis vicibus approbatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiam si, pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque

totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum veriores tenores, formam, datas et decreta in eis apposita, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et forma in illis tradita observata, inserti forent praesentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, et sufficienter derogatum esse decernimus; necnon omnibus illis, quae in litteris Pii IV, Pii V et Gregorii XIII ac aliorum praedictorum expressum fuit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 13. Ceterum, quia difficile foret, etc. Fides exemplorum.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVII maii MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 17 maii 1586, pont. anno II.

XLVIII.

Confirmatio constitutionum congregationis fratrum Sancti Ambrosii ad Nemus¹.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem ea, quae pro felici regimine et salubri directione monasteriorum et regularium locorum quorumlibet ac personarum in eis degen-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Procurator.

tium statuta et ordinata fuisse comperit, ut firma et illibata persistent, apostolicae Sedis munimine reborata.

§ 1. Sane dilectus filius noster Franciscus Sancti Nicolai in Carcere diaconus cardinalis Sfortia nuncupatus, Ordinis et congregationis fratrum Sancti Ambrosini ad Nemus sub Regula Sancti Augustii protector, nobis exposuit quod nuper dilecti filii moderni, rector generalis ac prior monasterii Sancti Clementis de Urbe, Ordinis et congregationis huiusmodi, a capitulo generali Mediolani antea celebrato, auctoritatem reformandi constitutiones Ordinis et congregationis huiusmodi habentes, una cum ipso Francisco cardinali protectore pluries congregati, nonnullas constitutiones, numero XLV, partim ex veteribus, partim ex his, quas bonae memoriae cardinalis Borromaeus, tunc in humanis agens et dicto capitulo praesidens, ediderat, partim vero aliunde, ut melius visum fuit, collectas, eidem Francisco cardinali protectori legendas et ab eo approbandas obtulerunt; quodque dictus Franciscus cardinalis protector, illis diligenter visis ac mature consideratis, illa tam Franciscus cardinalis protector quam generalis et prior praedicti approbarunt et pro approbatis habuerunt, illasque ab omnibus et singulis Ordinis et congregationis praedictorum fratribus et personis observandas esse iudicarunt atque mandarunt, prout in ipsis capitulis, per Franciscum cardinalem protectorem ac generalem et priorem praedictos die xv mensis aprilis proxime praeteriti subscriptis, plenius dicitur contineri.

§ 2. Quare praedictus Franciscus cardinalis protector, tam suo quam generalis ac prioris praedictorum nominibus, nobis humiliter supplicavit quatenus constitutiones praedictas omniaque et singula in eis contenta capitula confirmare et approbare, illisque perpetuae firmitatis ro-

bur adiacere, aliasque in praemissis opportunè providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 3. Nos, de omnibus in eisdem constitutionibus contentis informati, huiusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones praedictas, dicta quadraginta quinque capitula, ut praefertur subscripta, continentes, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque perpetuae firmitatis robur adiicimus omnesque et singulos iuris et facti ac solemnitatum quarumcumque quomodolibet omissarum defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus.

§ 4. Eisdemque constitutiones per generalem ac priorem et fratres dictorum Ordinis et congregationis tunc et pro tempore existentes perpetuo observari debere, et ad id cogi et compelli posse, nec ab illis ullo umquam tempore quovis praetextu resilire posse; irritum quoque et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 5. Mandantes eidem Francisco cardinali, moderno et pro tempore existenti protectori, ac vice-protectori Ordinis et congregationis huiusmodi, ut omnia et singula in dictis capitulis contenta, per supra dictos ac omnes alios, quos ea concernunt et concernent in futurum, sub excommunicationis et aliis ecclesiasticis sententiis, et privationis officiorum et aliis poenis suo arbitrio imponendis, inviolabiliter observari faciant; contradictores et impeditores eisque auxilium et favorem quomodolibet praestantes, per easdem censuras et poenas aliaque sibi visa remedia, appellatione postposita, compe-scendo, invocato, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac

Eisdem confirmat Pontifex;

Perpetuoque servari praecipit.

Cardinalem protectorem ad earum executionem iubet incumbere, addita ad id potestate;

Rector generalis et cardinalis protector, auctoritate capitulo generali, reformandi constitutiones.

Eisdem potestate auctoritate firmari possunt.

Contraria tibi.

quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis; necnon Ordinis et congregationis praedictorum, eorumque monasteriorum ac regularium locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis per felicitis recordationis Gregorium XIII et alios Romanos Pontifices praedecessores nostros Ordini et congregationi praedictis ac eorum monasteriis et regularibus locis, necnon rectori generali et prioribus ac fratribus aliisque personis in praedictum seu contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alio expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xx maii MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 maii 1586, pontif. anno II.

XLIX.

Institutio artis conficiendi sericum in Urbe et toto Statu Ecclesiastico cum nonnullis ordinationibus 1.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Petrus Valentinus Prentin. curat artem fabricandi sericum in dominio ecclesiastico.

§ 1. Cum, sicut accepimus, dilectus filius Petrus Valentinus Prentin., civis Romanus, de introducenda arte conficiendi sericum, necnon artificio texendi et componendi aulæa in Urbe nostra e-

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

iusque districtu ac civitate nostra Beneventana et universo Statu Ecclesiastico nobis immediate subiecto, excepta civitate et dominio Bononiensi, necnon in civitatibus, terris, oppidis et locis domicellorum nobis mediate subiectorum, apprimè cogitaverit.

§ 2. Nos, conficiendi sericum et aulæum praeclarum inventum ad commune commodum et populorum solatium, pauperumque recreationem, et inopiae sublevationem, in maximam subditorum nostrorum et Camerae Apostolicae utilitatem cedere et in dies magis cessurum esse animadvertentes, ac primarias orbis civitates atque provincias, in quibus artificia haec vigent, illis maxime illustrari ac eiusmodi artes non mediocri illorum decori et ornamento esse conspicientes, quo idem Petrus eam in curam totis viribus magis magisque incumbat, nostra in primis auctoritate ac uberiori Sedis Apostolicae munificentia suffultus, motu proprio, ac ex certa scientia et de apostolica potestatis plenitudine, artem conficiendi sericum, ac artificium texendi aulæa et stragula in Urbe praedicta ac in universo Statu Ecclesiastico ac singulis in civitatibus, terris et locis nobis mediate vel immediate subiectis perpetuo introducimus et instituimus.

§ 3. Ac quo ex ea introductione optati fines sequantur, statuimus unamquamque personam Status nostri Ecclesiastici praedicti, in termino quod per publicum decretum quam primum innotescat, adstrictam fore plantare unam arborem celsi vel mori pro quolibet petio vineæ, horti seu canneti, et tam vinearum exiguarum quam arboribus consitarum, et quinque arbores pro quolibet rubro terrae, ad rationem rubri Romani ad mensuram cathenae, uti dicitur, in omnibus casalibus, sylvis, communitatibus et possessionibus quomodolibet nuncupatis, consi-

Prepositum laudat probatque Pontifex;

In singulis vineis, hortis pratis etc. arbores celsi plantari iubet.

stentibus in pratis, vallibus aut collibus, in quibus frumentum seri non solet.

§ 4. De quarum quidem arborum foliis producendis ipsa Camera nullum commodum sentire debeat, sed super serico tantum commodum percipiat, ipsasque arbores insimul in uno arboreto, vel divisim, prout illis magis placuerit, dummodo praedictum numerum constituent, et in locis, qui commode seu artificiose saltem quater in anno, quatenus opus fuerit, aquis irrigari possint, et per quadraginta palmos ab invicem distantes plantentur, sive plus vel minus, habito respectu et consideratione qualitatis terreni.

§ 5. Et quamdiu huiusmodi arbores parvae fuerint, et ignis ac animalium necnon siccitatis et ariditatis temporum ac locorum aliisque periculis exponantur, domini vinearum, possessionum, casalium, praediorum et aliorum praedictorum illas custodire vepribus et spinis ac saepibus circumdare et vallare, ac ab omnibus periculis accurate defendere teneantur.

§ 6. Quodque, pro beneficio Camerae, necnon communitatum et universitatum ac domicellorum et praecipue locorum piorum et honorum ecclesiasticorum, in omnibus casalibus, sylvis, communibus et terrenis Camerae, communitatum, universitatum aliorumque hominum supradictorum plantari debeant numero quinque arbores celsi seu mori, pro singulo rubro terrae; ipsaque Camera, ceteris praedictis exemplo existens, primam huic operi manum apponere debeat, quibus accedere teneantur omnes supranominati, coniunctim vel divisim, sicuti magis expedire iudicaverint, sed in dohana Patrimonii plantari debeant de consensu, et ubi dohanerii pro tempore indicabunt et eis benevisum fuerit.

§ 7. Insuper constituimus quinque ar-

bores plantandas fore pro quolibet rubro omnium quantitatum terrarum et sylvarum communium nunc existentium, quae, nisi mensurae fuerint, eas mensurare faciant iuste et fideliter; ac ipsas celsos et moros, quinque videlicet pro quolibet rubro terrae huiusmodi, plantatas a communitatibus et universitatibus aliisque personis ecclesiasticis praedictis, etiamsi archiepiscopi, episcopi, abbates, commendatarii, praepositi Societatis Iesu, seu abbatissae et quaevis aliae personae titulo Religionis insignitae fuerint, ad communitates et universitates necnon archiepiscopos et episcopos, abbates, commendatarios, necnon loca pia singulasque alias personas ecclesiasticas huiusmodi pertinere; domicellos autem et barones praedictos nullam ipsarum arborum partem eidem Camerae praestare teneri declaramus; immo vero illis, necnon senatori populoque Romano, ac communitati et hominibus civitatis nostrae Sabinensis, necnon universitatibus Chorae, Vitorchiani ac Barbarani et Malleani castrorum seu oppidorum, Sabinensis et aliarum dioecesium, unam earum arborum in sylvis et territoriis suis necnon alteram earundem arborum medietates, per eorum subditos et vassallos plantandarum in terris et locis ab ipsis ad firmam seu in arrendam seu quamvis aliam locationem conductis, loco ac in recompensam terrarum per eos pro praemissis concedendarum, utque solertes ac pervigiles sint, quod eorum vassalli et subditi praefati arbores huiusmodi diligenter plantent, concedimus.

§ 8. Si vero infra quadriennium proximum, a die constituti seminarii et plantarii huiusmodi computandum, in omnibus civitatibus, provinciis et locis praedictis, etiam episcopi, necnon communitates et universitates ac aliae personae privatae, tam ecclesiasticae quam saeculares, praedictae non plantaverint seu

Ab huiusmodi arboribus nullam Camerae beneficium, sed tantummodo hic in dicitur communitatibus;

Si arbores plantatae non fuerint intra quinque annos, inobedientes incurram poenam mille scutorum, easque plantet Camera Apostolica.

De huiusmodi arboribus Camerae Apostolicam nullum fructum percipere debet, sed tantum de serico.

Tales arbores a dominis terreni custodiendae.

A communitatibus, locis piis et Camerae Apostolicae quinque arbores plantandae pro singulis rubro terrenis.

plantari fecerint saltem tertiam partem celsorum et mororum, ad quam tenebuntur, incidant in poenam mille scutorum huiusmodi pro qualibet persona, etiamsi privata, baro et domicellus seu communitas et universitas fuerint; dictaeque Camerae officiales et personae easdem arbores per se ipsos plantare seu plantari facere possint, sumptibus et expensis episcoporum ac omnium aliorum praedictorum; ipsaque Camera fructus suos faciat, nedum earundem arborum, verum etiam casalium et sylvarum huiusmodi durante quinquennio; celsi autem et mori huiusmodi per ipsam Camerae plantatae, cultivatae et gubernatae, ad illam in perpetuum spectare et pertinere dignoscantur.

§ 9. Praeterea, si incolae, populi et habitatores et subditi eiusdem Status negligentia usi fuerint, et saltem ipsarum tertiam partem intra dictum quadriennium non plantaverint, communitates et universitates huiusmodi illas, sumptibus et expensis civium et oppidanorum ac incolarum aliorumque praedictorum, in eorum terris et possessionibus plantare valeant, ac arborum perpetuo, terrarum vero et possessionum earundem fructus et proventus ad quinquennium, ad ipsas communitates et universitates ipso facto pertineant.

§ 10. Volumus autem quod cum primum enascentur folia arborum celsorum et mororum huiusmodi in territoriis et locis supradictis, tunc detur principium, ubi adhuc datum non est, in maintenance educandi vermes pro directione et exercitio harum artium; illudque successive augeatur iuxta augmentum foliorum earundem, prout Petro ac haeredibus et deputatis praedictis visum fuerit.

§ 11. Sed quia in Urbe ac districtu et Statu Ecclesiastico praedictis maxima celsorum et mororum adest copia, ex quibus a nonnullis parum commodi et utili-

tatis percipitur, ipsaque Camera ex illis nullum fructum sensit, et cum reipublicae intersit ne bona dissipentur, ideo, volentes artes serici et aulaei ad omnium, praesertim pauperum et egentium, necnon piorum locorum ceterorumque utilitatem quam primum introducere, statuimus et ordinamus quod nunc deputari debeant regens et vicegerentes supradictarum artium, una cum notario et computatoribus, pro commodo et utilitate Camerae necnon civitatum et universitatum aliorumque omnium supradictorum; et quando educabuntur vermes praedicti, debeant illi ab eorum stercoribus et immunditiis necnon foliis consumatis et confectis mundari et recte gubernari, quae quolibet triduo ab eorum receptaculis cum curribus seu alio decentiori modo extrahantur, ac proiciantur in flumen in locis ad hoc deputandis; in civitatibus vero ac terris in locis significandis, sub poena centum scutorum similium pro qualibet vice.

§ 12. Item in recompensationem terrarum eidem Petro ad effectum praemissorum concedendarum et assignandarum, et pro publica utilitate, utque aliquod commodum capiatur ex terris incultis et inutilibus praedictis, sub poena mille scutorum similium, necnon amissionis terrarum et possessionum huiusmodi praecipimus et mandamus quod in locis, in quibus praesens noster motus proprius executione demandatus non est, ille sedulo exequatur, praeterquam a Porta Pinciana usque ad Portam Flaminiam, vulgo dictam B. Mariae de Populo, iuxta vero propugnacula et aggeres ac muros dictae almae Urbis ad ulnas iuxta constitutiones Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, necnon populi Romani; et quod quilibet patronus vinearum seu praediorum et possessionum huiusmodi illas saepibus circumvallare, quatenus illis non-

missorum affectum, et civitates expurgandas ab immunditiis, quae ex vermium educatione proveniunt.

Quibus in locis arbores plantari non debeant.

Quid faciendum si subditi communitatum arbores non plantaverint, et quam poenam singuli subire debeant.

Cum primum enascentur folia, educandi vermes iuxta modum a Petro praescribendum.

Regens, notarius et computatores deputandi ad pra-

dum circumdatae sint, et manutenere debeat.

*Monsstris loca
conceduntur Ro-
mani Romae
ad plantandas
arbores.*

§ 13. Insuper, omnes terras intra et extra dictam Urbem nostram prope aggeres et muros dictae Urbis, et etiam omnia et singula loca publica intus et circum quamlibet antiquitatem intra et extra dictam Urbem consistentia, etiamsi terrae et aliae antiquitates, quae nondum alienatae aut appropriatae legitime fuerint, dummodo de illarum venditionibus et concessionibus per publica documenta ac instrumenta a Camera seu populo Romano praedictis, ac confirmationibus a Romanis Pontificibus et Camera praedictis factis legitime non constet, etiamsi argini, colles, ripae fluminum et paludum, vel ipsaemet paludes, possessiones ac loca inutilia et deserta ac derelicta seu alia loca publica fuerint, exceptis plateis et viis publicis, quibus muliones cum mulis et aliis animalibus cum sarcinis uti, et redae seu carpenta commode vehi posse volumus, necnon etiam portibus et ripis ad navigationem limborum, cymarum et scafarum commodis, et conductibus in Tyberim, Anienem et alia flumina, quia videlicet illas in districtu ipsius Urbis, et territoriis Choriae, Barbarani, Vitorchiani et Malleani, senatui et populo praedictis concedimus et condonamus, ad hoc ut ipse populus disponat ad commodum publicum, et concordet ac conveniat cum ipsarum terrarum ac possessionum et rerum vicinarum et adiacentium dominis et patronis vel aliis sibi benevisis personis; et ibidem celsos et moros viginti palmos ab invicem distantes, et in terminis aliisque antiquitatibus populi praedicti esse, ac ad illum pertinere volumus, ut illas concedat calderariis, id est sericum ex globis extrahentibus, et aliis opificibus aliquem affictum pro locatione exinde soluturis.

§ 14. Utque facilius reperiantur com-

puta serici et aulaei conficiendi, in ipsius Camerae necnon communitatum et universitatum ac baronum et domicellorum commodum, ne ipsi desuper defraudentur, ac universale et particulare beneficium; et similiter omnes aquas fontium iam constitutorum, et in posterum, etiam ex aqua Felice nuncupata, conficiendorum, et quae perducentur, eidem populo concedimus necnon filatoria et torcitoria serici et aulaei, ita ut ipsa filatoria, torcitoria et caldaria ad usum serici et aulaei huiusmodi conficiendi ad ipsum populum pertinere, nullumque praeter populum huiusmodi seu ab eo deputatos filatoria et torcitoria seu aenea caldaria ad eum usum conficere posse statuimus; ac id ipsum fieri intelligimus et exequi volumus in omnibus civitatibus, terris, et locis praedictis, intra et extra eorum moenia, propugnacula et aggeres, ac in eorum territoriis, necnon in locis publicis, in quibus arbores praedictae sitae sive plantatae fuerint ex concessione populorum praedictorum, per eos plantandarum, et de celsis sive moris unam quartam Romano et aliis populis praedictis; reliquam vero quartam de celsis sive moris tantum partes ipsi Camerae concedimus; reliquas vero duas quartas partes vicinis seu colonis qui dictas arbores plantarint seu fecerint plantari; hac tamen ratione ut ipsa divisio fiat in globis sericeis et aulaeis seu pecunia numerata, prout fiet cum ipsarum arborum plantatoribus; et ex commodis proventuris ex locationibus aedificiorum publicorum et aliarum antiquitatum vel caldariorum et filatoriorum ac torcitoriorum aquatiliam unam populis, alteram vero medietatem Camerae praedictis assignamus, quibus quidem populis in primis de expositis et impensis per eos, cum interventu et consensu Petri seu ab eo deputandorum praedictorum et non alias satisfieri debeat; quod si populi prae-

Quid agendum pro commode et indominate demerorum ditorum arborum.

dicti in recuperatione et redemptione terrarum et antiquitatum ac aedificiorum, necnon caldariorum ac filatoriorum et torcitoriorum huiusmodi aliarumque rerum et aedificiorum desuper utilium et necessariorum, ac refectionem expensarum desuper factarum infra quinquennium, a die sibi factae intimationis per Petrum seu deputatos praedictos computandum, negligentes fuerint, illa omnia non redempta et recuperata ac restaurata ad ipsam Camerae pertineant, et ipsi populi de non redemptis et recuperatis ac restauratis nihil commodi exinde sentire possint; si vero aliquis episcopus, archiepiscopus vel alia ecclesiastica seu mundana aut quantumvis nobilis seu privata persona a plantatione celsorum et mororum huiusmodi debitis temporibus facienda defecerit, illis omnes et singulos fructus penes quoscumque afflictuarios et locatarios existentes eo ipso sequestramus, ipsosque ad plantandum arbores huiusmodi omnibus viis iuris cogi et compelli volumus; quod si in hoc negligentes extiterint, debitis affici poenis, necnon casualium et terrarum praedictarum dominos ad solutionem expensarum in huiusmodi plantationibus faciendarum prorsusteneri decernimus; si vero aliqua communitas seu universitas aut ecclesiastica seu alia persona huiusmodi celsos seu moros numerum quinque pro quolibet rubro terrae huiusmodi excedentes plantaverit, illae ad ipsosmet plantantes spectent, omnesque et singulos, cuiuscumque status, conditionis et praeminentiae existentes, ut praefertur, celsos et moros in Statu Ecclesiastico huiusmodi ad praesens possidentes, illas notariis subscriptis, intra quindecim dies a die significatiis edicto publico faciendae, in notam dari tenere, et an velint vermes nutrire et alere, ac sericum et aulaeum conficere et alere; quod si id facere recusaverint seu negle-

xerint praedicta, et eorum animam eidem notario quotannis infra dictum tempus patefacere volentes, illa emere possint illorumque patronos ad illorum venditionem iusto et rationabili praetio faciendam, sub poena centum aureorum pro singula celso seu moro cogere; et ipsos praemissa non denunciantes et non declarantes, ipsa folia vendere sub eisdem poenis cogi et compelli posse mandamus; ipsaque folia in plateis per cardinalem protectorem deputandis, et per Urbem, publicae commoditati, cum licentia tamen in scriptis obtenta, revendi posse volumus; omnesque et singuli vineas, hortos, cannetos, casalia, praedia, possessiones, castra et sylvas ementes, hoc ipsum eidem notario, una cum numero petiorum et mensurarum reducentiarum ad mensuram rubri cathenae Romanae huiusmodi, patefacere teneantur; ipsique vineas et hortos aliaque supradicta in affictum, arrendam, firmam seu locationem detinentes, notam authenticam ipsarum locationum eidem notario, una cum mensuris cuiuslibet vineae et horti aliorumque supra specificatorum, ac etiam numero celsorum seu mororum inibi plantandarum seu iam forsan plantatarum, dare teneantur; ac ad tenendum librum rationum, qui sit rincontri Camerae huiusmodi, per personam idoneam, quae deputari debeat ab ipsamet Camera; omnemque ratam illam tangentem in omnibus locis supradictis recipere teneantur, qui bonum et fidele computum serici et aulaei ad Camerae et populos praedictos spectantis, ac tam vectigalis et datii quam arborum bonorum ecclesiasticorum, et etiam communitatum et universitatum aliorumque populorum praedictorum reddere teneantur; et omnes supradicti, cuiusvis status, gradus, ordinis vel conditionis existant, quolibet anno, in mense septembris, in notam fideliter dare debeant omnes celsos

seu moros plantatas in eorum casalibus, territoriis, vineis, cannetis, possessionibus et iurisdictionibus quibuscumque sub poenis praedictis, ac centum scutorum pro qualibet planta celsorum aut mororum deficiente ex numero dato et assignato; et insuper, ordine servato, et in casto omnes mensuras quarumlibet terrarum praedictarum, numerum quoque singularum arborum plantatarum in civitatibus et locis praedictis distincte tenere ac certo scire debeant, ut ipsa Camera exploratum habeat quid et ex quibus sit perceptura; necnon omnium locationum et affectuum seu arrendationum antiquitatum seu aedificiorum aquatilium ad torcendum nedum subinandum sericum et aulæum, ac eandem Cameram, impartimur, dum ipsa licentiam et facultatem impartietur exportandi ab Urbe seu Statu Ecclesiastico huiusmodi mari seu terra sericum crudum, olosericum, aulæum seu pannos cum serico, quod illa exigat indifferenter ab unoquoque quatuor scuta vectigalis pro quolibet centenariio. Statuimus denique quod nullus, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis et præminentiae existens, et quacumque præfulgeat dignitate, audeat seu praesumat extrahere globos sive pollicellos sericos extra dictum Statum Ecclesiasticum, seu eos Bononiam transportare in parva seu mediocri aut magna quantitate, sub duorum millium ducatorum pro qualibet vice qua praemissis contraventum fuerit, eidem Camerae et pro una quarta portione exploratori et accusatori applicandorum poenis; ac quod nemo, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis et præminentiae, ut praefertur, existens, ac sericum vel aulæum conficiens, audeat seu debeat illud extra globos huiusmodi amovere, neque ad caldararios idest sericum extrahentes deferre, minusve ex dictis globis per se ipsos submovere, nisi prius toto serico seu aulæo

delato in globis ad officium notarii artium serici et aulæi pro tempore deputati in omnibus civitatibus, terris, oppidis, castris, locis Status praedicti, et ex dictis globis quatuor libras datii et vectigalis pro quolibet centenariio ipsius Camerae nomine, et pro ea soluturo incumbet onus instrumentum quietantiae et receptionis huiusmodi vectigalis eius signumunitum, ad hoc ut, illo cognito, sericum seu aulæum ipsum ex huiusmodi globis libere extrahi possit, nullusque domicellus, baro nullaque alia persona, etiam quantumvis qualificata, in suis ditionibus temporalibus audeat habere seu tenere caldararios ad conficiendum et extrahendum sericum seu aulæum sub poena decem millium aureorum similium pro quolibet eorum, ac amissionis sericorum et aulæorum, necnon privationis privilegiorum eis pro tempore desuper concessorum; aliae vero privatae personae, si sericum seu aulæum huiusmodi in eorum Statu ac dominio confecturi erunt, poena capitis et honorum per eos possessorum, ac dictis poenis; sed sericus seu aulæa per eos seu alios eorum nominibus conficienda tam ad eos quam eorum vassallos et subditos spectantia in eorum Statu ad officia notarii huiusmodi extrahenda mittere teneantur, ad quatuor libras pro quolibet centenariio datii nomine ipsimet notario eisdem locis viciniore quietantiam eiusdem Camerae nomine, atque bolletam, ut iidem caldararii, illud ex dictis globis extrahant, postea confecturos; quodque nullus caldararius possit seu debeat removere sericum seu aulæum ex ipsis globis, cuiusvis personae, etiam quantumvis insignis, intuitu, absque speciali permissu eiusdem notarii in scriptis obtento, et signo suo desuper statuendo obsignato, sub caldararii et aliorum suppellectilium necnon fustigationis et tiremii respectivo poenis; et quando celsorum et mororum huiusmodi

folia superexcreverint, statuimus et ordinamus quod nemo illa, minusve sericum crudum seu aulæum extra Urbem Statumque Ecclesiasticum praedictos, sine expressa licentia cardinalis protectoris praedictorum, desuper extrahenda quoquomodo deferre, ad effectum illos inibi inter pannos seu olosericos gansapina et villosa, necnon polimita, necnon vela seu caligas laborandi, sub poena amissionis sericorum et aulæorum ac mille et quingentorum scutorum pro qualibet vice; et tunc temporis constitui et deputari debeant consules huiusce artis in omnibus civitatibus, terris et locis supranominatis, cum institutionibus, constitutionibus, ordinationibus et legibus perpetuis Longobardiae et aliis civitatibus, etiam cum solitis ministris concessis. Ac volumus omnes gratias, facultates et concessionem a nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore emanandas, apud ipsum notarium et in eius officio registrandas esse, alioquin illas nullius roboris vel momenti fore et esse decernimus; quodque nullus, per se vel alium seu alios, extrahi facere possit plantas celsorum seu mororum huiusmodi vel illarum frondes extra dictum Statum Ecclesiasticum, seu illas ab eo abducere, nec minus eas ex una provincia in aliam extra Statum ipsum conducere, neque e ditione temporali baronum seu aliorum domicellorum praedictorum ad alia loca extra dictum Statum constituta, sine licentia notarii in scriptis obtenta huiusmodi, et subscripta a regente seu vicegerentibus et successoribus vel nominatis deputatis praedictis, exportare; et qui secus fecerit, pro qualibet planta et quovis centenariio librarum frondium huiusmodi centum scutorum similium, eidem Camerae cum effectu applicandorum, et tiremii poenis subiacere volumus; omniaque edicta, constitutiones et ordinationes ac statuta de-

super necessaria et opportuna per cardinalem protectorem et pro eius parte fieri; necnon communitates et universitates ac barones aliosque lacuum, fluminum et paludum dominos, ad plantandum circum lacus et paludes huiusmodi celsos et moros viginti ulnas vel circa et quadraginta palmos ab invicem, prope ripas vero fluminum quatuor ulnarum, cum eadem seu minori distantia ab invicem distantes, ut maior illarum numerus ibidem plantari queat, omnibus iuris remediis adstringi obligarique volumus, ex quibus globis volumus et praecipimus sericum et aulæum huiusmodi extrahi, et ex Benevento, necnon Romandiola et Marchia Anconitana, et insuper Umbria ac aliis provinciis Status Ecclesiastici huiusmodi Romam deduci ad constituendum telaria ad texendum oloserica, gansapina et villosa, aliave exercitia dictarum artium, aliosque pannos, ut quantocius artes praedictae hic in dicta Urbe introducantur, in maximam dictae Urbis utilitatem; utque illius loca antea vacua et derelicta inhabitentur, volumus insuper quod in civitatibus Perusina et Spoletana, ac Fulginatensi, necnon Camerinensi, aliisque praedicti Status Ecclesiastici civitatibus, in quibus huiusmodi artes exerceri non mediocriter cupimus, tot serici et aulæi remaneant, quot pro introductione et continuatione atque augmento ipsarum artium opus et necessarium fuerit. In civitate autem Perusina et aliis, ubi iam ars texendi serica introducta existit, et illae, quae consulatos bene formatos et erectos cum eorum residentiis et statutis habent, eius artifices reddant, nolumus in eis vicegerentes per introductorem seu inventorem deputari, sed tantummodo notarium et computatorem ad hoc ut illic artem etiam texendi aulæa, seminaria et plantumaria ceterasque supradictas ordinationes executioni et perfectioni demandari cu-

rent; et postremo communitati et hominibus civitatis nostrae Bononiensis huiusmodi nihil damni afferri volentes, quod notarius artium huiusmodi, qui electus et deputatus fuerit, nihil datii seu vectigalis ex globis sericeis et anlaeis huiusmodi a communitate et hominibus dictae civitatis Bononiensis, sed dumtaxat ex foliis celsorum et mororum huiusmodi proventuris in bonis et possessionibus ecclesiasticis et locis piis praedictis petere seu exigere possit, statuimus et declaramus.

Cardinalis Castrucius huiusmodi artis et Petri inventoris protector constituitur.

§ 15. Ac tandem dilectum filium nostrum Ioannem Baptistam tituli S. Mariae in Ara Coeli presbyterum cardinalem Castrucium nuncupatum, ipsarum artium ac dicti inventoris, introductoris suorumque haeredum et successorum seu ab eisdem deputatorum protectorem, cum potestate, facultate et auctoritate omnia et singula, quae ad officium protectoris alicuius artis de iure vel consuetudine aut alias quomodolibet spectant et pertinent, faciendi, dicendi, gerendi, exercendi et exequendi, facimus, creamus, constituimus et deputamus, ac nonnulla alia capitula, pacta, facultates, statuta, ordinationes et decreta desuper edidimus, prout in aliis nostris litteris plenius continetur.

Præsentes litteras nullo unquam vicio notandas.

§ 16. Necnon concessionem et indulgentiam aliaque omnia praemissa, necnon praesentes litteras nullo unquam tempore, quovis quaesito colore vel ingenio, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vicio, seu intentionis nostrae vel quovis alio defectu notari seu impugnari, aut sub quibusvis revocationibus, suspensionibus vel derogationibus similium vel dissimilium concessionum et aliarum gratiarum a nobis et Sede Apostolica, etiam cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu pari pro tempore

emanatis, comprehendendi posse, sed illa semper valida et efficacia fore, ac quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restituta, reposita ac de novo, etiam sub data per Petrum ac haeredes et successores ac ipsius Camerae officiales aliosque praedictos eligenda, concessa fore, ac vim validi et efficacis contractus inter nos et Sedem eandem ac illos desuper habere et obtinere.

§ 17. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, ac eiusdem Romanae Ecclesiae cardinales, sublata eis et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; ac irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari decernimus.

§ 18. Mandantes propterea per praesentes pari modo praedicto Ioanni Baptistae cardinali et protectori, ac omnibus et singulis totius Status praedicti legatis et vicelegatis, necnon gubernatoribus et potestatibus ac aliis magistratibus, quibuscumque nominibus censeantur ac quibusvis praefulgeant dignitatibus, necnon quibusvis aliis, quavis auctoritate fungentibus, faciant, auctoritate nostra, omnia et singula praemissa ab omnibus inviolabiliter observari.

§ 19. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis; ac Urbis necnon civitatum, terrarum, castrorum, oppidorum et locorum necnon Status Ecclesiastici praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam motu simili ac etiam consistorialiter concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis specialis, specifica, expressa et in-

Sic per quoscumque iudices iudicandum.

Pro praedictorum executione commissarii deputati.

Derogatio contrarium.

dividua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda esset, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 20. Et quia difficile foret etc.

Datum Romae apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXVIII maii MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 28 maii 1586, pontif. anno II.

L.

Facultas archiconfraternitati Sanctissimi Sacramenti in ecclesia S. Petri de Urbe commutandi cuique confraternitati aggregatae et aggregandae primam dominicam mensis, ad processionem habendam, in aliam dominicam, prout unicuique huiusmodi confraternitati expedire iudicaverit 1.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Praemissum.

Fidelium votis, quae ad spiritualem animarum consolationem et ad maiorem Sanctissimi Eucharistiae Sacramenti celebritatem et honorem tendere conspiciamus, quantum cum Deo possumus, libenter annuimus.

Causae faciendae commutationis.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, quamplures societates extra Urbem, quae aggregatae sunt archiconfraternitati Sanctissimi Sacramenti in basilica Sancti Petri de Urbe iampridem institutae, quaedam indulgentias consequantur, processionem prima dominica cuiuslibet mensis celebrando: nullis vero in locis contingat ut eodemmet die processio Rosarii seu alterius societatis fiat; unde, populo in partes diviso, minori frequentia eiusdem Sanctissimi Sacramenti processio celebretur.

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

§ 2. Nos, officialium archiconfraternitatis praedictae precibus inclinati, ipsis officialibus, ut dictam primam dominicam mensis, ad processionem habendam, in aliam dominicam arbitrio suo, prout magis cuique confraternitati aggregatae vel aggregandae expedire iudicaverint, commutare possint, cum omnibus privilegiis, gratiis et indulgentiis in eadem prima dominica concessis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, facultatem concedimus.

Concessio facultatis, de qua in rubrica.

§ 3. Praeterea, quoniam in festo Corporis Christi, quo die in Ecclesia Dei inductus fuit mos ut praeelsum et venerabile Sanctissimae Eucharistiae Sacramentum singulari veneratione ac solemnitate celebretur, atque in processionibus reverenter et honorifice per vias et loca publica circumferatur, in dicta basilica processio a dicta archiconfraternitate non habetur, cum a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice, una cum collegio cardinalium ac praelatis et officialibus omnibus Romanae Curiae, maiori qua fieri possit, celebritate fiat, confraternitatibus, ut praefertur, aggregatis, ut processionem ipso die Corporis Christi aut dominica vel alio die infra octavam eiusdem celebritatis, prout a prioribus seu administratoribus ipsarum societatum honori Sanctissimi Sacramenti magis convenire iudicatum fuerit, habere possint, eisdem auctoritate et tenore potestatem facimus.

Facultas confraternitatibus habendi processionem infra octavam Corporis Christi.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis; ac litteris aggregationum huiusmodi, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantium derogatio.

§ 5. Volumus autem ut ipsarum praesentium transumptis, etc.

Fides transumptorum danda.

Datum Romae apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXX maii MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 30 maii 1586, pontif. anno II.

LL

Quod Eremitae S. Romualdi Montis Coronae, Ordinis Camaldulensis, sub Regula S. Benedicti, alterius Ordinis religiosos recipere possint, ipsi vero ad alium etiam Eremiti Camaldulensis transire nequeant 1.

Sixtus Papa V, ad futuram rei memoriam.

Ea est congregationis Eremitarum Sancti Romualdi, Ordinis Camaldulensis Montis Coronae austeritas et observantia, ut, quemadmodum non solum relatu aliorum sed propriis etiam interdum oculis vidimus et percipimus, merito et vere eam sub strictiori Regula custodiri, quam omnes aliae, quae in tota Italia reperiuntur dici et censerit possit.

§ 1. Quo etiam sit ut nonnulli, parum cauti et constantes ac minus fortes ad resistendum pravis tentationibus, ab ipsa congregatione ad alios Ordines se transferre non verentur, cum magno plurimorum scandalo et animarum suarum periculo.

§ 2. Hinc est quod nos his malis occurrere, eandemque congregationem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, omnes gratias, indulgentias et privilegia eidem congregationi et illius Eremitis a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris super recipiendis quibuscumque, quarumvis Religionum et Ordinum Mendicantium et non Mendicantium, religiosorum, ad ipsos transire volentibus, concessa, rata et firma esse volentes, et quatenus opus sit, auctoritate apostolica, tenore praesentium, innovantes, omnibus et singulis Eremitis praedictae congregationis nunc et pro tempore existentibus, et cuilibet eorum, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis maioris eo ipso incurrendae, a qua nullus

1 Ad hoc vide notata in Clem. VII. const. xxvi. Vestrum. tom. IV pag. 2.

praeter Romanum Pontificem pro tempore existentem, praeterquam in mortis articulo, absolutionis beneficium impendere possit, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, necnon apostasiae reatus, suspensionis a divinis aliisque arbitrio maioris eiusdem congregationis pro tempore existentis moderandis, infligendis et declarandis poenis, ne ad alios quoscumque Ordines, nec etiam ad sacrum eremum eiusdem Camaldulensis Ordinis Aretinae dioecesis, sine expresso consensu et licentia ab eodem maiore pro tempore existente supradictae congregationis in scriptis petita et obtenta, transire et transmeare audeant vel audeat, eisdem auctoritate et tenore, interdiximus et prohibemus.

§ 3. Volumus etiam quod, ultra supradictas poenas, qui contrafecerint personaliter capi et apprehendi, necnon incarcerari, puniri et etiam ad redeundum cogi, libero praedicti maioris pro tempore existentis arbitrio, possint et valeant.

§ 4. Eidemque maiori pro tempore existenti praedicta omnia et singula per se vel alium seu alios sibi benevisos faciendi, exercendi et effectualiter ac omnino exequendi, et brachii saecularis auxilium, si opus fuerit, invocandi omnimodam, plenam, amplam et absolutam, auctoritate apostolica praedicta, tenore praesentium, licentiam, auctoritatem et facultatem concedimus et impartimur.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis; necnon indultis, privilegiis et exemptionibus aliis religionibus, congregationibus et Ordinibus, eremis et eremitoriis quibuscumque, quocumque modo et sub quibusvis verbis et clausulis concessis, et iteratis vicibus approbatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, speci-

Contravenientes, ultra alias poenas, ad congregationem redire debere praecipit;

Maiori dictae congreg. contra eos procedere posse indulget;

Quibuscumque non obstantibus.

Congregatio Eremitarum S. Romualdi est strictior observantia ceteris in Italia existentibus.

Unde aliqui minus fortes ad alios Ordines transire non verentur.

Hic ideo Pontifex, huius congregationi indulgentias recipiendi quocumque alio Ordinis religiosos confirmat, et ex ea ad alios etiam sacri Eremiti religiosos transire prohibet;

fica et expressa ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores ac si de verbo ad verbum insererentur praesentibus, pro expressis habentes, auctoritate praedicta, eandem tenore praesentium, quas perpetuis futuris temporibus valere decernimus, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die IX iulii MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 iulii 1586, pontif. anno II.

LII

Confirmatio privilegiorum doctorum et legentium Universitatis Bononiensis, ac praesertim applicationis datii mercium 1.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Expositum nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum doctorum collegiatorum, tam in decretis et legibus quam artibus et medicina in Universitate Studii Bononiensis, quod dudum felicis recordationis Eugenius Papa IV, praedecessor noster, litteras bonae memoriae Marci tunc episcopi Avinionensis, in civitate nostra Bononiensi pro Sede Apostolica in spiritualibus et temporalibus gubernatoris, per quas ipse Marcus episcopus et gubernator tunc et pro tempore existentibus rectoribus et legentibus huiusmodi, pro suorum salariorum solutione, datium gabellae grossae mercantiarum dictae civitatis, cum omnibus emolumentis suis, obligaverat et assignaverat, approbavit, et datum ipsum doctoribus et legentibus praedictis de novo perpetuo concessit.

1 Ex Regest. in Secret. Brevium. Bull. Rom. Vol. VIII.

§ 2. Et cum doctores et legentes praedicti datum ipsum liberè percipere non possent, sed salaria et solutiones huiusmodi per manus thesaurarii seu depositarii aut forsitan aliorum officialium dictae civitatis non integre, ut decebat, reciperent, piae memoriae Iulius Papa II, litterarum Marci episcopi et Eugenii praedecessoris huiusmodi tenorem, ac dicti datii assignationem approbans, voluit ut, absque subhastatione aut alia solutione seu onere subhastationis, dictum datum ad doctores et legentes praedictos pertineret; ac quod singulis annis duo doctores collegiati iuris canonici, et duo iuris civilis, ac duo artium et medicinae, electi per doctores collegiatis, et confirmati per legatum seu gubernatorem dictae civitatis, licentia regiminis minime requisita, datum seu gabellam huiusmodi et illius redditus, per se vel alios ab eis deputandos, a quibuscumque personis petere et exigere, ac depositarium reddituum huiusmodi deputare possent; ac, sub excommunicationis latae sententiae poena, quibusvis personis inhibuit ne in gabella seu illius redditibus quoquomodo se intrmittere praesumerent; et deinde recolendae memoriae Leo X, praemissa omnia approbans, etiam voluit quod electio sex syndicorum fieri deberet quotannis perpetuo post decimam quintam diem decembris ante festum nativitatis Domini nostri Iesu Christi; ac electores prius iurarent in manibus prioris dictorum doctorum; et quod non posset eligi qui non fuisset matriculatus in dicto collegio per decem annos ad minus; quodque in ipso regimine gabellae nullos alios magistratus dictae civitatis agnoscerent aut eis parere tenerentur, sed solum Romanum Pontificem, praemissorum occasione, in superiorem agnoscerent; inhibuitque magistratibus dictae civitatis ne in datio seu illius

Idem datum eisdem Iulius II nova legibus addidit.

redditis, sub poena excommunicationis, se intrmittere possent.

A Clemente VII auctum, erectus Mons, et de quo doctoribus facultas depositarium pro suo libro deputandi.

§ 9. Postea sanctae memoriae Clemens Papa VII, praemissa omnia approbando et denuo concedendo, voluit quod dicti doctores deputati unum alium quemcumque collectorem seu depositarium ad percipiendos redditus datii seu gabellae huiusmodi deputare possent; et quartam partem datii huiusmodi auxilii erigens Montem pro Camera Apostolica, quod augmentum datii per eosdem doctores syndicos exigeretur et exerceretur; et cum quondam Iulius de Malvetiis, ex concessione forsitan dicti Iulii praedecessoris et consensu eorumdem doctorum, quamdiu vivit, depositarius dictorum proventuum nominatus fuisset; et dilecti filii Pirrus et Hercules fratres, etiam de Malvetiis, dicti Iulii de Malvetiis ex fratre nepotes, assererent dictum depositarium officium, per decessum dicti Iulii vacaturum, per eundem Leonem praedecessorem eis concessum fuisse, decrevit et declaravit quod Pirrus et Hercules praedicti, occasione praemissorum, illa omnia et singula quae dictus Iulius ex concessione Iulii II, ac ipsi Pirrus et Hercules ex concessione Leonis praedecessorum praedictorum habebant, dimitterent, et nullatenus aliud quidquam habere possent; ipsique doctores ad eorum libitum personam, quae redditus huiusmodi gabellae recipere deberet, et quaecumque eis placeret, eligere et deputare valerent, derogando omnibus privilegiis eisdem Herculi et Pirro concessis.

Paulus III privilegia omnia confirmavit, et curam canalii concessit.

§ 4. Praeterea Paulus III omnia et singula concessa tam a dictis Pontificibus, quam imperatoribus et principibus ipsis doctoribus approbavit, et canale navigii ad curam ipsorum pertinere voluit.

Paulus IV et Pius IV erecti

§ 5. Paulus vero IV erexit Montem super augmento datii per dictum Clementem praedecessorem facto, ita ut exactio

reddituum eiusdem Montis ad doctores collegiatos spectaret; necnon Pius IV, cupiens egregium et laudabile opus gymnasii dictae civitatis, per dilectum filium nostrum Petrum Donatum cardinalem de Caesis nuncupatum, tunc episcopum Narniensem et dictae civitatis vicelegatum, inceptum, ad finem debitum perducere, officium depositarii gabellae huiusmodi, quod quondam Hercules Malvetius, civis Bononiensis, dum viveret, obtinebat, motu proprio, auctoritate apostolica, penitus et omnino per mortem dicti Herculis vacans, suppressit et extinxit; necnon salarium et provisionem, ac omnes et singulos redditus et proventus dictae gabellae, videlicet tres quadrantes lagiorum cuiuslibet librae argenteae reddituum dictae gabellae, pro tempore existenti depositario dicti officii, illius ratione, solvi solita, massae reddituum dictae gabellae, ac monti trium millium scutorum per eundem Pium IV praedecessorem in dicta civitate antea erecto, cum obligatione dictorum doctorum et legentium solvendi creditoribus dicti Montis summam ducentorum et quadraginta scutorum, ut in dictis Pii Papae litteris ac instrumento desuper confecto latius continetur, applicavit et appropriavit.

Montis curam collegio doctorum vindicavit.

§ 6. Postremo pie memoriae Pius Papa V, praedecessor noster, omnia et singula privilegia et gratias huiusmodi, quatenus essent in usu, et prout tunc reperiebantur, licita tamen et honesta ac sacris canonibus non contraria, similiter approbavit et confirmavit.

Demum Pius V omnia et singula privilegia eisdem confirmavit.

§ 7. Nuper vero iidem doctores haeredes quondam Cornelii de Malvesia et Iulium de Malvesia cohaerem in depositarios reddituum gabellae huiusmodi, vigore praemissorum, ac ex eorum antiqua et eatenus observata consuetudine ac alias quomodolibet, ad septennium, et deinde ad eorum beneplacitum, nominarunt et

Causae novae huiusmodi faciendae confirmationis.

deputarunt, prout in diversis eorum praedecessorum litteris ac duobus instrumentis publicis super nominatione et deputatione depositariorum huiusmodi confectis plenius continetur. Cum autem nuper nos, certis tunc expressis causis adducti, dilectum filium Pirrum Malvetium, civem nobilem Bononiensem, depositarium praedictae gabellae, cum emolumento annuo trecentorum scutorum auri in auro, ac facultatibus, privilegiis, praerogativis, honoribusque solitis et consuetis, quoad vitam duceret, fecerimus, constituerimus et deputaverimus, in gravem obligationem solvendi eisdem creditoribus dictam summam ducentorum et quadraginta scutorum; pro parte eorumdem doctorum et legentium nobis fuit humiliter supplicatum quatenus eos in possessione suorum privilegiorum praedictorum manuteneret de benignitate apostolica dignemur.

Depositarium doctoribus constitutum confirmavit Sixtus;

§ 8. Nos igitur, eosdem doctores et legentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, ac litterarum omnium praedictarum et privilegiorum tenores praesentibus pro expressis habentes, eosque et eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa, latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, deputationem dicti Pirri in depositarium dictae gabellae cum emolumento dictorum trecentorum scutorum, ac facultatibus, privilegiis, praerogativis ac honoribus, praedictis per nos, ut praefertur, factam, necnon litteras desuper die xxii iunii, pontificatus nostri anno

primo, confectas, ac illarum intimacionem, omniaque et singula inde sequuta, apostolica auctoritate, tenore praesentium, revocamus, cassamus et annullamus, ac cassa, irrita et inania ac nullius roboris vel momenti fuisse et esse, nec quodquam ius in dicta depositaria per deputationem huiusmodi acquisitum fuisse aut esse; sicque per quoscumque iudices et commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, ac legatum, vicelegatum et gubernatorem, necnon quadraginta viros dictae civitatis, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; necnon irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari; eidemque Pirro, sub excommunicationis aliisque ecclesiasticis ac pecuniariis poenis, ne in dicta depositaria eiusdem gabellae quomodolibet, vigore aut praetextu deputationis per nos, ut praefertur, factae aut alias quomodolibet, se ingerere audeat vel praesumat, inhibemus.

Vetera omnia confirmat privilegia;

§ 9. Et nihilominus omnia et singula privilegia et facultates, immunitates, praerogativas, libertates, gratias et indulta, prout per eosdem Romanos Pontifices praedecessores nostros praedictos, eisdem rectoribus et legentibus concessa, approbata et innovata fuerint, eisdem auctoritate et tenore approbamus, confirmamus et etiam de novo concedimus; ac omnes defectus iuris et facti, si qui intervenerint in eisdem, supplemus.

Commissarios deputat;

§ 10. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopo Bononiensi et episcopo Imolensi ac dilecto filio causarum Curiae Camerae Apostolicae generali auditori per apostolica scripta mandamus quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se vel alium seu alios, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte doctorum et le-

gentium praedictorum fuerint requisiti, eosdem in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdem doctores et legentes revocatione, cassatione, annullatione, decreto, inhibitione, confirmatione, approbatione, concessione, suppletionē aliisque praemissis iuxta earumdem praesentium continentiam et tenorem, pacifice frui et gaudere, eaque omnia perpetuo firmiter observari; non permittentes eos desuper a quoquam quomodolibet indebite molestari; contradictores quoslibet et rebelles, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo; legitimisque super his habendis servatis processibus; censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§ 11. Non obstantibus praemissis ac nostra de non tollendo iure quaesito, quatenus opus sit; ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus illis quae dicti praedecessores suis litteris voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscat., die xxx iulii MDLXXXVI, pontificatus nostri anno secundo.

Dat die 30 iulii 1586, pontif. an. II.

LIII.

Confirmatio et extensio iurisdictionis consulum artis pistorum et praefecti annonae almae Urbis in rebus ipsam artem tangentibus, ac privilegiorum et gratiarum eorumdem pistorum.

Sixtus episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Coelestis Pater ad hoc nos universalis Ecclesiae rectorem constituit, et nobis o-

ves suas pascendas commisit, ut omnibus personis, praecipue Romanam Curiam sequentibus, ne indebitis molestiis afficiantur, sed pro earum qualitate iustitia ministretur, quantum cum Deo possumus, salubriter provideamus; et ea, quae pro ipsarum personarum facili regimine et gubernatione a nostris praedecessoribus provida consideratione emanarunt, ut eo firmiter illibata persistent, quo frequentius apostolico fuerint stabilita praesidio, nostrae approbationis munimine, dum a nobis petitur, roboremus.

§ 1. Sane, pro parte dilectorum filiorum universitatis pistorum Urbis nostrae nobis nuper exhibita petitio continebat quod alias, postquam felicis recordationis Leo Papa X, praedecessor noster, etc.

§ 2. Et deinde per recolendae memoriae Iulium Papam III¹.

§ 3. Cum postmodum antiqua statuta ipsius Urbis, de mandato sanctae memoriae Gregorii Papae XIII, etc. 2

§ 4. Cum autem sicut eadem petitio subiungebat, plerique dubitent aliqua artis pistorum huiusmodi statuta, et praesertim illud quo dispositum est quoscumque artem praedictam exercere et elibanum habere volentes, priusquam ad hoc admitti possint, ad solutionem trium scutorum, pro una consulibus artis huiusmodi, et reliquis duabus partibus hospitali Beatae Mariae de Laureto de dicta Urbe applicandorum, teneri, per praedictas litteras Gregorii praedecessoris huiusmodi declarationis et reintegrationis iurisdictionum artium, earumque collegiorum et consulum huiusmodi nullatenus reintegrata fuisse. Quare, pro parte universita-

1 Omittitur relatio bullae Iulii III, quia ipsam habes in tom. VI, pag. 467; et quia ibi relata bulla Leonis, ideo hic omittitur eiusdem relationis repetitio. 2 Omittitur etiam relatio bullae Gregorii XIII, *Almam*, quia est superius, pag. 332.

Leo X et Iulius III decreverunt quae leguntur in Bulla Iulii III hic cit.

Gregor. XIII aliam edidit constitutionem hic indicatam.

Ars modo supplicat Papae pro uberiori provisione.

tis pistorum huiusmodi nobis humiliter fuit supplicatum ut litteris praedecessorum huiusmodi robur nostrae approbationis adiacere, aliaque in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Hic ideo Pontifex omnes d. constitutiones ad favorem pistorum Urbis confirmat:

§ 5. Nos igitur, universitatem pistorum huiusmodi illiusque singulares personas, quarum quietem et commodum non minori, quam praedecessores nostri praedicti paternae dilectionis affectu prosequimur, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis censuris et poenis a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie, absolventes et absolutos fore censentes, necnon singularum litterarum praedictarum tenores anteriores praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, statuta et ordinationes dictae universitatis, ac singulas etiam reintegrationis iurisdictionum litteras praedecessorum huiusmodi ac in eis contenta quaecumque, praedicta auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus.

Iurisdictionem que consulibus in causis usque ad ducatos xxx; et inde supra praefecto annonae contra quoscumque concessit;

§ 6. Ac insuper eisdem nunc et pro tempore pistoribus, ut facilius et minori cum dispendio iura sua consequi possint, in omnibus et singulis eorum causis, libitibus, controversiis et differentiis, ratione panis per eos crediti et rerum ad artem huiusmodi spectantium de cetero movendis, videlicet, quae triginta ducatos auri de Camera non excesserint, consules pro tempore existentes dictae artis, contra quoscumque eiusdem Urbis cives, opifices, habitatores ac alias quascumque personas saeculares; in aliis vero usque ad quaecumque summam, praefectum pro tempore existentem annonae, iudices, contra quoscumque S. R. E. cardinales,

episcopos, praelatos, oratores, proceres et alios ecclesiastica vel temporali dignitate fungentes, dictae Urbis originarios vel externos, auctoritate et tenore praedictis, perpetuo constituimus et deputamus; eisdemque nunc et pro tempore existentibus pistoribus facultatem, omnes, qui eis, occasione crediti panis ac aliarum rerum artem ipsam concernentium, debitores, fuerint, pro consequenda satisfactione, ad iudicium coram consulibus et annonae praefecto iudicibus huiusmodi evocandi; dictis vero consulibus et annonae praefecto pro tempore existentibus, singulas causas huiusmodi summarie, simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figura iudicii, manuque regia, ac sola facti veritate inspecta, et prout in exactione pecuniarum pretii grani eisdem pistoribus ab officialibus eiusdem Camerae Apostolicae pro tempore dati, contra eosdem pectores procedi solet, audiendi, cognoscendi, decidendi fineque debito terminandi, necnon citandi et in forma inhibendi, cum omnibus aliis facultatibus necessariis et opportunis, auctoritate et tenore similibus, etiam perpetuo, tribuimus.

§ 7. Quodque debita cum ipsis pistoribus, ratione panis crediti et aliarum rerum huiusmodi, contracta, ad bonorum et haereditatum quarumvis personarum, etiam cuiuscumque dignitatis, status, gradus et conditionis existentium, coram quibusvis iudicibus dictae Urbis, tam ordinariis quam delegatis et subdelegatis, pro tempore faciendas discussiones nullo pacto trahi possint. Quinimmo ipsi pectores, pro consequenda debitorum huiusmodi satisfactione, in omnibus eorum libitibus et causis, etiam si priores et potiores creditores non sint, primum et potiorum locum, obligationibus etiam in forma Camerae Apostolicae, etiam iuramento vallatis, ac privilegiis ceterisque in con-

Pistorum creditis occasione panis in discussionibus non venire, sed ceteris creditoribus, etiam habentibus obligationes camerales anteriores esse decernit;

trarium facientibus non obstantibus quibuscumque, habere et obtinere omnino debeant, eisdem auctoritate et tenore, similiter perpetuo statuimus et ordinamus; necnon sententiarum, mandatorum executorum et decretorum per consules et annonae praefectum iudices praefatos pro tempore latorum et relaxatorum executionem, quovis praetextu, etiam quarumcumque appellationum, recursuum, inhibitionum et significationum, etiam dotalium, nullo modo impediri posse, sed easdem significationes et inhibitiones per gubernatorem et alios dictae Urbis iudices, ad quos ipsi appellantes et recurrentes recursum habuerint, denegandas esse; easque concessas, illico revocatas et ipsis recurrentibus minime suffragari volumus.

§ 8. Decernentes a sententiis, declarationibus et decretis eorumdem consulum ad conservatores et non alios quosvis iudices appellari posse, et appellationes, non nisi in causis et litibus super maiori quam decem scutorum summa ventibus, admittendas esse, nec a decem infra recursus ad aliquos iudices haberi, minusque concedi posse.

§ 9. Ac praesentes litteras de subreptionis vel obreptionis vitio, mentisque aut intentionis nostrae defectu notari aut impugnari nullatenus posse. Irritum quoque et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 10. Non obstantibus praemissis ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Urbis statutis, legibus et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem auditori Camerae, seu obligationibus camerilibus, ac quibusvis dictae Urbis iudicibus, ordinariis et extraordinariis ac delegatis, il-

lorumque tribunalibus et quibusvis aliis personis, etiam locis piis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis, clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili, etiam consistorialiter ac alias, in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiam si, pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo etc.

Datum Romae apud S. Marcum, anno Incarnationis dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, quartodecimo kalendas septembris, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 19 augusti 1586, pontif. anno II.

LIV.

*Iurisdictio S. R. E. cardinalis et iudicis causarum archiconfraternitatis Beatae Mariae Virginis de Urbe, Confalonis nuncupatae, ad redemptionem captivorum ab infidelium servitute aliaque pia opera exercenda dudum institutae*¹.

Sixtus Papa V, motu proprio, etc.

Cum, sicut accepimus, venerabilis archiconfraternitas Confalonis gloriosissimae Virginis Mariae, eiusque pro tem-

¹ Alia quae hanc sodalitatem concernunt, vide in Greg. XIII const. LVII, *Pastoris*, pag. 145 huius tomi.

Appellationem a sculis 16 supra ad conservatores permittit.

Decretum irritans apponit.

Contractis derogat.

Causa concessa.

pore existentes custodes, camerarius, officiales et ministri, ob lites, quaestiones et controversias civiles, profanas, spirituales, meras et mixtas, per diversa Urbis tribunalia, occasione locationum, censuum, donationum, haereditatum, legatorum, dotium et diversarum aliarum rerum eiusdem, tam agendo pro ipsa archiconfraternitate quam eam defendendo vel alias iugiter implicati existant, ex quo saepissime quamplura damna et interesse patiuntur, ac impensa litis valorem rei, de qua ex tempore agitur, saepenumero superet.

§ 1. Nos, archiconfraternitatem praefatam, quam singulari dilectione prosequimur, et in qua diversa pietatis, caritatis et misericordiae opera, etiam elemosynas pauperibus erogando, ac miserabilibus puellis dotes largiendo, necnon captivos a durissima infidelium servitute, maxima cum caritate, redimendo, continuo impendi spectantur, necnon dilectos filios magistrum Hieronymum de Avila U. I. D., litterarum apostolicarum correctorem et abbreviatorem, ac in utraque Signatura nostra referendarium, praelatum nostrum domesticum, Paulum de Matthaeis, Carolum de Maximis, ac Ulissem Lancerinium, patritios Romanos, necnon Franciscum Covarucium, ipsius confraternitatis modernos et pro tempore existentes custodes et camerarium, ab huiusmodi dispendiis, quantum cum Deo possumus, sublevare volentes, motu simili et ex certa nostra scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine, quod de cetero, perpetuis futuris temporibus, moderni et pro tempore existentes dictae archiconfraternitatis custodes, quatuor ex referendariis utriusque Signaturae nostrae et pro tempore existentis Romani Pontificis, moderno et pro tempore existenti ipsius archiconfraternitatis protectori nominare et proponere possint et valeant,

Hic Pontifex, dat facultatem eius custodibus quatuor praelatos nominandi cardinali protectori, qui ex eis unum eligat iudicem causarum dictae archiconfraternitatis, cum potestate eas summarie cognoscendi.

ad effectum ut ex illis quatuor unus per eundem modernum et pro tempore existentem protectorem eligi seu deputari debeat, apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo statuimus et ordinamus. Ac eidem referendario sic pro tempore electo et deputato, ex nunc, prout ex tunc, et e contra, post electionem et deputationem huiusmodi, omnes et singulas causas, lites, quaestiones et controversias inter dictam archiconfraternitatem sive illius custodes, camerarium, officiales et ministros nunc et pro tempore existentes, ac quascumque alias, tam laicas quam ecclesiasticas, personas, cuiuscumque gradus, status, ordinis, dignitatis, conditionis vel praerogativae existentes, etiam cardinalatus honore praefulgentes, universitates, societates, congregationes, collegia, ac tam virorum quam mulierum monasteria, hospitalia aut alia loca pia, etiamsi coram nunc et pro tempore existentibus S. R. E. camerario, clericis et praesidentibus Camerae Apostolicae, et eiusdem Camerae causarum auditori generali, necnon vicario, gubernatore et senatore dictae Urbis, illorumque locatenentibus, collateralibus iudicibus ac appellationum causarum¹ Palatii Apostolici auditoribus, ac eiusdem S. R. E. cardinalibus et aliis quibuscumque iudicibus ordinariis ac a nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus specialiter quomodocumque commissariis deputatis et delegatis, ac deputandis et delegandis, nunc et pro tempore motas et pendentes, ac quomodolibet movendas et pendendas, de et super quibuscumque locationibus, venditionibus, donationibus, legatis, fidei commissis, testamentis, haereditatibus et illarum discussionibus, ac quibusvis aliis dispositionibus, ad favorem tam eiusdem archiconfraternitatis quam redemptionis captivorum, dictae archiconfraternitati per Sedem Apostolicam

¹ Cherub. addit: Curiae Capituli eiusdem Urbis capitaneo, nec non etc. (R. T.).

iniunctae, factis, ac dotibus et quorumcumque iurium et actionum cessionibus, aliisque quibuscumque inter vivos ac causa mortis, et quasi contractibus, etiam vigore obligationis in forma Camerae, executionibus, revocationibus, bonis, rebus, iuribus et actionibus ipsius archiconfraternitatis, eiusque custodes, camerarium, officiales et ministros praefatos, eorumque litis consortes, tam coniunctum quam divisim, et tam active quam passive, tam secundario quam principaliter interesse concernentes, et ad ipsam archiconfraternitatem, etiam per viam necessariae defensionis, et alias quomodolibet spectantes et pertinentes, in quacumque instantia, quarum omnium status et merita, ac iudicium et colligantium nomina et cognomina et qualitates ceteraque, etiam de necessitate exprimenda, praesentibus pro expressis habentes, in statu et terminis in quibus ad praesens reperiuntur et quodcumque reperientur, harum serie, ad nos et Sedem Apostolicam advocantes, illasque omnes et singulas alias, similes vel dissimiles, causas, quomodolibet nunc et pro tempore motas et pendentes, ac quas dicta archiconfraternitas, illius custodes, camerarius, officiales et ministri habere et movere volent contra easdem personas, universitates, societates, congregationes, collegia, monasteria, hospitalia aut alia aequae vel magis pia loca, etiam quomodolibet et qualitercumque privilegiata et exempta, pro ipsius archiconfraternitatis rebus, bonis, haereditatibus, legatis, iuribus et actionibus huiusmodi, tam agendo pro ipsa archiconfraternitate et quacumque persona ab ea causam habente, quam etiam si contra ipsam archiconfraternitatem, ad instantiam quarumcumque personarum, qualitercumque qualificatarum et privilegiatarum quomodolibet agatur, eidem referendario, ut prae-

fertur electo et deputato, una cum omnibus et singulis earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis et connexis, summarie, simpliciter et de plano, et sola facti veritate inspecta, ac sine strepitu et figura iudicii, et absque tela iudiciaria ac aliquorum terminorum substantialium observatione, aut alicuius registri vel extractus confectione, per se ipsum vel, in eius a dicta Urbe absentia aut alias ex quavis causa, per alium ab eisdem custodibus, accedente, ut supra, dicti protectoris approbatione, durante absentia seu alias quomodolibet, eligendum, usque ad finalem sententiarum executionem inclusive, audiendas, cognoscendas fineque debito terminandas, ac etiam alibi introducendas seu committendas, reassumendas etc., auctoritate et tenore praefatis, etiam perpetuo committimus et mandamus.

§ 2. Ipsumque referendarium, ut praefertur electum et deputatum in dictis causis, tam pro ipsa archiconfraternitate quam contra illam motis et pendentes et in futurum movendis, in iudicem ordinarium et apostolica auctoritate deputatum, cum facultate easdem causas usque ad finem, absque tamen alicuius propinae receptione, cognoscendi, decidendi atque terminandi, ac etiam cum potestate citandi et inhibendi quos, quibus ac quoties opus fuerit, etiam per se vel alium seu alios quoscumque, tam in Romana Curia quam extra eam, etiam per edictum publicum, constituto sibi, etiam summarie, de non tuto accessu, eisdemque et praedictis ac quibuscumque aliis eiusdem Urbis curiarum seu tribunalium iudicibus et personis tam ecclesiasticis quam saecularibus, cuiuscumque dignitatis, gradus, ordinis vel conditionis fuerint, quibus ac quoties opus fuerit, etiam sub sententiis, censuris ecclesiasticis ac etiam pecuniariis poenis, prout sibi videbitur,

Citandi et inhibendi tam in Curia quam extra, et quibuscumque iudicibus;

inhibendi; et in eventum non partitionis, contra inobedientes, contumaces et rebelles, ad declarationem incursus censurarum et poenarum huiusmodi, illarumque aggravationes et reaggravationes ac alias, prout sibi melius expedire videbitur seu placuerit, servata forma concilii Tridentini, procedendi, sententiasque seu mandata, per eum pro tempore latas seu relaxata, debitae executioni demandandi sive demandari faciendi.

Contradictores etiam coarcedi.

§ 3. Contradictores quoslibet et rebelles ac praemissis quovis praetextu non parentes, per censuras ecclesiasticas ac etiam pecuniarias poenas aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendi, auxiliumque brachii saecularis ad hoc, si opus fuerit, invocandi, aliaque omnia et singula in praemissis et circa ea quomodolibet necessaria et opportuna faciendi, gerendi et exequendi, ac cum aliis facultatibus ad id quomodolibet necessariis, auctoritate et tenore praedictis, similiter perpetuo facimus, constituimus et deputamus, sibi que plenam, liberam et amplam super praemissis licentiam et facultatem atque auctoritatem etiam concedimus et impartimur.

Appellatio ab eius sententiis semel tantum et non suspensiva, ad alium iudicem a protectore deputatum admittatur, et tres nullitates tantum opponi possint.

§ 4. Decernentes quod a pro tempore existentis referendarii, ut praefertur electi et deputati, sententiis, mandatis, ordinationibus et decretis nullatenus suspensive appellari, reclamari, de nullitate dici sive quomodolibet adversus illa, ad effectum impediendi executionem, aliquod remedium attentari possit. Devolutive autem semel tantum liceat appellare, et alia remedia intentare coram alio iudice praedicto pro tempore existenti protectori, ut praefertur, nominando et ab eo approbando. Secundo autem vel ulterius sublata sit omnis et quaecumque appellatio, sed praedictae duae sententiae plenariam executionem obtineant, ac

firmae et illibatae permaneant, ac si essent tres conformes; ac nullitas aliqua, exceptis tribus substantialibus, opponi nullo modo possit.

§ 5. Et licet ad instantiam quorumcumque haeredum sive quorumlibet aliorum committatur in futurum, vel etiam modo pendeat commissa causa discussionis alicuius haereditatis, et dictae archiconfraternitati, seu illius custodibus, camerario, officialibus et ministris, etiam virtute commissionis, fuerit inhibendum; tamen, ne exactio creditorum in praedictum ipsius archiconfraternitatis protrahatur, data idonea cautione per dictos custodes, camerarium, officiales seu ministros de restituendo summam debitam, in eventum succumbentiae, prioribus et potioribus creditoribus, pro tempore existens referendarius praedictus eosdem haeredes sive alios quoscumque debitores seu ipsorum quemlibet, ex quacumque causa cessionarios, vel ab eis quomodolibet et ex quocumque titulo causam habentes, ad satisfaciendum integraliter dictae archiconfraternitati de eius credito, iuris et facti remediis, cogat et compellat.

Iudicis facultas in causa discussionum.

§ 6. Ac in omnibus et singulis causis praedictis, ad dictam archiconfraternitatem, ut praefertur, quomodolibet spectantibus, singulis diebus et horis feriatis et non feriatis, praeterquam in honorem Dei, procedat.

Singulis diebus et horis procedendi.

§ 7. Et notarium actuarium per eosdem custodes eligendum, ac ab eis et eorum arbitrio ac ad eorum nutum ponendum et amovendum, quem eis placuerit, habeat; qui teneatur dare idoneam cautionem eisdem custodibus in eius deputatione, de restituendo, absque aliqua pecuniarum solutione et fraude, ac omni mora et dilatione atque exceptione seu excusatione postpositis, quoties ab eisdem custodibus ab huiusmodi notariatus

Notarium deputandi.

officio amotus fuerit, omnes et singulas scripturas ad dictam archiconfraternitatem, ut praefertur, quomodolibet spectantes, per eosdem custodes, facto de illis inventario, notario successori ab eisdem custodibus deputato consignandas.

Citationes fieri possint per quosvis mandatarios.

§ 8. Quodque citationes in causis praedictis etiam per Curiae Capitolii, seu alios quoscumque, etiam dictae archiconfraternitatis mandatarios, fieri possint.

Executores omnes exequi debeant mandata praedicti iudicia.

§ 9. Ac quod quicumque executores curiarum seu tribunalium dictae Urbis possint et debeant exequi et effectualiter executioni demandare omnes et singulas sententias, decreta et mandata pro tempore existentis referendarii huiusmodi sive, in eius absentia aut alias ipso impedito, ab eisdem custodibus eligendi, ac ut supra nominandi, ac a protectore approbandi, quae, non obstante regula Cancellariae, sub eius parvo sigillo expediri possint.

Alii iudices has causas non cognoscant.

§ 10. Ac insuper archiconfraternitatem praedictam eiusque custodes, camerarium, officiales et ministros ex nunc deinceps, occasione praemissorum, principaliter seu secundario, alibi quam coram pro tempore existente referendario, ut praefertur electo et deputato, conveniri, aut ad alios conveniendum constringi non posse; et processus, sententias, mandata et decreta per alium sive alios, tam ordinarios quam etiam specialiter deputatos et delegatos, iudices, quavis auctoritate fungentes, in causis praedictis quomodolibet pro tempore formatos, in quacunque instantia latis et facta, cum inde sequutis quibuscumque, nulla, irrita et inania, nulliusque roboris et momenti fore.

Clausulae praeservantur.

§ 11. Praesentem quoque motus proprii cedula, sub quibuscumque similitum vel dissimilium gratiarum aut concessionum revocationibus, suspensionibus, moderationibus seu limitationibus,

etiam per nos et successores nostros Romanos Pontifices ac Sedem praedictam, vel eius etiam de latere legatos, et per Cancellariae apostolicae regulas pro tempore factas, etiam in favorem fabricae basilicae Principis Apostolorum de dicta Urbe nullatenus comprehensam, sed semper ab illis penitus et omnino exceptam, ac quoties illae emanabunt, toties praesentem cedula in pristinum robur restitutam esse et censi debere; nec eidem cedulae per quascumque clausulas generales vel speciales, etiam derogatorias, efficaciores et insolitas, ac etiam irritantia decreta, sub quacumque verborum expressione, in se continentem, derogari posse; et si illi ullo unquam tempore ex aliqua, etiam quantumvis necessaria et urgenti, causa, derogari contingat, nisi tenor cedulae huiusmodi de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, insertus, et huiusmodi derogatio consistorialiter facta, et per trinas distinctas litteras, eandem tenorem continentem, tribus similibus distinctis vicibus, custodibus, camerario et aliis officialibus archiconfraternitatis huiusmodi legitime insinuata et intimata fuerit, eorumque ad id expressus accedat assensus, derogationes huiusmodi nemini suffragari debere; et si ac quoties illa aliquo alio modo revocari aut alias illi derogari contigerit, toties in pristinum statum restitutam, et de novo etiam sub posteriori data, per praedictos custodes, camerarium et officiales eligenda, concessam et stabilitam esse.

Decretum irritans.

§ 12. Et sic per quoscumque iudices, etiam causarum Palatii Apostolici auditores ac S.R.E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique indicari et definiri debere; irritum quoque etc. attentari.

§ 13. Volumus etiam et mandamus quod

Declaratio quod sub eodem iudice sint omnes redempti, et puellae ab archiconfraternitate dotatae.

omnia et singula praemissa habeant locum ad favorem quarumcumque pauperum puellarum, quae a praedicta archiconfraternitate dotem habuerint, pro dictarum dotium consequutione, ac quorumcumque ab eadem archiconfraternitate redemptorum; ita quod sint et esse intelligantur sub dicta iurisdictione in omnibus et per omnia, ac si principaliter, cum illis et quolibet illorum agendo seu defendendo, de interesse praedictae archiconfraternitatis ageretur.

Praefectus Signaturae iustitiae, regentis et referendarii non signent commissiones contra formam praesentium, et iudices, quibus essent commissariae, nullatenus procedant.

§ 14. Inhibentes expresse moderno et pro tempore existenti Signaturae iustitiae praefecto, aut alias pro tempore iustitiae signaturam habenti, necnon regenti Cancellariae, qui pro tempore erit, omnibusque et singulis referendariis, ne de cetero, ad instantiam et requisitionem cuiuscumque, supplicationem aliquam recipere, referendariare seu proponere praefecto Signaturae iustitiae audeant vel praesumant; et similiter signaturam facienti non signet sive avocatoriam sive simplicis iustitiae sive appellatoriam et similem, neque in initio neque in medio litis, et signatae nullius sint roboris et momenti, nullamque tribuant iurisdictionem; neque ipse iudex, cui fuerint commissariae, audeat illarum virtute citare, inhibere vel quomodolibet procedere; irritum et inane quicquid, scienter vel ignoranter, secus factum fuerit, ipso iure decernimus, salva semper nostra manu propria signata, sine qua omne rescriptum censeatur et sit invalidum et a nostra voluntate alienum. Et nihilominus referendarius, sicut praemittitur, deputatus a praedicta archiconfraternitate, absque vitio attentatorum, procedere possit et valeat.

Iudex praefatus cogere possit notarios omnes ad sibi

§ 15. Et insuper, ne, propter difficultatem habendi seu recuperandi instrumenta publica super testamentis seu aliis quibuscumque dispositionibus piorum

christifidelium, per notarios et tabelliones confecta et stipulata, in quibus per ipsos christifideles in eiusdem archiconfraternitatis seu redemptionis captivorum favorem diversa legata facta, illisque bona relicta et erogata fuerint, et de quibus illius custodes, camerarius, officiales et ministri praedicti notitiam habere non possunt, ipsa archiconfraternitas varia in temporalibus damna et detrimenta sustineat et patiat, eidem referendario, ut praefertur electo et deputato, omnes et singulos, etiam quorumcumque tribunalium ac curiarum dictae Urbis et in archivio Romanae Curiae et Capitolii descriptos notarios et tabelliones publicos, etiam quantumcumque privilegiatos et exemptos, qui deinceps perpetuis futuris temporibus quaecumque instrumenta publica super testamentis, codicillis et quibusvis tam inter vivos quam causa mortis dispositionibus, pro quibuscumque utriusque sexus christifidelibus, conficiant aut stipulabunt, vel de quibus ipsi notarii et tabelliones pro tempore rogati fuerint, in quibus pia legata, etiam iure donationis perpetuae vel fideicommissi seu cuiusvis alterius dispositionis aut quocumque alio titulo eidem archiconfraternitati sive redemptioni captivorum per christifideles de eorum bonis, in toto vel in parte, hactenus quomodolibet facta fuerint et in futurum fient, seu quae utilitatem vel commodum aut augmentum honorum, iurium et emolumentorum archiconfraternitatis seu redemptionis captivorum huiusmodi, tam coniunctim quam divisim, et tam active quam passive, ac tam secundario quam principaliter, concernunt et concernent quomodolibet in futurum, aut in archiconfraternitatis seu redemptionis captivorum huiusmodi utilitatem cesserint vel cedant, ad dictorum instrumentorum seu illorum particulam interesse dictae archiconfraternitatis seu redemptionis, ut

consignan. instrumenta concernentia aliquid interesse archiconfraternitatis, seu redemptionis captivorum.

praefertur, concernentem, copiam authenticam et fide dignam, in forma iuris valida et probante, seu instrumentum publicum, postquam ad id per ipsam archiconfraternitatem illiusque custodes, camerarium, officiales et ministros coram eodem referendario requisiti fuerint, et post testatorum obitum, sub poena falsi ac excommunicationis aliisque sententiis et censuris ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis poenis, per contrafacientes eo ipso incurrendis, ac arbitrio eiusdem referendarii infligendis et exequendis, eidem archiconfraternitati, sive illius custodibus, camerario, officialibus seu ministris, soluta per eosdem custodes, camerarium, officiales seu ministros ipsis notariis et tabellionibus mercede, pro scriptura ipsius copiae authenticae seu instrumenti publici tantum, omni mora et dilatione aut subterfugio cessantibus, ac quacumque appellatione seu recursu postpositis, realiter et cum effectu, ac sine aliqua fraude, dandum, tradendum et consignandum, auctoritate nostra moneat, omnibusque sibi visis remediis opportunis, usque ad omnimodam partitionem, cogat atque compellat.

Clausulae derogatoriae.

§ 16. Non obstantibus praemissis ac felicis recordationis Bonifacii Papae VIII, praedecessoris nostri, de una, et concilii generalis de duabus diaetis, dummodo ultra tres diaetas aliquis, auctoritate praesentium, ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis; necnon fabricae praedictae ac personarum, universitatum, societatum, congregationum, collegiorum, monasteriorum et hospitalium huiusmodi aliorumque quorumcumque piorum locorum et Ordinum, etiam exemptorum ac qualitercumque privilegiatorum, etiam iuramento, etc. roboratis, statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, conservatoriis, exemptionibus et litteris apo-

stolicis, illis ac dilectis filiis populo Romano, necnon iudicibus, notariis, tabellionibus, curiis seu tribunalibus, eorumque personis et collegiis quibuscumque, et Romanae Curiae officialibus, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac nos et dictam Sedem, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, ac alias sub quibuscumque tenoribus et formis ac cum quibusvis clausulis et decretis in contrarium, etiam in vim contractus aut alias quomodolibet, concessis, confirmatis et innovatis, necnon reformationibus noviter factis, et paribus motu et scientia approbatis, etiam si in eis caveatur expresse quod causae huiusmodi ad forum seu Curiam Capitolii, et seu auditoris dictae Camerae vel vicarii aut aliorum eiusdem Urbis tribunalium reassumi debeant, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet disponentibus; quibus omnibus, etiamsi, pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, et nihil penitus omisso, non per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum expressi, et forma in illis tradita observata, inserti forent praesentibus, pro sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie, specialiter et expresse, eisdem motu, scientia et potestatis plenitudine derogamus et sufficienter derogatum esse decernimus, contrariis quibuscumque. Aut si personis, universitatibus, societatibus, congregationibus, collegiis, monasteriis, hospitalibus aliisque piis locis praedictis, eorumque administratoribus, officialibus seu ministris vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab ea-

LV.

Erectio Universitatis Studii generalis in civitate de Quito, provinciae Sancti Michaelis Indiarum Occidentalium, Ordinis Eremitarum Sancti Augustini cum facultatibus aliis Universitatibus concedi solitis ¹.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Intelligentes quam Domino grati, christianaeque reipublicae uberes fructus ex assidua verbi Dei praedicatione aliorumque piorum operum exercitio ex domibus regularibus Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini, in partibus Indiarum Occidentalium fundatis, in dies producantur, facile inducimur ut eorundem fratrum votis per quae ne, ob locorum nimiam distantiam, tam ipsi quam alii dictarum partium cives et incolae sacrarum litterarum cognitione privati remaneant, provideri valeat, libenter annuamus, eaque favoribus prosequamur opportunis.

Preambulum.

§ 17. Volumus solam praesentis motus proprii signaturam sufficere et ubique fidem facere, in iudicio et extra.

Sola signatura sufficit.

Fides exemplorum.

§ 18. Quodque eadem motus proprii exempla, etiam impressa, notarii publici sive eiusdem archiconfraternitatis secretarii manu subscripta, et sigillo dictae archiconfraternitatis vel illius protectoris sive referendarii pro tempore, ut praefertur, electi et deputati, obsignata, eadem prorsus, in iudicio et extra illud, fidem ubique faciant, quam ipse motus proprius faceret si foret exhibitus vel ostensus, regula contraria quacumque non obstante.

Fiat, motu proprio. F.

Datum Romae apud S. Marcum, die XIX augusti, anno II.

Dat. die 19 augusti 1586, pontif. anno II.

§ 1. Sane pro parte dilectorum filiorum provincialis et fratrum domus Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini civitatis de Quito, provinciae S. Michaelis, partium Indiarum Occidentalium, nobis exhibita petitio continebat quod, cum in dicta civitate domus dicti Ordinis in suis structuris et aedificiis satis commoda existat, ac proximior dictae civitati Studii generalis Universitas per nongenta miliaria et ultra distet, unde dicti Ordinis fratres, in eadem ac aliis dictae provinciae domibus commorantes, necnon cives et incolae sacrarum litterarum studio non sine maximo incommodo ac dispendio incumbere possint. Et sicut eadem petitio subiungebat, si in domo dictae civitatis Universitas Studii generalis, in qua omnes scientiae et facultates a iure permissae per lecto-

Rationes erigendae Universitatis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

res deputandos a superiore vel capitulo provinciali eiusdem provinciae publice legi et interpretari, atque in eisdem facultatibus baccalaureatus, licentiaturs, doctoratus et magisterii gradus conferri possent et deberent, donec ut quaecumque alia Studii generalis Universitas in dicta civitate, ad instantiam charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici, qui etiam dictarum partium dominus existit, instituatur, erigeretur et institueretur, ex hoc ipsorum fratrum, civium, incolarum et aliorum studentium commoditati plurimum consuleretur.

1. Petito P. provincialis.

§ 2. Quare pro parte provincialis et fratrum praedictorum nobis fuit humiliter supplicatum quatenus dictam Universitatem in praedicta domo eiusdem civitatis, ut praefertur, instituere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignemur.

Errectio de qua in rubrica.

§ 3. Nos igitur, considerantes quantae utilitatis in eisdem partibus sit quod dicti Ordinis professi et alii ibidem commorantes studendi commoditatem habeant, ut exinde in vinea Domini utilius se exercere valeant; ipsosque provincialem et fratrum praedictorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa, latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, in praedicta ipsius civitatis domo unam Universitatem Studii generalis, in qua aliqui magistri et eruditi professores, a superiore provinciali vel capitulo provinciali dicti Ordinis eligendi et deputandi, theologiam, ius canonicum et artes liberales necnon alias quascumque licitas facultates et scientias publice legant, doceant et

interpretentur, ac ipsius Ordinis fratres et alii quicumque scholares, sive laici, sive clerici, saeculares et quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, regulares, ubicumque oriundi et undecumque advenientes, in eisdem facultatibus et scientiis studeant.

§ 4. Necnon illis, qui catholici et ad idonei reperti fuerint, baccalaureatus, licentiaturs, doctoratus et magisterii ac alii cuiuslibet licitae facultatis gradus et insignia conferantur et concedantur, cum archa, sigillo et aliis insignibus Studii generalis, donec et quousque alia Studii generalis Universitas in dicta civitate ad instantiam ipsius Philippi regis instituta fuerit, apostolica auctoritate, tenore praesentium, erigimus et instituimus;

§ 5. Illique sic erectae et institutae ac eius pro tempore existentibus rectori, ab eodem superiore vel capitulo provinciali eligendo et deputando, magistris, professoribus, lectoribus, praeceptoribus, scholaribus, bidellis et aliis officialibus, ministris et personis, necnon ibidem ad quoscumque gradus promotis, quod omnibus et singulis privilegiis, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, non tamen a iurisdictione regia, praerogativis, antelationibus, praerogativis, favoribus, honoribus, dignitatibus, concessionibus, indultis et aliis quibuscumque gratiis, quibus aliae Studiorum generalium dictarum partium Universitates, illarumque pro tempore existentes rectores, magistri, professores, lectores, praeceptores, scholares, bidelli ac alii officiales, ministri et personae, necnon ibidem ad quoscumque gradus promoti, de iure vel consuetudine ac alias quomodolibet, utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, pariformiter et aequè principaliter uti, potiri et gaudere possint et debeant, perinde

Facultas concedendi lauream.

Privilegia ceterarum Universitatum concessa.

ac si eis specialiter et expresse concessa fuissent.

Privilegia studiorum.

§ 6. Praeterea illis, qui in ipsa Universitate Studii generalis de Quito vel alibi studuerint theologiae vel artibus liberalibus aliisque facultatibus praedictis, baccalaureatus, licentiaturs et magisterii ceterosque omnes solitos gradus, si per magistros vel doctores illius facultatis, in qua voluerint promoveri, ad hoc praesentati, et praevio debito examine, assistentibus ibidem aliquibus doctoribus seu magistris in eadem facultate legentibus, desuper faciendo, aut alias servatis servandis, idonei reperti fuerint, a pro tempore existenti superiore provinciali seu ab alio per capitulum provinciale eligendo et deputando, emissa prius per promovendos huiusmodi in eius manibus fidei catholicae professione, iuxta articulos pridem a Sede Apostolica ad hoc propositos, ipsorum graduum solita insignia recipere, illaque sibi exhibere facere, necnon, postquam huiusmodi gradus et illorum insignia susceperint, facultates in quibus promoti fuerint, ubicumque, absque alio examine vel approbatione, legere et interpretari, ac quoscumque actus graduum per eos receptorum et convenientium exercere libere et licite valeant, auctoritate et tenore praedictis, de speciali gratia indulgemus.

Facultas rectori concedendi statuta.

§ 7. Necnon Universitati Studii generalis de Quito, ac illius pro tempore existenti rectori, pro salubri et felici ipsius Universitatis ac illius personarum, rerum, locorum et iurium regimine, directione et conservatione, rei que litterariae progressu, quaecumque statuta et ordinationes, licita tamen et honesta ac sacris canonibus ac concilii Tridentini decretis non contraria, a loci ordinario approbanda, condendi, illaque, postquam condita fuerint, mutandi, corrigendi, et reformata ab eodem ordinario approbari debeant, ple-

nam et liberam facultatem et auctoritatem concedimus et impartimur.

§ 8. Decernentes praesentes litteras, etiam eo quod interesse habentes seu praetendentes ad hoc vocati non fuerint, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quovis alio defectu notari vel impugnari aut alias infringi non posse, sed illas donec alia Universitas Studii generalis in dicta civitate, ut praefertur, instituta fuerit, validas et efficaces existere, suosque effectus sortiri; sicque ab omnibus censeri, et ita per quoscumque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 9. Quocirca dilectis filiis universis et singulis in dignitate ecclesiastica constitutis, tam saecularibus quam quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, regularibus personis, in illis partibus nunc et pro tempore commorantibus, per praesentes committimus et mandamus quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se vel alium seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte provincialis et fratrum ac rectoris, magistrorum, lectorum, scholarium ac aliorum praedictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, faciant praemissa omnia per eos, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, donec alia Universitas in dicta civitate, ut praefertur, instituta fuerit, observari. Non permittentes provincialem et fratres ac rectorem, magistros, lectores, scholares et alios praedictos super praemissis per quoscumque quomodolibet molestari; contradictores

Præsentium litterarum observantia.

Executores deputati.

quodlibet et rebelles ac praemissis non pa-
renies, per sententias, censuras et poenae
ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et
faci remedia, appellatione postposita,
compensando, invocato etiam ad hoc, si
opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Derogatio con-
trariorum.

§ 10. Non obstantibus quibusvis con-
stitutionibus et ordinationibus apostolicis,
ac aliarum quarumcumque Studiorum
generalium Universitatum, etiam iura-
mento, confirmatione apostolica vel qua-
vis firmitate alia roboratis, statutis et con-
suetudinibus; privilegiis quoque, indul-
tis et litteris apostolicis in contrarium
praemissorum quomodolibet concessis,
confirmatis et innovatis. Quibus omnibus
et singulis, etiamsi, pro illorum suffi-
cienti derogatione, de illis eorumque to-
tis tenoribus specialis, specifica, expressa
et individua ac de verbo ad verbum, non
autem per clausulas generales idem im-
portantes, mentio seu quaevis alia ex-
pressio habenda, aut aliqua alia forma
ad hoc servanda foret, illorum omnium
tenores praesentibus pro sufficienter ex-
pressis et insertis habentes, illis alias in
suo robore permansuris, hac vice dum-
taxat, harum serie, specialiter et ex-
presse derogamus, ceterisque contrariis
quibuscumque. Aut si aliquibus, commu-
niter vel divisim, ab Apostolica sit Sede
indultum quod interdici, suspendi vel ex-
communicari non possint per litteras a-
postolicas non facientes plenam et ex-
pressam ac de verbo ad verbum de indulto
huiusmodi mentionem.

Datum Romae apud Sanctum Marcum,
sub annulo Piscatoris, die xx augusti
MDLXXXVI, pontificatus nostri anno se-
cundo.

Dat. die 20 aug. 1586, pont. anno II.

LVI.

*Jurisdictione S. R. E. cardinalis protecto-
ris et iudicis causarum collegii canto-
rum cappellanorum Romani Pontifi-
cis, cum privilegiorum et gratiarum
concessione.*

Sixtus episcopus, servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

In superna militantis Ecclesiae cathedra,
nullis nostris meritis, sed sola redemptoris
nostri benignitate constituti, ad universa
per orbem terrarum diffusa loca cultui dicata
divino, provisionis nostrae remedia tenemur
extendere; praecipue vero circa cappellae
nostrae pontificiae, cuius cura strictiori iure
nobis incumbit, prosperum statum et felicem
directionem nos convenit intendere, et
providentiae nostrae studium propensius
adhibere, ut in ea missarum solemnitas et
alia divina officia continue decantentur;
illiusque cantores ad eum numerum, qui
eiusdem cappellae decori et servitio satis sit,
reducti, congruis facultatibus pro eorum
vitae subsidio valeant communiri.

Causae huius
constitutionis.

§ 1. Quocirca, huic rei sedulo incumbere
volentes, motu proprio et ex certa
scientia nostra ac de apostolicae potestatis
plenitudine, numerum cantorum cappellanorum
praedictorum, qui ad praesens vigintiquatuor
existunt, ad numerum viginti unius dumtaxat,
quorum nomina et cognomina in calce
praesentium describuntur, apostolica auctoritate,
tenore earundem praesentium reducimus et
contrahimus; reliquos vero tres cantores
cappellanos ibidem non descriptos, illorum
rationem aliorum habituri, ab ipsius
cappellae servitio et canendi onere, cantorumque
cappellanorum huiusmodi numero et consortio
absolvimus et amovimus.

Reductio numeri
cantorum
cappellanorum,
cappellae pontificiae.

§ 2. Neque in eadem cappella, unum

Erectio collegii
viginti unius
cantorum
cappellanorum,
et descriptio
qualitatum eorundem.

collegium viginti et unius cantorum
cappellanorum, ut praefertur descriptorum,
loco quorum pro tempore decedentium
vel recedentium alii, artis musicae peritia
et vocis suavitate pollentes, ab aliis de
gremio collegii huiusmodi existentibus,
praevio diligenti examine, ac alias iuxta
laudabilem consuetudinem hactenus observatam,
eligi debeant; sic tamen quod dictum
numerum viginti et unius numquam excedant,
et quorum unus dictae cappellae magister
existat.

Concessio privilegiorum
et reddituum.

§ 3. Et tam ipse quam alii pro tempore
existentes cantores cappellani, de gremio
collegii huiusmodi existentes, sint et esse
censeantur, prout hactenus semper fuerunt,
nostri et pro tempore existentis Romani
Pontificis veri et indubitati familiares,
continui commensales, ac ex Palatio
Apostolico solitam portionem panis et vini
percipere et habere debeant, cum massa
communi ex monasterio Sanctae Mariae de
Crespiano, Ordinis S. Benedicti, Tarentinae
civitatis seu diocesis, eidem cappellae per nos
nuper, ad usum et sustentationem ipsorum
cantorum cappellanorum dumtaxat, dicta
auctoritate unito, ac aliis eidem massae usque
ad valorem annuum trium millium scutorum
monetae, assignandis fructibus, redditibus,
proventibus, rebus et bonis; ac etiam, quoad
de totidem reddituum annuorum summa illi a
nobis vel successoribus nostris Romanis
Pontificibus provisum fuerit, ex Camerae
Apostolicae pecuniis eidem cantoribus
cappellanis, loco salarii, per menses singulos,
deducta rata parte fructuum collegii et illius
massae communis huiusmodi, praestandis
conficienda, ac inter ipsos viginti et unum
cantores cappellanos proportionabiliter,
prout desuper ab ipsius collegii protectore
pro tempore existente ordinatum fuerit,
dividenda, ex qua tamen diacono et subdiacono,
olim substitutis nun-

cupatis, in dicta cappella quotidie, non
tamen in praesentia nostra, ministrantibus,
ac scriptori et custodi librorum eiusdem
cappellae congruam portionem, loco salarii,
arbitrio ipsius protectoris assignari. Nec de
cetero quicquam a sanctae Romanae
Ecclesiae cardinalibus, missam in eadem
cappella pro tempore celebrantibus, etiam
praetextu cuiuscumque consuetudinis,
quantumlibet inveteratae, petere et exigere
aut etiam sponte oblatum recipere debeant,
auctoritate et tenore praedictis, perpetuo
erigimus et instituimus.

Concessio insignium
collegii ac facultatis
eligendi de eorum
gremio magistrum
cappellae et alios
ministros.

§ 4. Illique sic erecto et instituto, arcum,
sigillum aliaque collegialia iura et insignia,
necnon facultatem et auctoritatem magistrum
dictae cappellae, de ipsius collegii gremio
existentem, qui per quindecim annos eidem
cappellae deservierit, vel saltem ex antiquioribus
personis dicti collegii existat, et quem duae ex
tribus partibus illius cantorum cappellanorum
huiusmodi ad hoc idoneum iudicaverint,
ceterosque officiales et ministros necessarios
ad tempus desuper statuendum eligendi.

Statutaque pro bono
collegii regimine
condendi.

§ 5. Neque, pro felici statu, regimine et
gubernio dicti collegii illiusque personarum,
rerum et bonorum, tam spiritualium quam
temporalium, ac super electionibus, qualitatibus,
oneribus, servitiis et ministeriis magistri
cappellae aliorumque officialium et ministrorum
eiusdem collegii quaecumque statuta, ordinationes
et decreta, sacris canonibus et concilii
Tridentini decretis non contraria, condendi,
et condita, quoties pro illorum ac rerum et
temporum qualitate vel alias expediens
videbitur, mutandi, corrigendi, reformandi,
alterandi, moderandi, in toto vel in parte
revocandi, ac alia de novo edendi, eaque
omnia, dummodo apostolica vel saltem ipsius
protectoris pro tempore existentis auctoritate
approbata fuerint, ab

omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, sub poenis pecuniariis arbitrio eiusdem collegii infligendis et illi applicandis, observari faciendi, concedimus et elargimur.

Elargitio exemptionis ab omni superioritate ordinariarum et iudicium in Urbe et extra.

§ 6. Insuper collegium praedictum illiusque pro tempore existentes particulares personas, officiales et ministros ac eorum res et bona quaecumque, mobilia et immobilia, praesentia et futura, cuiuscumque qualitatis et quantitatis existentia, et tam in dicta Urbe quam extra eam ubicumque locorum consistentia, ab omni iurisdictione, dominio, superioritate et potestate pro tempore existentis vicarii, senatoris, conservatorum et reformatorem Urbis ac auditoris causarum Curiae dicte Camerae, necnon ordinariorum locorum, aliorumque iudicum et officialium quorumcumque, in ipsa Urbe vel extra eam ubilibet constitutorum, etiam perpetuo eximimus et liberamus, ac sub beati Petri et nostra Sedisque Apostolicae protectione suscipimus, ac nobis et eidem Sedi immediate subiicimus.

Confirmatio atque innovatio omnium privilegiorum iam concessorum.

§ 7. Omniaque et singula privilegia, exemptiones, libertates, praerogativas, facultates, gratias, tam spirituales quam temporales, et indulta eisdem magistro et cantoribus cappellanis, in genere vel in specie, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac etiam nos et dictam Sedem hactenus quomodolibet concessa, approbata et innovata, quoad ea videlicet quae decretis praedicti concilii contraria et sub ullis revocationibus comprehensa non sunt, approbamus, confirmamus et innovamus.

Privilegium quod cantores de collegio non amoveantur, nisi data eis prius equivalenti recompensa, aliter annorum spatium deser-

§ 8. Praeterea statuimus et ordinamus ut illi ex cantoribus cappellanis praedictis, qui spatio viginti quinque annorum cappellae praedictae deservierint, ex tunc de cetero ab omni illius onere et servitio sint et esse censeantur excusati, exempti et liberati, neque ipsi nec alii quicumque

eorumdem cantorum cappellanorum, quos deinceps gravi aegritudine, aut corporis seu vocis imbecillitate vel alio legitimo impedimento detineri contigerit, ab ipso collegio illiusque cantorum cappellanorum numero et consortio amoveri, neque alii in eorum locum subrogari ullatenus possint, nisi eis prius de aequivalenti recompensa fuerit omnino provisum.

vierint, vel legitime impediti fuerint.

§ 9. Quodque tam per nos, ut praefertur, amoti, quam deinceps propter huiusmodi aut similia impedimenta amovendi, omnibus et singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, praerogativis, facultatibus, gratiis et indultis, quibus alii cantores cappellani de gremio et consortio collegii huiusmodi existentes utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed aequae principaliter et pariformiter, in omnibus et per omnia, uti, potiri et gaudere libere et licite possint.

Quodque privilegia cantorum etiam amotorum perpetua sint.

§ 10. Ut autem ipsius collegii conservationi et bono regimini consulatur, ipsique cantores cappellani ab indebitis molestiis praeserventur, dilectum filium nostrum Decium tituli Sancti Matthaei in Merula presbyterum cardinalem Azzolinum nuncupatum, eiusdem collegii et illius particularium personarum rerumque et bonorum quorumcumque protectorem, defensorem, conservatorem et iudicem ordinarium, cuius consilio et ope, omnia supradicta et alia quaecumque ad electionem magistri cappellae aliorumque officialium et ministrorum, necnon receptionem et admissionem cantorum cappellanorum praedictorum spectantia et alias quomodolibet necessaria agantur, statuantur et ordinentur.

Deputatio protectoris dicti collegii cum facultate praedicta omnia ordinandi et gubernandi.

§ 11. Cum plena et omnimoda potestate et auctoritate omnes et singulos di-

iurisdictione quae causas u-

cti collegii eiusque personarum, officialium et ministrorum pro tempore existentium causas, etiam beneficiales, profanas, meras et mixtas, tam active quam passive motas et movendas, per se ipsum vel eius auditorem aut aliam seu alios ei benevisos, exclusive quoad omnes alios iudices, tam ordinarios quam delegatos, etiam summarie, simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figura iudicii, manumque regia, et nulla tela iudiciaria servata, sed sola facti veritate inspecta, ac etiam omni et quacumque appellatione remota, audiendi, cognoscendi, decidendi et sine debito terminandi; ac quibus et quoties opus fuerit, in forma, etiam sub pecuniariis et aliis eius arbitrio infligendis poenis et, in subsidium iuris, censuris ecclesiasticis, inhibendi quaecumque mandata, etiam executiva, decernendi et relaxandi; censuras et poenas praedictas etiam iteratis vicibus aggravandi; auxiliumque brachii saecularis invocandi; ac alia omnia et singula in praemissis et circa ea ac alias quomodolibet necessaria et opportuna faciendi, dicendi, gerendi et exercendi, ceterisque facultatibus ad id requisitis, quae etiam ad ipsius Decii cardinalis in officio protectoris huiusmodi successores perpetuo se extendere, auctoritate et tenore similibus constituimus et deputamus.

Clausulae preservativae.

§ 12. Decernentes praemissa omnia et singula ac praesentes litteras, nullo unquam tempore, ex quavis causa, quantumvis legitima et urgenti, de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae vel alio quocumque defectu notari, impugnari, retractari seu etiam revocari, suspendi, restringi, limitari, aut in ius vel controversiam revocari, seu ad terminos iuris reduci posse, sed semper valida et efficacia existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et inviolabiliter observari, et cantoribus cappell-

lanis et aliis supradictis perpetuo suffragari.

Decretum irritans.

§ 13. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici auditores ac S. R. Ecclesiae cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique et in quavis instantia iudicari atque definiri debere; necnon irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 14. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis; necnon stylo Palatii; ac Urbis, Camerae et locorum praedictorum, etiam iuramento et confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus; ac etiam novis reformationibus; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis ac vicario, auditori, senatori, conservatoribus, reformatibus, ordinariis aliisque iudicibus et officialibus praedictis et quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis, clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, concessis, approbatis et innovatis, quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores huiusmodi praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulae.

Nulli ergo etc.

Si quis autem etc.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, kalendis septembris, pontificatus nostri anno secundo.

Dat. die 1 septem. 1586, pontif. anno II.

LVII.

Hortatio ad omnes christifideles ut Rhemensi collegio, pro catholicis Anglis a Sede Apostolica instituto, pie et liberaliter subveniant, et ad imperatorem, reges et principes christianos, ut Anglos, propter iustitiam persecutionem patientes, iuvent et foveant ¹.

Sixtus episcopus, servus servorum Dei, universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis salutem et apostolicam benedictionem.

Afflictae et crudeliter vexatae Anglorum qui in catholica fide perseverant reliquiae, communi piorum moerore ac luctu, animos cunctorum mortalium in sui misericordiam et admirationem convertunt. Quocirca nos, qui pontificii muneris nostri esse putamus cunctarum ecclesiarum, etiam quae Dei beneficio pace fruuntur, curam gerere, multo etiam magis solliciti sumus de ovibus perditis quaerendis, et afflictis populis et personis pro viribus sublevandis. Saevit enim in dies acrius dira haereticorum immanitas, in eos praecipue ecclesiastici ordinis viros, qui de ipsa orthodoxa fide vocem paulo liberio-rem mittere, aut hiscere audent, ita ut plerique novis et ante hunc diem inauditis tormentorum generibus dilacerati

¹ Similem hortationem fecit Gregorius decimus tertius, ut supra in eius const. cxxxiv, *Omnipotens*, pag. 383. Qui iam in Urbe collegium pro catholicis Anglis instituit, ut in alia eius bulla lxxxvi, *Quoniam*, pag. 208.

atque membratim discerpti, exquisitis suppliciis trucidantur. At quibus divina benignitas antuit e cruentis impiorum manibus elabi, ii vero, quasi funesti tantae cladis nuncii, ad augendum nostri doloris acerbiter missi, vix aliquod aerumnarum suarum solatium reperiunt; nam extorres patriis finibus, bonis ac fortunis suis spoliati, summa rerum omnium egestate misere premuntur, ac dispersi incertis sedibus vagantes, externarum atque ignotarum gentium, sed fidei ac communionis catholicae sociarum, opem implorant. Et cum divitias et ampla atque opulenta patrimonia possiderent, quibus in patria secundum carnem abunde affluentes frui poterant, si a vera pietate declinassent, maluerunt, divino Spiritu ducti, ea praedae ac direptioni sacrilegorum domi relinquere, quam fidem negare.

§ 1. Numquam ergo satis Anglorum catholicorum laudari potest constantia, dum pro studio religionis, illi acerbissimos cruciatus et necem, hi vero exilium, mendicitatem, quaeque ultima censentur in malis, data optione, cunctis huius saeculi deliciis et commodis anteponunt. Neque sane est quod miseri exules a suis necessariis et amicis in patria relictis opem aliquam expectent; ipsi namque nefariis edictis deterriti, aut paribus depressi angustiis, suas nequeunt miseras tolerare, nedum aliis adiumento esse.

§ 2. Quare horum calamitatis miserata Sedes Apostolica, per omnes christiani orbis partes dispersis Angliae populis, iis praesertim qui in collegium Rhemense, hac ipsa de causa, auctoritate apostolica institutum, se receperunt, superioribus annis coeperat aliquid auxilii suppeditare, quod pium institutum nos quoque persolvendo, ex aerario nostro, in singulos menses certum subsidium prosequi non cessamus, nec sine magno fructu, siquidem

Anglorum catholicorum praecleara laudatio.

Collegii Rhemensis pro catholicis Anglis a Sede Apostolica instituti, bonorumque fructuum inde proventuum enarratio atque commendatio.

ex sancto illo Anglorum, illuc pietatis et catholicae disciplinae capessendae causa profugientium, seminario, multos fere quotidie prodire audimus, qui, Deo iuvante, in Angliam ad confirmandos catholicorum animos redeunt, gloriosis et apud posteros quoque illustribus futuris martyriis, suam et erga catholicam fidem hanc Sanctam Sedem devotionem usque ad sanguinis et spiritus effusionem testentur. Horum autem eximia virtus et infracti animi robur saevissimos haereticos urit, spemque eis eripit quam de catholicorum nomine ad interuersionem delendo, aut certe penitus profligando, animo conceperunt. Sed cum haud desinant propterea pios omnes vexare, excrescente in dies exulum numero, idem collegium Rhemense in maximas difficultates est adductum, ac ne ipsius quidem aerarii apostolici ingentibus oneribus gravati tenuitas sufficere potest tot necessitatibus sublevandis, cum praesertim nos turbulentissimis temporibus ad Ecclesiae gubernacula vocati, imminentibus undique periculis circumsessi, ex toto terrarum orbe ad nos confluentium fidelium pauperum necessitatibus succurrere, pro communi christiana republica bono, ingentes sumptus facere et gravissima onera sustinere assidue cogamur.

Pontificis ad Deum oratio pro Angliae liberatione.

§ 3. Primum igitur confugimus ad divinam opem implorandam, ut Deus omnipotens cohibeat tandem aliquando effraenatae tyrannidis in caede ac strage piorum debacchantis furorem, et nobilissimam nationem verae religionis studio quondam florentem ac beatam, et adhuc pro suo ab haereticorum intolerabili iugo liberatione, usque ad sanguinem gloriosissime concertantem, tali peste ac pernicie liberet, ac in pristinam quietem et tranquillitatem vindicet.

§ 4. Mox imitati felicitis recordationis Gregorium Papam XIII, nostrum praede-

cessorem, eius exemplo, ut plus ponderis habeat duplicata Romanorum Pontificum commendatio, nos quoque denuo per praesentes universos christifideles enixe obtestamur et obsecramus in Domino, cuius causa nunc maxime agitur, ut sublevent Anglorum fidelium, praesertim dicti collegii Rhemensis, supplices manus tendentium, inopiam, pia et liberali, pro suarum quisque facultatum modo, elemosynarum largitione, nec denegent eis vel a dilecto filio Guillelmo Alano, rectore eiusdem collegii moderno ac pro tempore existente, deputatis promptum auxilium, ne quos divina misericordia incolumes defendit ab efferata crudelissimae tyrannidis saevitia, eos nunc in media christianorum republica enectos fame, nudos, macie et squallore confectos tabescere ac perire, summa cum ignominia patiantur.

§ 5. Mandamus praeterea universis et singulis ecclesiarum praelatis et rectoribus ceterisque personis ecclesiasticis quibuscumque, ut curent praesentes litteras, earumve authentica exempla in suis quisque ecclesiis et locis ac etiam concionibus publicari, spectataeque integritatis viros, non autem quaestores, deligant, qui elemosynas et oblata caritatis subsidia colligant, ac sine lucro et fraude, dicto rectori vel ab eo deputatis fideliter tradant, ex quibus idem rector modernus et pro tempore futurus, ubi eiusdem collegii necessitatibus satis esse provisum noverit, ceteris Anglis exulibus dispersis presbyteris opportune subveniat.

§ 6. Demum carissimos in Christo filios imperatorem cunctosque reges ac reliquos principes christianos etiam atque etiam rogamus et monemus ut eosdem Anglos exules, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, christianorum quidem principum patrocinio dignissimos, iuvent pro viribus et foveant, vel in eis po-

Eiusdem pro dicti collegii subventionem ad christifideles exhortatio.

Ecclesiasticum modum iudicii praesentes litteras publicandi, et elemosynas colligendi.

Hortatio ad principes christianos ut Anglos exules recipiant et foveant.

Haereticorum Anglorum immanitatis execratio.

tius ipsummet Christum, cuius notu omnia regna et dominia sibi ab eo tradita, regi meminerint.

Fides transumptum.

§ 7. Et quia praesentes nostrae litterae ad singula loca, ubi illis opus est, deferri nequeunt, decernimus ut earum exemplis etc.

Datum Romae apud S. Marcum, anno Incarnationis dominicae millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, tertio nonas septembris, pontificatus nostri anno secundo.

Dat. die 3 sept. 1586, pont. anno II.

LVIII.

Quod fratres Minores Ordinis Sancti Francisci de Observantia licite retineant loca, quae etiam sine titulo possident, dummodo ordinariorum consensus accedat, quoad ea quae possident a decem annis citra 1.

Sixtus Papa V.

Dilecte fili, salutem et ap. benedictionem.

Generalis minister exponit quod multa loca et ecclesiae ipsa possident, licet de legitimo titulo seu concessione, ex causa hic expressa, docere nequeant.

Cum, sicut nobis nuper exposuisti, tu annis proxime lapsis, pro iniuncto tibi ministeriatu tuo generalis Ordinis fratrum Minorum de Observantia onere, omnes et singulas praefati Ordinis provincias, tam in Italia quam extra eam existentes, visitaveris, multasque domos, ecclesias et loca Ordinis praefati ab eorum ministris, custodibus seu guardianis et fratribus retineri repereris, absque eo quod ipsi ministri seu guardiani et fratres de aliquo ecclesiarum et domorum ac locorum huiusmodi titulo seu concessione a Sede Apostolica vel alias legitime habita et facta docere valeant, cum dictae concessionem aut non obtentae vel non expeditae, seu dictarum domorum ministrorum, guardianorum seu custodum in-

1 Alia de his fratribus videri possunt in Leonis X constit. xxvii Ite, tom. v, pag. 692.

curia, sive etiam ob bella aut depopulationes vel alios casus sinistros aut alias deperditae sint, quamvis domus et ecclesiae ac loca praedicta ab eorum ministris sive guardianis et fratribus bona fide ac pacifice et quiete possideantur. Tuque nobis humiliter supplicasti ut, potiori pro dictorum ministrorum, custodum sive guardianorum et fratrum conscientiarum securitate et cautela, tibi dictisque ministris, custodibus sive guardianis et fratribus in praemissis de aliquo opportuno nostro et Sedis Apostolicae remedio providere de benignitate apostolica dignemur.

§ 1. Nos igitur, pro nostri pastoralis officii munere, tuisque supplicationibus in hac parte inclinati, in praemissis opportune dictarumque domorum et ecclesiarum ac locorum qualitates et quantitates aliaque necessaria exprimenda hic pro plene et sufficienter expressis habere volentes, teque ac dictos ministros, guardianos seu custodes et fratres a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa, latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, tibi et ceteris ministris, custodibus seu guardianis et fratribus dicti Ordinis, nunc et pro tempore existentibus, ut quaecumque loca, domos et ecclesias, quae vos in hanc usque diem, in quibuscumque mundi partibus, ac etiam insulis et regnis novis Indiarum Occidentalium et Orientalium, quomodolibet, ea videlicet quae a decem annis supra, quae vero a decem annis citra de consensu ordinariorum possidetis, libere et licite ac absque aliquo conscientiarum vestrarum scrupulo, aut censurarum et poenarum

1 Deest providere (R. T.).

Hic itaque Pontifex eidem concedit ut ea libere et licite retinere valeant, dummodo habeant consensum ordinariorum, quo ad loca quae habeant a decem annis citra;

incurso, etiamsi de illorum concessionibus a Sede Apostolica vel alias quomodolibet factis ac fieri necessariis nullibi, ut praemittitur, appareat, perpetuo retinere et possidere, ac in eorum quietam et pacificam possessionem remanere, illamque in omnibus et per omnia, perinde ac si antequam loca, domus et ecclesiae huiusmodi et eorum singula recepta fuissent, de illis recipiendis competens et sufficiens facultas a Sede Apostolica et locorum ordinariis, in quorum civitatibus et dioecibus consistunt, obtenta fuisset, continuare valeatis, apostolica auctoritate, praesentium tenore, concedimus.

Indulgentiaque et privilegia eidem concedit, quae concessa fuerunt locis et ecclesiis a principio licite receptis et aedificatis.

§ 2. Necnon ecclesiis, domibus et locis praedictis, illorumque ministris et guardianis seu custodibus et fratribus nunc et pro tempore existentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, antelationibus, praeminentiis, indultis, favoribus, gratiis, concessionibus, indulgentiis et peccatorum remissionibus et relaxationibus, quibus aliae dicti Ordinis ecclesiae, domus et loca, quae a principio de eiusdem Sedis Apostolicae et ordinariorum locorum licentia recepta et aedificata fuerunt, eorumque ministri, guardiani seu custodes et fratres ac aliae personae, tam de iure, usu, consuetudine, privilegio et concessione quam alias quomodolibet, in genere vel in specie, utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, ipsi similiter ac pariformiter et sine ulla penitus differentia uti, potiri et gaudere libere et licite valeant, indulgemus.

Ampliatio supradicti indulti.

§ 3. Decernentes insuper te ac ministros, custodes seu guardianos et fratres ecclesiarum domorum et locorum praedictorum de cetero ad docendum de facultate sive licentia recipiendi ecclesias,

domos et loca praedicta ab eadem Sede et locorum ordinariis obtenta, alias quam per praesentium ostensionem, quam ubique, tam in iudicio quam extra, praeter quam quod ad docendum de dicto consensu ordinariorum in his quae possidetis a decem annis citra, sufficere volumus pro sufficienti et plena probatione omnium et quorumcumque necessario probandorum, ad effectum consequendi praemissa, hisque omnibus plenarie fruendi, minime teneri nec obligatos existere.

§ 4. Sicque per quoscumque iudices et commissarios, ordinarios et delegatos, etiam Palatii Apostolici causarum auditores et S. R. E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate, iudicari, definiendi et interpretari debere, ac quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentari contigerit, irritum et inane decernimus.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac felicis recordationis Bonifacii Papae VIII, praedecessoris nostri, de novis locis per Mendicantes, absque dictae Sedis licentia, non recipiendis; et quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem quod praesentium transumptis etc. praedicti Ordinis eaque concernentibus prope diem, te auctore, in typographia Romana dilecti filii Domini Basae cudendis, aut etiam separatim imprimendis, et a te seu pro tempore existente ministro seu commissario generali Ordinis praefati separatim subscriptis.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die III septembris MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 sept. 1586, pontif. an. II.

Decretum irritans.

Clausulae derogatorias.

Transumptorum fides.

LIX.

*Confraternitas S. Annae Varsaviae erigitur in archiconfraternitatem cum eiusdem facultatibus et privilegiis, quae habet archiconfraternitas Confalonis de Urbe*¹.

Sixtus Papa V. ad perpetuam rei memoriam.

Praeclara ac insignia charitatis et pietatis opera, quae dilecti filii prior seu senior, camerarius, deputati alique confratres societatis S. Annae, quae gloriosissimae Virginis Salvatoris nostri Iesu Christi genitricis matrem esse et appellari commerita fuit, ad gloriam Dei, et animarum christifidelium salutem quotidie exercent, nos inducunt ut eandem confraternitatem, quae non solum Lomzae, Vilnae, Carinae, Scampis, Varsaviae, Vartae, Leopoli, sed etiam per universam Poloniam, Lituaniam et Russiam, tam apud fratres Sancti Francisci de Observantia, quam apud alias plerasque ecclesias atque sacella eiusdem Sanctae Annae erecta et instituta reperitur, ampliori ac digniori nomine ac titulo decoremus ac illustremus, favoribusque, gratiis et praerogativis prosequamur opportunis.

§ 1. Itaque charissimae in Christo filiae nostrae Annae, Poloniae reginae illustris, eiusdem societatis patronae ac protectricis, supplicationibus hac in parte inclinati, confraternitatem S. Annae praedictae, Varsaviae existentem, in archiconfraternitatem et caput omnium confraternitatum sub eadem invocatione in quibuslibet civitatibus, terris, oppidis et locis regni Poloniae ac aliis dominiis et ditionibus praedictae reginae Annae constitutis, erectarum et erigendarum, et aliarum cuiusvis alterius nuncupationis, eiusdem tamen instituti, eidem archicon-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

fraternitati pro tempore aggregandarum, auctoritate apostolica, perpetuo erigimus et instituimus.

§ 2. Ac priori seu seniori, camerario ceterisque deputatis archiconfraternitatis huiusmodi, quaecumque statuta, decreta et ordinationes, licita tamen et honesta ac sacrorum canonum dispositioni et praesertim concilii Tridentini decretis minime contraria, faciendi et condendi, et iam facta, edita seu condita, matura consideratione et deliberatione super illis per eos adhibita, nostro nomine confirmandi et approbandi.

§ 3. Necnon quascumque confraternitates, ubicumque existentes, tam sub dicto nomine Sanctae Annae, quam alterius nuncupationis, idem tamen institutum circa praedictae charitatis et pietatis opera tenentes, ipsi archiconfraternitati aggregandi, ac omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones et alias quascumque gratias spirituales eidem archiconfraternitati per nos et alios Romanos Pontifices praedecessores nostros quomodolibet concessas et in futurum concedendas, dictis confraternitatibus, quarum ipsa archiconfraternitas S. Annae caput existit, impartendi.

§ 4. Necnon omnia privilegia, indulta, praerogativas, facultates archiconfraternitati Confalonis de Urbe per nos et alios Romanos Pontifices praedecessores nostros, praesertim illa quae in libro statutorum eiusdem archiconfraternitatis continentur, quorum tenores hic pro expressis haberi volumus, data, tributa et concessa, tam respectu facultatis aggregandi confraternitates et alia pia loca, indulgentiasque et aliis peccatorum remissiones communicandi, quam orationes XL horarum et indulgentias ad instar stationum Urbis, certis anni temporibus, indicendi, necnon cetera omnia, prout ipsa archiconfraternitas Confalonis de Urbe facit et gerit, faciendi et gerendi

Seniori confraternitatis titula condendi facultas conceditur.

Aliasque confraternitates aggregandi, propriaque privilegia, indulgentias etc. communicandi.

Communicantur eidem privilegia a summis Pontificibus concessa archiconfraternitati Confalonis.

in dicto regno Poloniae facultatem et auctoritatem, tenore praesentium, damus, concedimus et impartimur.

§ 5. Non obstantibus nostra de non concedendis indulgentiis ad instar ac aliis constitutionibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die xvi septembris MDLXXXVI, pontificatus nostri anno secundo.

Dat. die 16 septem. 1586, pontif. anno II.

LX.

*Confirmatio erectionis provinciae Hispaniarum fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, cum transitu eiusdem ad Discalceatos*¹.

Sixtus Papa V. ad perpetuam rei memoriam.

Quae a praedecessoribus nostris pro personarum, maxime religiosarum bono regimine et mutua quiete ac concordia inter eas conservanda salubriter ordinata fuerunt, ea ut firmiora persistent, libenter, cum a nobis petitur, nostram interponimus auctoritatem.

§ 1. Alias siquidem, post confirmationem Regulae fratrum eremitarum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, quae, de mandato felicitis recordationis Innocentii PP. IV, nostri praedecessoris, a bonae memoriae Hugone tituli S. Sabinae presbytero cardinali et Guillelmo episcopo Antedariensi correcta et declarata, ac deinde iuxta correctionem et declarationem huiusmodi ab eodem Innocentio praedecessore comprobata fuisse asseritur, piae memoriae Eugenius PP. IV, etiam praedecessor noster, rigorem illius

mitigans, et Regulam ipsam moderans ordinasse et concessisse inter alia dicitur, quod eiusdem Ordinis professores tribus dumtaxat diebus singularum hebdomadarum, et quibus ieiunare iuxta eandem Regulam essent astricti, praeterquam in Adventu, Quadragesima et aliis generaliter prohibitis diebus, carnibus vesci, et horis congruis in eorum ecclesiis manere, ac per claustra et eorum ambitus deambulare libere et licite valerent. Decernens eosdem fratres circa praemissa ad arctiorem observantiam, quae superius praemittitur, occasione professionis in dicto Ordine emissae vel imposterum emittendae, minime teneri, et alias prout latius in dictorum praedecessorum litteris dicitur contineri.

§ 2. Ac demum, cum recolendae memoriae Gregorio PP. XIII, similiter praedecessori nostro, expositum fuisset quod de anno Domini MDLXV seu alio veriori tempore nonnulli professores dicti Ordinis, cum licentia sui prioris generalis tunc in partibus Hispaniarum existentis, aliquot fratrum et monialium eiusdem Ordinis monasteria, in quibus primitiva Regula praedicta cum omni observantia et rigore retineretur, in Hispaniarum regnis, sub obedientia tamen provincialis, fundare et aedificare coeperant; quodque Regulam et observantiam huiusmodi tam fundatores praedicti quam alii qui ex Mitigatis pro tempore admittebantur, renunciando mitigationi et relaxationi dicti Eugenii praedecessoris, transacto probationis anno, denuo, ac etiam alii de saeculo venientes profitebantur, ac numerus religiosorum, qui Discalceati nuncupantur, primitivam huiusmodi Regulam profitentium et observantium, magnopere, uti tunc expressum fuit, excreverat; quodque iidem religiosi Discalceati, ultra contenta in dicta Regula, de licentia ipsius prioris generalis et cuiusdam vicarii per eundem

Gregorius autem XIII fratres provinciarum Hispaniarum Mitigationis huiusmodi ad Discalceatorum Ordinem transire, eius prioris generali subesse, ac in provinciam redire permisit, cum nonnullis aliis privilegiis hic adnotatis.

Contraria omnia tolluntur.

Exordium.

Post conditas Ordinis huius constitutiones sub Innocentio IV, Eugenius IV declaravit Carmelitas non teneri nisi ad ieiunia ecclesiastica et trium dierum in quilibet hebdomada etc.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Bull. Rom. Vol. VIII

94

in provincia Castellae deputati, et cum approbatione visitorum apostolicorum dictae Religionis, quaedam alia instituta, ad carnis mortificationem et populi aedificationem, ab initio suae institutionis observare incoeperant, veluti discalceatos incedere, indui sacco, dormire super tabulis, ad sublevandam suam inopiam manibus propriis operari, multum se in oratione exercere, divinumque officium sine cantu et sine modulatione recitare; idem Gregorius praedecessor, charissimi in Christo filii nostri, tunc sui, Philippi Hispaniarum Regis catholici, ac etiam eorumdem fratrum Discalceatorum precibus annuens, de consilio venerabilium fratrum nostrorum, tunc suorum, S.R.E. cardinalium, super visitatione apostolica, consultatione episcoporum et regularium reformatione deputatorum, de quorum numero nos quoque, in minoribus constituti et cardinalatus honore fungentes, tunc eramus, institutum huiusmodi, quod iuxta primitivam Regulam praedictam ipsi fratres profitebantur, laudando et approbando, dictos fratres et moniales primitivam huiusmodi Regulam in regnis Hispaniarum observantes, Discalceatos nuncupatos, eorumque domos, conventus, monasteria et loca, tunc et pro tempore existentia, a provinciis fratrum et monialium eiusdem Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, Regulam per dictum Eugenium praedecessorem mitigatam tunc et pro tempore observantium, qui Mitigati nuncupantur, penitus et omnino, in perpetuum, auctoritate apostolica, seiunxit, separavit et dismembravit, ipsosque Discalceatos ab omni et quacumque iurisdictione, visitatione, correctione et superioritate, quae prioribus provincialibus ceterisque praelatis et superioribus Mitigatis in ipsos Discalceatos competeat, perpetuo exemit et liberavit; ac eorumdem fratrum et monialium Dis-

calceatorum domos, monasteria et loca quaecumque eatenus erecta et instituta, et ex tunc in futurum erigenda et instituenda, in unam provinciam, de per se Discalceatorum nuncupandam, per unum priorem provincialem, qui in capitulo ipsius provinciae ex eisdem Discalceatis, ut praefertur, eligi deberet, regendam et gubernandam, in perpetuum erexit et instituit; ipsamque provinciam fratrum et monialium Discalceatorum sub obedientia et superioritate prioris generalis totius Ordinis, ad instar aliarum provinciarum eiusdem Ordinis, perpetuo subiectam remanere, subesse et subiacere voluit. Qui prior generalis, per se ipsum tantum vel per alium virum idoneum ex ipsis Discalceatis, et iuxta eorum primitivam Regulam ac regularia instituta ab ipsis Discalceatis observari solita, eos visitare, reformare, corrigere et punire posset, in monasteriis tamen, domibus et locis ipsorum fratrum Discalceatorum, extra quae nullatenus ipsi Discalceati vel aliquis eorum ab eodem priore generali, quovis praetextu vel occasione, amoveri, assignari, mutari, extrahi seu transferri, aut ad alias provincias mitti aut retineri possent, nisi aliter in eorum capitulo provinciali fuisset ordinatum; ipsi vero dictae provinciae Discalceatorum fratres in praemissis perpetuo eidem priori generali parere et obedire, et cum ipsum ad eorum monasteria, domos et loca divertere, aut pro visitatione huiusmodi vel alias accedere contigisset, cum omni humilitate et reverentia benigne recipere et pertractare tenerentur et deberent. Priori vero provinciali eiusdem provinciae fratrum Discalceatorum, ipsos fratres et moniales Discalceatos, illorumque domos, monasteria et loca quaecumque regendi, puniendi et castigandi; ac capitulum provinciale suis loco et tempore indicendi, convocandi, congregandi et celebrandi; quos-

cumque officiales necessarios, una cum capitularibus, eligendi; ac quaecumque statuta et ordinationes pro bono Regimine ipsius provinciae et Dei servitio in eodem capitulo condendi, mutandi alterandi, ac in totum, si videbitur, abrogandi, et etiam de novo edendi, dummodo sacris canonibus et concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis, eorumque primitivae regulae et institutis praedictis non adversarentur; et abusus quoscumque tollendi et emendandi; monasteria item, domos et conventus tam virorum quam mulierum eiusdem provinciae in quibusvis locis, cuiusvis licentia desuper non requisita, de consensu dictorum capituli, et alias servata forma eiusdem concilii, construi et aedificari faciendi; ipsique priori provinciali, postquam electus fuisset, officium suum exercendi, absque alia confirmatione, quam tamen a priore generali totius Ordinis mox petere teneretur, plenam et liberam facultatem concessit; ac prohibuit perpetuo ne fratres et moniales Discalceati ad suum fratrum Mitigatorum vel alium Ordinem, praeterquam Carthusianorum, sine apostasiae nota, transire possent, nisi Sedis Apostolicae licentia obtenta, atque inhibendo, sub poena excommunicationis, priori generali, provincialibus et commissariis aliisque praelatis, ministris aut officialibus, ne eosdem fratres vel moniales Discalceatos super praemissis quoquomodo molestant; ipsis etiam Discalceatis indulget ne eis ullo modo parere aut deferre tenerentur, salva tamen in reliquis obedientia prioris generalis totius Ordinis, cui eos perpetuo subiectos esse et subiacere voluit; aliaque nonnulla eisdem Discalceatis, sub certis modo et forma tunc expressis, concessit et indulget, cum de sic iudicando et irritanti aliisque decretis et clausulis praeservativis et derogationibus

adiectis, certis etiam iudicibus sive etiam executoribus deputatis, prout in litteris Gregorii praedecessoris huiusmodi sub datum die xxviii iunii anni domini MDLXXX, in forma brevis expeditis, latius continetur.

§ 3. Ad quarum litterarum executionem, cum, sicut iidem fratres Discalceati nobis exponi fecerunt, iam processum, et usus ipse doceat in dies magis, iuvante Domino, ex illarum dispositione plura bona ad honorem divini nominis et eiusdem provinciae atque adeo totius Ordinis salubrem directionem statumque pacificum et tranquillum redundare. Propterea nobis fuit humiliter supplicatum ut haec ipsa, pro eorum subsistentia validiori, de novo auctoritate apostolica roborare de benignitate apostolica dignareremur.

§ 4. Nos igitur, dicti Philippi regis ac horum Discalceatorum supplicationibus inclinati, dictas Gregorii praedecessoris litteras, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, tam quoad praemissa, quam reliqua in eis contenta, ac processus habitos per easdem et inde secuta omnia et quaecumque, auctoritate apostolica perpetuo approbamus et confirmamus, illisque perpetuae, inviolabilis et inconcussae firmitatis et approbationis apostolicae robur adicimus, eaque universa et singula praesentis scripti patrocinio communimus, ac omnes et quaecumque iuris et facti vel solemnitatum aut alios defectus, etiam substantiales, si qui intervenerint in eisdem, supplemus, eaque de novo per praesentes, alias tamen iuxta formam et tenorem praedictarum Gregorii praedecessoris litterarum, concedimus, indulgemus, statuimus et ordinamus, ac per eos ad quos spectat firmiter, inviolate observari in omnibus et per omnia praecipimus et mandamus.

§ 5. Decernentes ex nunc irritum et

Ad haec cum processum di-
cuti fratres,
confirmari pe-
nitentia PP. Sixti.

Confirmat
Pontifex.

Si quid secus
attentetur, de-
clarat irritum;

inane, si secus super his a quoquam, qua-
vis auctoritate, scienter vel ignoranter,
attentatum forsitan est hactenus vel im-
posterum contigerit attentari.

Recitationem
breviarii Ro-
mani iuxta no-
vam reformatio-
nem eidem
concedit.

§ 6. Ac insuper eorumdem Discalcea-
torum precibus in hoc quoque annuen-
tes, universis et singulis fratribus ac mo-
nialibus Discalceatis praedictis, tam pro-
fessis et in sacris, etiam presbyteratus,
ordinibus constitutis, quam aliis quibus-
cumque, ut in eorum ecclesiis, domibus,
monasteriis et locis, tam in choro quam
extra chorum, horas canonicas diurnas
et nocturnas, secundum usum, ritum et
morem Romanae Ecclesiae, iuxta formu-
lam breviarii Romani novissime ex de-
creto dicti Tridentini concilii reformati,
et pia memoriae Pii Papae V, etiam prae-
decessoris nostri, iussu editi, publice et
insimul, etiam privatim et singillatim, di-
cere et recitare libere et licite valeant, ita
ut amplius ad dicendas horas canoni-
cas secundum ritum et morem dicti Or-
dinis B. Mariae de Monte Carmelo mini-
me teneantur, et nihilominus praecepto
et obligationi satisfaciant.

Romae autem
generalem pro-
curatorem ha-
bere;

§ 7. Quodque eisdem Discalceatis in
Romana Curia procuratorem suae provin-
ciae Discalceatorum, ad tractanda eius-
dem provinciae negocia, ex numero ipso-
rum Discalceatorum destinare et per-
petuo habere liceat, auctoritate praedi-
cta, de speciali gratia concedimus et in-
dulgemus.

Huiusce con-
stitutionis exe-
cutores depu-
tati;

§ 8. Quocirca venerabilibus fratribus
Toletano et Hispalensi archiepiscopis, et
episcopo Palentino, ac dilecto filio cau-
sarum Curiae Camerae Apostolicae audi-
tori generali, ac universis et singulis pa-
triarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis
ecclesiarum praelatis, necnon quibuscum-
que in dignitate ecclesiastica constitutis,
per apostolica scripta mandamus ut ipsi
vel plures aut duo vel unus eorum, per
se vel alium seu alios, praesentes ac prae-

dictas Gregorii praedecessoris huiusmodi
litteras et in eis contenta quaecumque, ubi
et quando opus fuerit, ac quoties pro parte
Discalceatorum vel aliorum, quorum in-
tererit, fuerint requisiti, solemniter pu-
blicantes, eisdemque Discalceatis in prae-
missis efficaciae defensionis praesidio as-
sistentes, faciant praemissa omnia et sin-
gula, iuxta praesentium ac praedictarum
Gregorii praedecessoris litterarum teno-
rem, per eos, quos illa concernunt et con-
cernent quomodolibet in futurum, debi-
tae executioni demandari, et ad unguem
perpetuo et firmiter observari. Non per-
mittentes quemcumque desuper quoquo-
modo indebite molestari, perturbari aut
inquietari. Contradictores ac inobedien-
tes, eisque auxilium, consilium vel favo-
rem directe seu indirecte vel alias prae-
stantes, cuiuscumque status, gradus, or-
dinis vel conditionis fuerint, per censu-
ras et poenas ecclesiasticas aliaque op-
portuna iuris et facti remedia, appella-
tione postposita, compescendo; legitimis-
que super his habendis servatis proces-
sibus, censuras et poenas ipsas etiam ite-
ratis vicibus aggravando, invocato etiam
ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sae-
cularis.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus
apostolicis, ac in conciliis, etiam gene-
ralibus, editis; dictique Ordinis ac illius
provinciarum, iuramento, confirmatione
apostolica vel quavis firmitate alia robo-
ratis, statutis et consuetudinibus; privi-
legiis quoque, indultis et litteris aposto-
licis eisdem Mitigatis vel Discalceatis aut
universo Ordini vel praedictis aut alias il-
lorum superioribus ceterisque personis
quomodolibet concessis, approbatis et in-
novatis; quibus omnibus, illorum tenores
praesentibus pro expressis habentes, spe-
cialiter et expresse derogamus; atque om-
nibus iis quae in dictis Gregorii prae-
decessoris litteris concessa fuerunt non

Contraria
tollit.

obstare, ceterisque contrariis quibuscum-
que.

Datum Romae apud Sanctum Mar-
cum, sub annulo Piscatoris, die xx se-
ptembris MDLXXXVI, pontificatus nostri anno
secundo.

Dat. die 20 septem. 1586, pontif. anno II.

LXI.

*Praefinitio numeri et qualitatum praela-
torum referendariorum utriusque Signa-
turae Romani Pontificis, cum privile-
giorum concessione* ¹.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Causae consti-
tutionis eden-
dae.

Quemadmodum providus agricultor, ad
uberiorem eius futuram frugem, tempo-
rum vices sollicite observat, arbores or-
dine disponit, et ne illarum vires latius
diffusae evanescant, nimiam frondium ra-
morumque frequentiam comprimit et re-
secat, ac ibidem inordinata et indisposita,
si quae sint, ad meliorem formam redu-
cere satagit; ita nos, agri dominici cu-
rae superna dispositione praepositi, effi-
cacem et fructuosam operam in illius cul-
tura impendere credimus, cum ad ea vi-
gilantiae nostrae studium sedulo conver-
timus, per quae huius Sedis Apostolicae
dignitates et officia, praesertim nostram
gratiae et iustitiae Signaturam concer-
nentia, tamquam feraces plantae in ipso
agro dominico consitae, utili et commoda
rerum dispositione salubriter dirigantur,
et ex eorum administratione sperati fru-
ctus, ad Dei gloriam et illius gregis uti-
litatem dictaeque Sedis decorem, ma-
iori in dies cum foenore proveniant; a-

¹ Ampliora concessit indulta Paulus III in sua
const. xxx, *Debita*, tom VI, De Officio autem
referendariorum, vide in Pii IV const. lxxii,
Cum nuper, tom. VII, pag. 224, ubi etiam no-
tavi de materia Signaturae iustitiae et gratiae.

busus vero, qui in illis passim, absque
personarum delectu conferendis irrepse-
runt, resectis et veluti putatis ramis ste-
rihibus, de medio submoveantur. In quam
curam cogitationemque pro officii nostri
debito incumbentes, opportunum, immo
necessarium esse censemus ut ad eius-
dem Signaturae tam gratiae quam iusti-
tiae ministeria, non nisi cognitae et spe-
ctatae virtutis viri assumantur, et proinde
illius referendariorum coetus, nimia prae-
teritorum temporum indulgentia et quo-
rundam instantia, supra modum, non sine
pristiniae suae dignitatis diminutione, a-
dauctus, resecata illorum multitudine, ad
certum et determinatum numerum inque
compositum ordinem redigatur, ne mul-
tudo ipsa rebus gerendis confusionem et
impedimentum afferat, et spes uberis
fructus, quae in eorum muneribus rite
et fideliter obeundis posita esse debet, nos
atque ipsos frustretur.

§ 1. Itaque, opportuna circa haec re-
media adhibere volentes, motu proprio
etc. et ex certa scientia nostra ac de apo-
stolicae potestatis plenitudine, hac no-
stra perpetuo valitura constitutione, sta-
tuimus et ordinamus quod nullus dein-
ceps in referendarium alterutrius Signa-
turae praedictae, etiam cedentibus vel
decedentibus aut alias deficientibus, qui
nunc sunt, referendariis praefatis, omnino
admittatur, donec et quousque omnium
referendariorum huiusmodi numerus im-
minutus et ad centum dumtaxat reductus
fuerit. Illo autem sic reducto et immi-
nuto, praescriptus centenarius numerus
referendariorum huiusmodi nullo um-
quam tempore augeatur. Sed neque in-
ter hos omnes ultra septuaginta Signatu-
rae gratiae referendarii esse possint.

§ 2. Nec ullus numero et consortio re-
ferendariorum iustitiae de cetero adscri-
batur, nisi sit ex legitimo matrimonio ho-
nestisque parentibus procreatus, et clericali

Referendario-
rum numerum
ad centum pro-
luit.

Admittendo-
rum ad Signa-
turam iustitiae
qualitates pro-
scribit.

charactere insignitus, ac utriusque vel alterius iurium doctor, in aliqua Studii generalis Universitate promotus, et in Romana Curia, habitu et tonsura clericilibus incedendo, per biennium versatus, vitaeque integritate ac morum probitate commendatus, et saltem in viginti quinque aetatis suae annis constitutus, habeatque in bonis temporalibus vel beneficiis ecclesiasticis unde in ipsa Curia dignitatis suae gradum valeat decenter sustinere.

Admissionis- que formam;

§ 3. Porro, antequam ad ipsius admissionem procedatur, per eiusdem Signaturae iustitiae praefectum, vocatis et congregatis ad id sex antiquioribus referendariis, secreto examinari, et ad hunc effectum saltem ~~tres~~ ^{quatuor} supplicationes seu commissiones sibi ab ipso praefecto ex tempore porrectas proponere debeat; quod si, collectis praefecti et sex antiquiorum referendariorum praefatorum suffragiis, super quibus eorum conscientiam oneramus, taliter in huiusmodi propositione se habuerit, ut relatione super hoc, per dictum praefectum nobis aut pro tempore existenti Romano Pontifici facta, meruerit commendari et approbari, tunc et non alias in referendarium eiusdem Signaturae iustitiae admittatur, praestito prius per eum in manibus eiusdem praefecti solito iuramento.

Et in ea veritate per triennium, ad Signaturam gratiae admitti posse declarat;

§ 4. Ad Signaturam vero gratiae nemini pateat ascensus, nisi saltem triennio in Signatura iustitiae fuerit laudabiliter versatus, exceptis dumtaxat causarum Palatii Apostolici auditoribus et Camerae Apostolicae clericis, quorum quisque ad utramque Signaturam quovis tempore adscisci valeat.

Assistentium Signaturae gratiae numerum et ordinem ponit;

§ 5. Insuper quod eidem Signaturae gratiae semper decem et octo referendarii in Curia praesentes nec legitimo impedimento detenti, assistant, duodecim videlicet antiquiores, penes quos sententiae dicendae

in ipsa Signatura gratiae, suo quisque loco et ordine, facultas existit; et alii tres, quibus onus libellos supplices proponendi incumbit; reliqui vero tres successive proposituri; necnon thesaurarius generalis, et etiam generalis auditor causarum Curiae dictae Camerae, ac unus ex Palatii Apostolici auditoribus, et unus ex eiusdem Camerae clericis, alternatis vicibus, item nostri in Urbe vicarii et causarum Curiae praefatae auditoris locatenentes, necnon secretarius apostolicus; ac in eadem Signatura gratiae proponendi munus a referendariorum decano ad ceteros omnes per turnum, iuxta suae cuiusque receptionis et admissionis ordinem, deducatur.

Rationem proponendi non mutat;

§ 6. In Signatura vero iustitiae circa rationem proponendi ibidem servari solitam nihil ducimus innovandum.

Referendarios super concessione referendariatus infra tres menses litteras apostolicas expedire praecipit;

§ 7. Ne autem quo quisque tempore in Signatura tam iustitiae quam gratiae sit admissus haesitari contingat, singuli referendarii nunc existentes, quibus suum cuique locum et ordinem salvum et illaesum esse volumus, intra tres menses a data praesentium computandos; alii vero in futurum admittendi, ante cuiusque eorum admissionem, litteras apostolicas sub plumbo super concessione sui officii referendariatus huiusmodi expedire teneantur, quae nostri et pro tempore existenti Romano Pontificis datarii manu subscriptae, eandem prorsus roboris firmitatem obtineant, quam obtinerent, si iuxta stylum Cancellariae Apostolicae seu dictae Camerae per omnes et singulos officiales et alios, ad quos litterarum apostolicarum expeditio pertinet, rite et legitime forent expeditae.

Familiaritatis et vere nobilitatis privilegia ac insignia sua gentilitia eidem concedit, et a iurisdic-

§ 8. Ceterum, ut referendarii praefati, ad suscipiendos pro dicta Sede labores eo promptiores reddantur, quo exinde spiritualibus et temporalibus gratiis se cognoverint uberius esse refertos, omnes etsin-

tionem ordinariolorum eximit,

gulos nunc et pro tempore existentes referendarios utriusque vel alterius Signaturae huiusmodi, in nostros et pro tempore existenti Romani Pontificis familiares, continuos commensales, gratiose recipimus, et ab omni iurisdictione ordinariolorum locorum quorumcumque eximimus et totaliter liberamus, ac nobis et dictae Sedi immediate subiicimus, nobilitatisque titulo decoramus, ac veros et indubitatos familiares, continuos commensales nostros et pro tempore existenti Romani Pontificis, ut praefertur, liberos, exemptos et nobiles esse, seque tales in quibuscumque apostolicis et aliis litteris, scripturis et actibus, tam publicis quam privatis, scribere et nominare, ac ab aliis inscribi et nominari debere decernimus et declaramus; eisdemque referendariis nunc et pro tempore existentibus, in signum honoris et verae nobilitatis, insignia nostra gentilitia, una cum suis armis et insigniis, gestare, ac omnibus et singulis privilegiis, praeminentiis, indultis, immunitatibus, honoribus et gratiis, quibus alii veri et indubitati nobiles ex nobilium, etiam illustrium, genere ex utroque parente procreati, tam in iudicio quam extra, ubicumque locorum, de iure vel consuetudine ac alias quomodocumque utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, in omnibus et per omnia, perinde ac si de nobilium, etiam illustrium, genere vere et non fecte procreati et geniti forent, uti et potiri et gaudere.

Et in suis monasteriis mitra etc. utendi, et populo benedicendi facultatem elargitur,

§ 9. Necnon in monasteriis per eos in commendam pro tempore obtentis, quorum praeteriti abbates mitra et aliis pontificalibus insigniis ex privilegio apostolico aut alias uti consueverunt, etiam mitra, annulo et baculo ceterisque pontificalibus insigniis et ornamentis, perinde ac si eisdem monasteriis tamquam abba-

tes praesent, etiam uti; necnon, post missarum et aliorum divinorum officiorum solemnias, populo tunc interessenti, solenni more, dummodo inibi praesens non sit aliquis antistes seu dictae Sedis legatus, aut, si praesens fuerit, ad id eius accedat assensus, benedicere libere et licite valeant.

Confessorum remque ab ordinario approbatur eligendi, qui semel in vita et in articulo mortis plenariam eis concedat indulgentiam,

§ 10. Necnon aliquem idoneum presbyterum saecularem vel cuiusvis Ordinis regularem, ab ordinario approbatum, in suum possint eligere confessorem, qui omnium peccatorum, de quibus corde contriti et ore confessi fuerint, semel in vita et in mortis articulo, plenariam remissionem et indulgentiam, eis sacra communione refectis, et in catholicae fidei sinceritate Romanaeque Ecclesiae unitate ac Romani Pontificis canonice intrantis obedientia perseverantibus, dicta auctoritate concedere possit.

Celebrandique ac celebrari faciendi circa auroram et etiam in locis interdicto ecclesiastico supposito;

§ 11. Liceatque eisdem referendariis, ubi negotiorum et temporum ratio exoptulabit, missas antequam elucescat dies, circa tamen auroram; necnon, si forsitan ad loca ecclesiastico interdicto, tam ordinaria quam apostolica auctoritate, supposita, eos declinare contigerit, in illis submissa voce, clausis ianuis et non pulsatis campanis, ac excommunicatis et interdictis exclusis, in sui familiariumque suorum domesticorum et trium aliarum personarum eorum arbitrio eligendarum praesentia, dummodo ipsi et qui praesentes fuerint causam non dederint interdicto, neque eis specialiter interdictum fuerit, similiter missas et alia divina officia per seipsos, si presbyteri fuerint, vel per proprium aut alium idoneum sacerdotem ab ordinario approbatum, celebrare et celebrari facere, illaque audire et eis interesse; necnon, tempore interdicti huiusmodi, sacram Eucharistiam et cetera sacramenta recipere; ipsisque dicto tempore decedentibus, eorum corpora ecclesiasticae sepul-

turae, etiam cum funebri pompa, christiano ritu tradi possint.

Stationes Urbis dictis referendaris visitantibus ecclesias ab eis eligendas concedit.

§ 12. Necnon quadragesimali et aliis temporibus ac diebus stationum basilicarum et ecclesiarum dictae Urbis et extra eius muros, si in iis locis, in quibus eos etiam Romae, esse contigerit, duas ecclesias aut unius vel diversarum ecclesiarum eorum arbitrio eligendas visitaverint, ac ibidem Orationem Dominicam et Salutationem Angelicam saltem ter devote recitaverint, omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones consequantur, quas consequerentur si eisdem temporibus et diebus stationum basilicas ac ecclesias Urbis et extra eius muros huiusmodi ad id deputatas, personaliter visitassent.

Carnibus quando vesci possint.

§ 13. Eisdem quoque ut quadragesimali et aliis temporibus, quibus esus carni-um, ovorum et lacticiniorum usus de iure vel consuetudine est prohibitus, eisdem carni-ibus, ovis et lacticiniis de consilio utriusque medici, ac secreto et sine scandalo, uti et vesci libere et licite valeant, dicta auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Dignitate gaudent, de qua in capit. Statutum, De Rescript. in vi.

§ 14. Praeterea, constitutionem felicis recordationis Bonifacii Papae octavi, praedecessoris nostri, quae incipit *Statutum*, ad eosdem referendarios nunc et pro tempore existentes extendimus, ita ut ipsi omnes sint et esse censeantur ecclesiastica dignitate praediti, et iuxta dispositionem constitutionis huiusmodi qualificati, etiam ad hoc ut in eorum tamquam personarum in dignitate ecclesiastica constitutarum manibus pensiones ab iis qui sufficienti ad hoc facultate suffulti fuerint, transferri valeant, ac translationes pensionum ab ipsis faciendae huiusmodi validae et efficaces existant, suosque effectus sortiri debeant.

§ 15. Decernentes praesentas litteras nullo umquam tempore de subreptionis

vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari aut in ius vel controversiam revocari, nec sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus aut aliis contrariis dispositionibus comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, validasque et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici auditores ac S. R. E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulas praeservativas apponit.

§ 16. Quocirca universis et singulis venerabilibus fratribus nostris patriarchis, archiepiscopis, episcopis necnon dilectis filiis abbatibus, prioribus et quibusvis aliis personis in dignitate ecclesiastica et ubicumque locorum constitutis, per praesentes committimus et mandamus quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se vel alium sen alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, aut quoties pro parte referendariorum praedictorum vel alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque, in praemissis, efficaci defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari; ipsosque referendarios ac eorum singulos illis pacifice frui et gaudere; nec permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari; contradictores quoslibet et rebelles, per sententias, cen-

Executores huius constitutionis deputat, et facultates concedit.

suras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compossendo; necnon, legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Clausulas derogatorias addit.

§ 17. Non obstantibus praemissis, ac praefati Bonifacii praedecessoris de una, et in concilio generali edita de duabus diaetis, dummodo ultra tres diaetas aliquis, auctoritate praesentium, ad iudicium non trahatur; necnon Lateranensis, etiam novissime celebrati, et praefati generalis et aliorum conciliorum, ac piaae memoriae Innocentii IV, Sixti etiam IV, Innocentii VIII, Pauli II et quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum contra exemptos editis, necnon Pii IV, similiter praedecessoris nostri, de gratiis, interesse dictae Camerae concernentibus, in eadem Camera registrandis, aliisque apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus; necnon Camerae praefatae ac ecclesiarum, monasteriorum et locorum quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque praesulibus, capitulis, abbatibus, conventibus et personis, necnon praefatis locorum ordinariis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac nos et dictam Sedem, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis, clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter ac alias quomodolibet, etiam iteratis et mul-

tiplicatis vicibus, concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales ideam importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et forma in illis tradita observata, inserti forent praesentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, et ad effectum praemissorum omnium, harum serie specialiter et expresse derogamus; aut si aliquibus, communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 18. Verum, quia difficile foret praesentes litteras etc.

Transcripta credi debet.

Datum Romae, x kalendas octobris, anno secundo.

Dat. die 22 septemb. 1586, pontif. anno II.

LXII.

Nonnulla statuuntur pro ecclesiis Calaguritanis et Calceatensis super receptione filiorum patrimonialium in beneficiatos dictarum ecclesiarum.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Cum de rebus et personis ecclesiasticis peculiarem, ut par est, curam geramus, ad ea providentiae nostrae partes libenter impendimus, per quae beneficia ecclesiastica non precibus, non favoribus nec consanguinitate coniunctis, sed magis

Praemium.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

idoneis personis conferantur, obstacula quaeque hinc submovendo, ac alias desuper disponendo, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Nuper siquidem ad nos relatum fuit quod, cum in civitatibus et dioecibus Calaguritana et Calceatensi invicem seu alias perpetuo unitis, cuncta fere beneficia ecclesiastica, tam in receptivis quam numeratis ecclesiis nuncupatis consistentia, aut illorum fructuum, reddituum et proventuum supercrecentium certae portiones clericis filiis patrimonialibus seu naturalibus, quorum scilicet pater aut mater, avus vel avia, aut proavus vel proavia, saltem continuato decennio, in civitate vel loco beneficii sive ecclesiae habitaverint, et ecclesiae vel ecclesiis huiusmodi, in qua vel quibus beneficia consistunt, saltem per decemium decimas solverint, aut natis et baptizatis in illo loco, viventibus ibi patre et matre, tamquam vicinis ecclesiae vel ecclesiis huiusmodi, iuxta constitutiones synodales, conferri vel concedi soleant; ac in ecclesiis, in quibus certus beneficiatorum numerus existit, quae numeratae dicuntur, ad beneficia huiusmodi praesentatio sive electio personae ex eisdem filiis patrimonialibus ad eosdem clericos in eadem ecclesia beneficiatos spectat, et in aliquibus ex numeratis et fors receptivis ecclesiis praedictis, qui primo cantabit epistolam, evangelium aut missam admittendus sit; institutio vero personae sic praesentatae sive electae seu admittendae ad loci ordinarium pertineat; in receptivis autem per receptionem beneficiatorum, qui integra possident beneficia, nulla per ordinarium facta institutione, recipi consueverint; unde ipsi clerici beneficiati, qui, ut praefertur, eligendi seu praesentandi ius habent, plerumque, Dei timore postposito, ac suorum secundum carnem propinquorum, affinium aut con-

sanguineorum praecipuam rationem habentes, neglectis aut repulsis magis idoneis, ac doctrina, moribus et virtute conspicuis, consanguineos et propinquos suos et minus habiles, indoctos et indignos aut in puerili aetate nonnumquam constitutos eligunt atque praesentant, admittunt vel recipiunt; saepe etiam in praedictis ecclesiis receptivis unum beneficium in plures portiones, quarum singulae singulis clericis, ut plurimum consanguineis vel amicis ea intentione conferuntur vel assignantur, ut deinceps, occurrente alia vacatione, ii, qui portiones sic dissectas obtinent, integras accipiant, ceteris non amicis neque consanguineis exclusis, dissecant atque dividunt, eosdem filios patrimoniales ac naturales ad fructuum vacantium sive super excrecentium huiusmodi perceptionem et possessionem, inscio atque irrequisito loci ordinario, admittendo et recipiendo, aliasque pactiones, alter alteri complacendo, omnino illicitas et detestabilem simoniae labem redolentes, aut quae prohibitam haereditariam in beneficiis ecclesiasticis successionem sapiunt, incundo; aliaque quamplura absurda et pravi usus, quoad praemissa, inoleverunt, non sine magno divini cultus detrimento, ac animarum periculo, et scandalo plurimorum, cum praesertim loci ordinarius curam animarum alicui ex huiusmodi beneficiatis suo arbitrio deligendo demandare ad tempus consueverit et teneatur, neminem interdum reperiat ad id munus idoneum. Cumque tunc existentes episcopi Calaguritani, post concilii Tridentini confirmationem, decretis ipsius concilii inhaerendo, ut ipsi filii patrimoniales, praevio examine ab ipso episcopo iuxta formam dicti concilii habendo, ad beneficia huiusmodi reciperentur et admitterentur instarent, ipsique beneficiati in ecclesiis receptivis, se ad beneficia huiusmodi, nullo praecedente examine, recipere

et admittere posse praetenderent, diversae, sicut accepimus, lites, controversiae et discordiae cum bonae memoriae Ioanne de Quinones, ac fors an eius praedecessoribus Calaguritanis episcopis, et novissime cum venerabili fratre nostro Ioanne, moderno episcopo Calaguritano, super praemissis et fors an aliis rebus latius deductis, tam in partibus coram tunc existente metropolitano ac etiam nuntio apostolico, quam etiam in Romana Curia in causarum Palatii Apostolici auditorio introductae fuerint; ac postmodum praedictus Ioannes modernus episcopus, ad evitandum lites, ac ut eius conscientiae securitati et dictorum beneficiorum quieti consulere, Sedem Apostolicam et congregationem cardinalium dicti concilii interpretum, qui declararunt neminem esse admittendum et recipiendum tam in receptivis quam in numeratis ecclesiis praedictis, nisi examine et approbatione episcopi praecedentibus, recursum habuerit; ac propterea vicarius dicti moderni episcopi eisdem beneficiatis ut declarationem huiusmodi observarent praeceperit, a quo praecepto, licet ipsi beneficiati illi acquiescere debuissent, nihilominus ad Sedem eandem appellarunt, et recursum habuerunt ad modernum nostrum et dictae Sedis in illis partibus nuntium, qui mandavit praedictam declarationem servari: unde ipsi beneficiati iterum ad nos et Sedem eandem appellarunt, causamque appellationis huiusmodi dilecto filio Marcello Bubalo, causarum dicti Palatii auditori et cappellano nostro, committi obtinuerunt, coram quo causa huiusmodi introducta fuit et adhuc indecisa pendet.

Statuta circa collationem beneficiorum, examen faciendum coram ordinario a pra-

§ 2. Nos, pro debito pastoralis officii, tandem praemissis occurrendum et congruum remedium adhibendum fore censentes, ac ut beneficia ipsa dignioribus ac virtute et bonis moribus praeditis per-

sonis conferantur, unde alii eorum exemplo, ad litterarum studia accensi, idonei in eorum ecclesia ministri, ac quibus etiam cura animarum demandari seu committi possit, efficiantur, providere volentes; necnon causam et causas seu controversias et molestias huiusmodi coram dictis vel aliis quibuscumque iudicibus ordinariis vel etiam in vim specialis rescripti apostolici delegatis aut subdelegatis, in dicta Curia vel extra eam, in prima vel alia quavis ulteriori instantia, etiam per viam quarumcumque appellationum a quibusvis iudicibus interpositarum, super praemissis vel illorum occasione, ut praefertur, motas, in quibuscumque statu et terminis reperiuntur, etiamsi iam instructae sunt, quarum omnium status et merita, necnon ipsorum iudicum et colligantium nomina, cognomina, gradus et qualitates haberi volumus pro expressis, ab eisdem iudicibus ad nos harum serie advocantes, illasque omnes et singulas penitus et omnino cassantes, extinguentes, eisdemque iudicibus, ne in eis ad ulteriora procedant districtius inhibentes, ac utrique parti perpetuum silentium imponentes, motu proprio, non ad alicuius super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, quod de cetero, perpetuis futuris temporibus, quando et quotiescumque beneficia ecclesiastica integra seu dimidia vel quarta aut alias quomodolibet nuncupata, patrimonialibus et naturalibus huiusmodi filiis conferri aut alias concedi solita, in ecclesiis receptivis vel numeratis aut alias nuncupatis, in Calaguritana et Calceatensi civitatibus et dioecibus praedictis consistentia, quomodolibet vacare, seu superexcrecentibus fructibus vel alio quocumque modo aliorum filiorum patrimonialium novae receptioni et admissioni locum fieri contigerit, nullus admittatur aut recipiatur, nisi praevio

examine, aliaque nonnulla ad invictos tollendos abusus.

examine, ad quod omnes filii patrimoniales et naturales, qui se ad huiusmodi beneficia vel portiones fructuum superexcrecentium opponere voluerint, per edicta publica vocentur eo modo quo vocantur filii patrimoniales in Burgensi seu Palentina civitatibus et dioecesibus, ut intra tempus in edictis praefigendum compareant et se opponant coram episcopo vel vicario generali; quo termino elapso, illi, quos constiterit legitimos esse oppositores, per tres examinatores in synodo dioecesana deputatos, et per unum nominatum a beneficiatis ecclesiae, in qua beneficium vacat vel fructuum superexcrecentium facienda est admissio, quem intra sex dies a die vacationis, si nominare voluerint, nominare teneantur, et interim quo synodus congregatur, per examinatores a moderno episcopo deputatos examinentur, et adnotetur uniuscuiusque sufficientia; quo examine facto, detur beneficiatis, ad quos praesentatio vel receptio pertinet, copia oppositorum et adnotationis sufficientiae uniuscuiusque, ut ex illis praesentent aut recipiant antiquiorem ordine, si duo pluresque reperti fuerint aequae idonei; si autem minus antiquus ordine fuerit repertus magis habilis, scientia, moribus et vita, talis praeferatur, prout constitutio synodalis de institutionibus per bonae memoriae Ioannem Ortega, dum vixit, episcopum Calaguritanum, edita, quam praesentium tenore confirmamus et innovamus, ac per eosdem beneficiatos et filios patrimoniales, tam in numeratis quam receptivis ecclesiis praedictis observari mandamus; et si praedicti beneficiati praesentaverint aut nominaverint ad beneficia vel ad portiones fructuum superexcrecentium, iuxta praedictam formam, episcopus instituat sic nominatum aut praesentatum vel recipiendum tam in numeratis, quam in receptivis ecclesiis huiusmodi; si vero non praesentave-

rint aut nominaverint iuxta praedictam formam, episcopus instituat eum qui iuxta huiusmodi formam erat praesentandus aut nominandus vel recipiendus. Volumus autem quod, ceteris paribus, presbyter diacono, diaconus subdiacono, subdiaconus minoribus ordinibus initiato praeferatur, apostolica auctoritate, earumdem praesentium tenore, perpetuo statuimus et ordinamus.

Decernentes quascumque electiones, praesentationes, nominationes, admissiones, receptiones aut alias dispositiones de supradictis ecclesiis seu beneficiis, tam in numeratis quam in receptivis nuncupatis ecclesiis praedictis aut illarum fructuum portionibus, aliterque servata forma praesentis nostri statuti, et cuiuscumque constitutionis, privilegii et consuetudinis, etiam immemorabilis, aut alio quovis praetextu faciendas, ac reliqua omnia inde pro tempore secuta quaecumque, nulla et invalida ac nullius roboris vel momenti fore, prout ea omnia ex nunc prout ex tunc, et e contra, revocamus, irritamus, annullamus, viribusque et effectu evacuamus, ac irrita, nulla et inania fore et esse nunciamus et declaramus, neque cuiquam suffragari aut prodesse, neque per illas, aut illa ius in re vel ad rem, seu in possessorio seu petitorio titulum saltem coloratum possidendi acquiri vel tribui posse; neque ipsos clericos filios patrimoniales aut naturales, praeter et contra formam praesentis statuti pro tempore admissos et receptos, fructus suos facere, aut regulis de annali vel triennali possessione aut alio iuris remedio in favorem possessorum edito frui seu gaudere, sed tamquam meros et nudos detentores et intrusos, etiam non citatos neque auditos, absque vitio spoli, libere et licite inde amoveri ac expelli posse et debere, eosdemque intrusos necnon beneficiatos qui illos sic recipere et

Clausulae ad huiusmodi ordinationum perpetuam firmitatem stabilendam.

admittere temere praesumpserint, singulos poenam privationis omnium et quorumcumque dignitatum, officiorum et beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, inhabilitatisque ad illa et alia in posterum obtinenda eo ipso incurrere.

Clausula sublata.

§ 4. Sicque, in praemissis omnibus et singulis, per quoscumque iudices et commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Deputati exequutores.

§ 5. Quocirca venerabilibus fratribus nostris archiepiscopo Burgensi, et episcopo Calaguritano, ac moderno et pro tempore existenti in regnis Hispaniarum nostro et dictae Sedis nuncio per praesentes committimus et mandamus quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se vel alium seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorum, quorum intererit, fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque efficacis defensionis praesidio in praemissis assistentes, faciant statutum, ordinationem et decretum ceteraque superius disposita per eos, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, perpetuo firmiter et inviolabiliter observari; non permittentes quemquam contra earumdem praesentium tenorem in praedictis ecclesiis aut ad beneficia huiusmodi quoquo modo aut quovis praetextu recipi et admitti; receptos vero seu admissos, tamquam temere et de facto intrusos ac illicitos detentores, quam primum inde realiter expelli et amoveri curent; contradictores quoslibet et rebelles ac praemissis non parentes, eisque auxilium, consilium vel favorem, directe

vel indirecte, quomodolibet praestantes, per censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo; legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Contrariorum derogatio.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac in generalibus, provincialibus et synodalibus conciliis editis; et etiam ordinationibus ecclesiarum, quas numeros appellant, de modo et forma providendi de beneficiis, ac de providendo, ut dicitur, per cantamentum, etiam apostolica auctoritate confirmatis; necnon dictarum et aliarum quarumcumque ecclesiarum, iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore pacifice observatis; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eisdem ecclesiis, beneficiatis, necnon communitatibus, universitatibus et hominibus ipsisque filiis patrimonialibus et naturalibus aut personis quibuslibet, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis, clausulis, irritantibusque et aliis decretis, ad instantiam imperatoris, regum, reginarum, ducum vel aliorum quorumcumque principum, etiam per modum statuti perpetui et stipulati contractus aut concordatorum inter homines dictarum civitatum et dioecesum Sedemque Apostolicam initorum, vel etiam motu simili et consistorialiter ac alias per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac nos et Sedem praedictam concessis et saepius approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi in eis caveatur expresse quod illis derogari non possit, nisi eorum totis tenori-

bus ad verbum insertis, aut vocatis et auditis iis quorum interest, vel alias, pro eorum sufficienti derogatione, quaevis alia expressio seu forma requiratur, illorum tenores pro expressis ac de verbo ad verbum insertis, et formam pro servata habentes, illis, quoad reliqua, in sub robore permansuris, ad effectum praesentium, dumtaxat motu pari derogamus, contrariis quibuscumque; seu si eisdem capitulis, beneficiatis et ceteris praedictis vel quibusvis aliis, communiter aut divisim, ab eadem sit Sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die xxiv septembris MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 24 septem. 1586, pontif. anno II.

LXIII.

*Communitates Status Ecclesiastici pro aliis obligatae, infra annum ab earum obligationibus liberentur; et de cetero pro aliis se obligare et eorum bona alienare ac, praeterquam ratione locationis, obligare; vel oratores sumptibus publicis ad Pontificem mittere nequeant*¹.

Sixtus papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Inter varias ac multiplices sollicitudines quas, pro communi utilitate universae christianae reipublicae, nostrae curae di-

¹ Consonat const. xviii Pii IV, tomo VII, p. 65 in qua decrevit, vassallorum obligationes pro eorum dominis esse nullas, dominosque teneri vassallos ab obligationibus pro eis factis relevare, et pecunias solutas restituere.

vina providentia commissae, dies noctesque suscipimus, id potissimum nobis cordi est ut subditorum S. R. E. commodis paterna caritate et praecipua quadam ac singulari vigilantia consulamus, quod illos, quasi nostros peculiare eximieque caros et acceptos ac prae ceteris dilectos filios in nostram clientelam ac fidem receptos, speciali quadam et propria paterni amoris praerogativa complecti aequum censemus.

§ 1. Quare, cum eos ab omni iniuria et violentia tutos et illaesos defendere et custodire pro viribus studeamus, sicuti ad id vel ab initio nostri pontificatus opportuna remedia quaecumque potuimus, non sine magno fructu, Deo annuente, comparavimus; ita etiam nunc eodem erga illos pietatis affectu permoti, duximus omni studio occurrendum dolis callidorum hominum, qui, privatis suis lucris intenti, plerumque commune bonum ac publicam nostrarum civitatum et oppidorum utilitatem non mediocriter laedunt. Quoniam vero in tota fere ditone et Statu temporali huius Sanctae Sedis pravus inolevit abusus, ut plerumque ex levissimis, minime necessariis neque utilibus, ac forsitan etiam magnopere damnosis, causis, dilecti filii communitates sive universitates et homines eorumdem civitatum et oppidorum, respective, ad instantiam, et suasu quorundam, qui privatim suae rei familiaris ac domesticae, etiam cum communi aliorum dispendio, lucrum quaerere non erubescunt, universi ac publico nomine se suaque bona obligare et hypothecare, aut pro aliis fideiubendo, seu principaliter pro suo interesse, consueverint, et contractus celebrare, magno olim eisdem universitatibus et communitatibus detrimento et damno futuros, sive etiam expensas minime necessarias, interdum vero prorsus supervacaneas, facere, sicuti iam in multis communitati-

Causae huius constitutionis.

bus et universitatibus ingenti aere alieno gravatis, aerariisque earum plane exhaustis res ipsa et experientia docuit.

Communitates pro quibuscumque personis obligatae infra annum a die denunciationis liberentur.

§ 2. Nos propterea, indemnitati illorum et huic malo, autequam latius serpat et graviora afferat damna et incommoda, quamprimum providere cupientes, de attributae nobis apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, praecipimus et mandamus universis et singulis personis, quavis dignitate et auctoritate fulgentibus, pro quarum utilitate, commodo et interesse, directo vel indirecto, aliqua universitas seu communitas cuiuscumque civitatis, terrae, oppidi, castri, villae aut alterius loci, nostrae et dictae Romanae Ecclesiae ditioni mediate vel immediate in temporibus subiecti vel subiectae, universi insimul, ex quacumque causa et quocumque modo, fideiussisse, vel etiam uti principales obligati hactenus fuisse reperientur, ut ipsi et eorum unusquisque debeant ac teneantur, intra annum a die denunciationis, in vim praesentium litterarum eorum cui libet faciendae, etiamsi ipsi ex eadem civitate et loco vel aliunde oriundi sint, atque inibi vel alibi domicilium habeant bonaque stabilia cuiuscumque valoris, etiam maximi, possideant, eaque minime dilapident, ab huiusmodi fideiussione et alia quacumque obligatione reali et personali vel hypotheca generali aut speciali, etiam a modico tempore citra contractis, eisdemque communitatem seu universitatem earumque res et bona penitus ex-emisse et liberasse; curentque, vel casatis penitus et extinctis ipsis obligationibus et instrumentis desuper confectis, aut dato alio expromissore in locum ipsius communitatis vel universitatis, aut alias quoquomodo re ipsa efficere ut ii in quorum favorem ipsae communitates aut universitates se obligaverint, illarum liberationi sponte et expresse consentiant.

§ 3. Cuiusmodi consensum, si nec ipsi, in quorum favorem communitates vel universitates praedictae se suaque bona obligaverint, praestare ullo modo voluerint, et ea fuerit contractus vel obligationis natura, ut neque, etiam facta aliqua oblatione aut solutione, ad consentiendum ipsi inviti cogi, seu alias obligationes ipsae cassari et annullari possint, tunc dictae personae, a quibus eadem communitates et universitates occasione talium obligationum indemnes relevandae sunt, alios fideiussores et expromissores arbitrio pro tempore existentis gubernatoris seu legati, cui ipsa universitas vel communitas mediate seu immediate suberit, de conservando easdem communitates vel universitates indemnes, praestare teneantur.

§ 4. Liceatque ipsarum communitatum seu universitatum magistratibus, procuratoribus, agentibus seu etiam particularibus personis ad praemissa, contra quoscumque, vigore praesentium litterarum, coram quocumque iudice, agere et iudicio experiri; ac ipsi iudici, unica citatione praecedente, mandatum executivum in rem et personam contra eum pro quo est facta fideiussio vel obligatio, statim elapso praedicto anno exequendum, relaxare, perinde ac si eadem personae ad id expresse in specie atque efficaciter se obligassent, etiam si hoc ipsi naturae et substantiae contractuum, quorum occasione obligationes huiusmodi initae fuerint, omnino repugnet et adversetur, aut alias ne quis ad extinguendum et redimendum census super bonis suis stabilibus venditos, creatos et impositos, cogi aut compelli queat apostolicis constitutionibus expresse cautum fuerit.

§ 5. Ceterum, hac nostra in perpetuum valitura constitutione prohibemus ne in posterum, sine nostra aut Romani Pontificis pro tempore existentis vel Camerae

Et si obligationes sint oles naturae ut ipsi creditores ad eas extinguere cogi nequeant, tunc eisdem communitatibus idonei relevatores dentur.

Communitates, et particulares personae ad praemissa agere valeant, iudicesque, unica praecedente citatione mandatum executivum, post annum a die denunciationis exequere. relaxent.

Communitates in futurum, absque licentia, bona alienare, vel praeterquam re-

si non ultra decennium obligare sequantur

Apostolicae licentia speciali, ulla communitas aut universitas, ex quacumque causa, etiam iustissima, urgentissima et omnino necessaria, et in evidentem utilitatem aut necessitatem, bona sua immobilia seu iura percipiendi quoscumque fructus, redditus, proventus ac introitus annuos, distrahat, vendat, quovis modo alienet, hypothecet, aut super illis census annuos creet, imponat seu vendat, vel illa alias quam ratione locationis, nec ultra decennium, alicui obligationi vel hypothecae subiiciat aut supponat, neque etiam mutui, depositi vel alias quocumque titulo, in rem nec in personam, immediate vel per interpositam personam se obliget, aut quoquomodo aere alieno se obstringat.

Communitas pro communitate non debeat.

§ 6. Pro alio vero quocumque incola seu originario vel forensi, aut vicissim universitas seu communitas una pro altera, nequaquam ex quavis occasione vel causa umquam fideiubeat, aut tamquam principalis alienae obligationi quoquomodo accedat.

Obligaciones, alienaciones etc. contra hanc constitutionem de cetero a communitatibus quovis modo, etiam in eorum utilitatem fundae, nullae et invalidae sint.

§ 7. Decernentes nihilominus omnes et singulas distractiones, alienationes, hypothecas, fideiussiones, accessiones, etiam cum clausula principaliter in solidum, necnon uti principales, et tam personales quam reales et alias quascumque obligationes et promissiones ac renunciationes et pacta de non petendo liberationem et exemptionem huiusmodi in vim supradicti nostri mandati et praeccepti, per dictas universitates seu communitates earumve procuratores aut magistratus, etiam speciali ad id mandatum habentes, etiam in ampliori forma Camerae Apostolicae, cum iuramento censurarum, ac mandati exequentivi etiam susceptione, et quavis submissione, cautela et promissione, etiam iurata, ac de non utendo remedio praesentium nostrarum litterarum ultro et sponte, seu ad

preces et instantiam ac commodum vel utilitatem aliorum quocumque modo posthac faciendas, sub quibuscumque verborum formulis et clausulis etiam efficacissimis et insolitis, concipiendas et instrumenta desuper conficienda, etiam garantigiata, iurata, vel alias sub dicta forma Camerae Apostolicae celebranda, nulla, irrita et invalida, nulliusque roboris vel momenti esse aut fore, nullam fidem facere, neque ullam actionem aut exceptionem aut officium iudicis, neque obligationem civilem seu naturalem parere, vel ullum omnino effectum aut vires habere posse, sed neque ipsas communitates et universitates, etiam si id omne, quod gestum est, in eorum utilitatem versum esse constiterit, ullo modo aut obligationis vel iuramenti vinculo teneri. Et ita per quoscumque iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Communitates oratores ad Pont. sumptibus publicis, sine licentia, mittere nequeant.

§ 8. Ac ne easdem communitates seu universitates sumptibus minime necessariis nimium gravari contingat, districtius interdiciamus ne qua communitas aut universitas ex praedictis legatos sive oratores ad nos et Sedem Apostolicam, ex quacumque, etiam urgenti et similiter necessaria ac utili occasione vel causa, sumptibus publicis mittat, neve quis huiusmodi munus obeat vel suscipiat, nisi prius simili licentia a nobis vel pro tempore existente Romano Pontifice vel dicta Camera, ut praefertur, obtenta; revocantes omnes qui ad praesens deputati reperiuntur.

Contravenientes punientur ut hic.

§ 9. Quod si quis magistratus dictarum communitatum vel universitatum fuerit negligens quoad utendum remedio praesentium litterarum et petendum suas communitates vel universitates ab ipsa fideiussione vel obligatione eximi et libe-

rari, aut alias contra dictam prohibitionem easdem communitates et universitates illarumve bona obligare attentaverit, aut legatos vel oratores mittere, seu aliquis munus huiusmodi suscipere sine dicta licentia praesumpserit, eos singulos, qui in culpa fuerint, poenam, nostro et Romani Pontificis aut gubernatorum vel legatorum seu praesidentium praedictorum arbitrio infligendam, eo ipso incurrere volumus.

Pii IV litterae nec non statuta Urbis in suo robore permanent.

§ 10. Litteris felicis recordationis Pii Papae IV quoad communitates aut universitates, quae pro suis dominis temporalibus fideiusserint aut se obligaverint (quibus nequaquam derogando haec omnia supradicta addimus) et statutis novissimis Urbis Romae, per quae certa forma obligationibus et contractibus per dilectos filios nostros senatum populumque Romanum celebrandis praescribitur, nihilominus in suo robore permanentur.

Clausulae derogatorias.

§ 11. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quarumcumque provincialium, civitatum, terrarum, oppidorum, castrorum, villarum et locorum, iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis earumque communitatibus, universitatibus, magistratibus quocumque nomine nuncupatis, et aliis personis, motu proprio et ex certa scientia ac de similis potestatis plenitudine, aut consistorialiter vel per modum statuti perpetui, vel inter illos ex una et nos Sedemque praedictam ex altera partibus, initi et stipulati contractus, vel alias quomodolibet concessis, approbatis innovatis, generalibus vel specialibus, quorumcum-

que tenorum existant, quae omnia et eorum tenores praemissis pro expressis habentes, quatenus praemissis in aliquo adversentur, omnino tollimus et annullamus, ac nolumus cuiquam ullatenus suffragari; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transcriptis adhibeatur.

§ 12. Ut autem praesentes litterae amplius innotescant, volumus ut exemplis etc.

Haec constitutio in vulgarem sermonem versa, in consilio publicetur, et inviolabiliter observetur.

§ 13. Mandamusque universis et singulis legatis, vicelegatis, gubernatoribus, eorumque locatenentibus, ac etiam ducibus, marchionibus aut aliis baronibus et domicellis ac dominis temporalibus, nobis et eidem Sedi in temporalibus mediate vel immediate subiectis, ut in civitatibus, terris, castris, villis et locis eorum cuique subiectis, et consiliis vel congregationibus generalibus earumdem communitatum et universitatum, praesentium litterarum exempla, in vulgarem sermonem versa, quamprimum publicari, ac deinceps inviolate observari omnino curent.

Datum Romae apud S. Marcum, pridie kalendas octobris, anno II.

Dat. die 30 septem. 1586, pontif. anno II.

LXIV.

Unio hospitalium congregationis Ioannis Dei in unum corpus, cum nonnullis ordinationibus.

Sixtus Papa V, ad futuram rei memoriam.

Etsi pro debito pastoralis officii, cui nos, licet immeritos, praetulit divina Maiestas, fideles cunctos, praesertim vero religiosos, contemptis huius transitorii saeculi pompis, suos in coelo thesauros reponentes, paterna dilectione confoveamus, eos tamen promptius in viis Domini

Exordium.

Ex Regest. in Secret. Brevium.

1 Pii IV constitutio ista est in tom. VII, p. 65, et statutum istud est in lib. III, cap. xxxi.

dirigimus, qui quasi novellae plantationes et teneri palmites in vinea Domini uberes quidem proferunt, ac Deo gratas proximoque utiles fructuum primitias, sed tamen indigent magis irrigatione sancti roris, quo, altioribus actis radicibus, firmitus adolescant. Qua in re exemplum etiam sectamur coelestis Patrisfamilias, qui operariis in vineam suam, nedum primo mane ac tertia et sexta, sed nona quoque decima et undecima hora missis, dummodo solliciti et solertes sint, uberrimam mercedem est largitus.

Pii V nonnullis confratribus in Hispaniarum partibus concessit ut per servientes elemosynas colligerent pro pauperibus, hospitalia erigerent etc.

§ 1. Dudum siquidem felicitis recordationis Pius Papa V, praedecessor noster, certior factus per tunc existentem confratrem maiorem hospitalis Ioannis Dei nuncupati, Granatensis, in certis tunc expressis locis Hispaniarum esse nonnulla alia eiusmodi hospitalia, quae singula per unum maiorem nuncupatum et propterea aliquos alios confratres, eidem maiori confratri obedientiam praestantes, elemosynasque et oblata a christifidelibus charitatis subsidia colligere solitos ad commodum et subventionem pauperum et miserabilium personarum, administrarentur; concessit licentiam et facultatem pro tempore existentibus confratribus, etiam iis, qui singuli in quolibet hospitali presbyteri forent, deferendi certum habitum tunc designatum, quo facilius a ceteris internosci possent, utque eis liceret colligere elemosynas et pium hospitalis exercitium continuare, dummodo degerent sub Regula Sancti Augustini et sub obedientia ordinarii eius loci in quo hospitalia ipsa consisterent, aliaque nonnulla quoad eosdem confratres eorumque hospitalia indulsit et ordinavit, prout in dictis litteris latius continetur.

§ 2. Ac deinde, sicut nobis nuper expositum fuit, ad illorum exemplum et imitationem ab eo tempore usque in hodiernum diem hospitalia complura ad nu-

merum duo de viginti, non solum in Hispaniis, sed in Italia quoque et forsam aliis provinciis erecta et instituta fuerunt; confratrum quoque eodem nomine et habitu utentium numerus, benedicente Domino, valde auctus extitit et in dies magis crescit, non sine magna cunctorum fidelium, in quorum civitatibus et locis consistunt, spirituali consolatione ac bonae famae odore, ac praesertim Christi pauperum aegrotorum ad eos confungentium adiumento, qui ab eis personaliter ministrantibus praecipua quadam charitate excipiuntur et curantur; eademque opera alii fideles, a quibus confratres praedicti elemosynas colligunt, ad sublevandos pauperes tali exemplo et occasione non mediocriter incitantur, sicuti et in hac alma Urbe nostra, in hospitali Sancti Ioannis Calybitae in Insula, pia huiusmodi opera magno cum fructu exerceri videntur.

merus non solum in Hispania, sed etiam in Italia.

§ 3. Quin vero iidem confratres, licet plerique sub dicta Regula degentes tria vota substantialia ac etiam quartum de iuvandis infirmis egenis emittant, certum tamen superiorem, qui generaliter cunctis hospitalibus et confratribus praesit non habent, neque etiam constitutiones aut vivendi normam sui Ordinis proprias unquam condiderunt, maximeque convenit ut qui habitus, nominis et pii exercitii similitudine coniuncti sunt, ii quoque non dissimili ritu, ut cuique libitum est, ac pene cuiusque hospitalis proprio, sed sub uno eodemque capite, optima et uniformi regularis observantiae disciplina, communi consensu atque unanimi spiritu praescripta, ad veram Deo acceptam religiosisque personis maxime consentaneam unitatem redigantur.

Unum tamen superiorem et eandem Regulam cum minime haberent,

§ 4. Idecirco ipsi confratres, salutari desiderio permoti, ad rectam institutionem sanctamque conservationem sui Ordinis valde pertinere existimarunt, si, ad

Unum tamen petiere, ac capitulum generale Romae cogere, in eoque constitutiones efformare.

instar ceterarum rite institutarum congregationum regularium, ipsi quoque in unam congregationem redigantur, eorumque capitulum generale nunc primum, deinde statutis temporibus convocetur, in eoque generalis aliquis superior totius Ordinis deligatur, et congregatio ipsa propriis, iisque optimis, institutis temperetur atque informetur. Delegerunt autem sibi hac prima vice hospitale ipsum Sancti Ioannis Calybitae, in quo cupiunt generale capitulum quamprimum convocari. Hic enim locus maxime opportunus videtur, in quo ipsius congregationis quasi quaedam primordia firmitus stabiliantur, atque promptiora ab hac Sede, sine qua tuto aliquid determinare vix queunt, consilia et subsidia habere possint; et sicuti ipsius Romanae Ecclesiae communis matris et magistrae auctoritate primum fundata est eorum Religio, ita quoque eiusdem Sedis patrocinio feliciora in dies suscipiat incrementa, atque e purissimis apostolicae Ecclesiae fontibus sinceram hauriat, sine aliquo offensionis periculo, regularis observantiae disciplinam.

Hospitalia omnia in unum corpus uniti Sixtus;

§ 5. Nos itaque, eorum laudabile propositum plurimum in Domino commendantes, omnia praedicta hospitalia Ioannis Dei nuncupata, tam in Italia quam in ceteris quibusvis provinciis, etiam transalpinis aut transmarinis, nunc consistentia et in futurum erigenda, tamquam diversa et distincta membra in unum commune corpus coniungimus et unimus, ac instar aliarum approbatarum monachorum aut regularium personarum congregationum, et ex eorum sic inter se unitorum personarum unam congregationem confratrum Ioannis Dei nuncupandam, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo erigimus et instituimus.

Primum capitulum Romae in hospitali S. Io-

§ 6. Et iam nunc in dicto hospitali S. Ioannis Calybitae de Urbe capitulum generale de eorum confratrum omnium,

de mense maii proxime venturi celebrandum, simili auctoritate indicimus.

annis Calybitae haberi permittit;

§ 7. Praecipimusque in virtute sanctae obedientiae universis et singulis maioribus et ceteris confratribus hospitalium quorumcumque Ioannis Dei, ut praefertur, nuncupatorum, ubilibet gentium aut locorum consistentibus, etiamsi in aliquibus hospitalibus huiusmodi tria vota substantialia nondum aliquis confratrum emiserit, nec certae Regulae aut voto se obstrinxerit, dummodo habitum praedictum gestent, et confratres Ioannis Dei nuncupentur, uti ad dictam diem binos aut saltem singulos ex singulis hospitalibus huiusmodi confratres ad capitulum praedictum generale transmittant, iique de regulari disciplina, institutis, consuetudinibus aut vivendi norma seu ritu, quae in unoquoque hospitali huiusmodi servantur, plene instructi, possint etiam de his omnibus in dicto capitulo reddere rationem.

Ad illud binos confratres ex singulis hospitalibus praenipti transmitti;

§ 8. Districtius inhihentes, sub poena indignationis nostrae, quibuscumque personis, quavis dignitate et auctoritate fungentibus, et cuiusvis status, gradus, ordinis vel conditionis fuerint, ne eis ad Urbem tali de causa iter suscipientibus impedimentum aliquod adferre audeant vel praesumant. Quinimo omnibus locorum ordinariis, in quorum civitatibus aut dioecibus hospitalia ipsa consistunt, et eorum cuilibet per easdem praesentes mandamus ut confratres ipsos huc ad tempus praedictum, ut praemittitur, praefixum mittere procurent.

Ab aliquo eos impediri prohibet.

§ 9. Quod quidem capitulum, ut deinceps maiori cum fructu celebretur, eisdem confratribus, ex unoquoque hospitali singulis sicut praefertur in capitulo generali congregandis, atque adeo ipsi capitulo, evangelicae atque apostolicae doctrinae sacrorumque canonum et gene-

Facultates nonnullas primo huic ceterisque concedit capitalis;

ralium conciliorum decretis, ac sanctorum Patrum traditionibus, ac dictis Pii praedecessoris litteris ceterarumque Religionum approbatarum salubribus exemplis et institutis inhaerendo, omnia et quaecumque ad bonum regimen certaque administrationem dictorum hospitalium pertinentia, aut quae ad vitam, ritus, mores et disciplinam confratrum ipsorum bene ac pie instituendos aut reformatos expedire videbuntur, perpetuo statuendi et ordinandi, statumque, regulas, formam, instituta, regimen, statuta, consuetudines tam cuiusque hospitalis singillatim, si correctione, revocatione aut ex integro editione indigere videbuntur, mutandi et corrigendi, quam illa ac etiam totius congregationis generalia de novo condendi; sicubi aliqua statuta laudabilia et sacris canonibus non repugnantia edita iam fuerint, confirmandi; abusus quoscumque tollendi; regulas, institutiones, observationes, disciplinam religionis personis congruentem praescribendi; ipsosque confratres ad debitum et honestum vitae modum dirigendi; ac quidquid statutum et ordinatum fuerit, etiam sub censuris et poenis per eos definiendis, perpetuo observari faciendi; congregationemque ipsam in plures, si videbitur, provincias, quae tamen cunctae tamquam membra capiti et generali superiori subsint, distinguendi; generalem quoque et alios superiores confratrum, hospitalium ac religiosorum omnium totiusque congregationis vel singularum etiam provinciarum ad tempus benevisum eligendi; necnon eidem generali capitulo sic congregato ac superioribus in eo delectis, qui postea, dimisso capitulo, hospitalia huiusmodi frequenter visitare, et confratrum ac ceterorum ministrorum in eis degentium reformationi, tam in capite quam in membris, incumbere teneantur, durante eorum officio, eandem auctori-

tatem in quaecumque dictae congregationis hospitalia et confratres aliosque regulares in eis commorantes, quam praesides et visitatores in ceteris habere solent Ordinibus regularibus, in omnibus et per omnia gerendi et exercendi, plenam, liberam et omnimodam facultatem et potestatem simili auctoritate concedimus.

§ 10. Decernentes nihilominus statuta et ordinationes in huiusmodi generali capitulo promulganda, aliaque praecepta aut decreta, etiam singulorum hospitalium interesse concernentia, necnon auctoritatem, iurisdictionem et potestatem superioris generalis in eo deligendi, vim et robur obtinere, et se extendere etiam quoad ea hospitalia eorumque confratres, e quorum numero nemo fortasse ad ipsum capitulum accedere voluerit aut potuerit; eosque nihilominus iussionibus, statutis et auctoritati superiorum huiusmodi obedire teneri; et capitulum generale per eos tantum, qui ad dictam diem convenerint, etiamsi ex multis hospitalibus confratres nulli venerint, nihilominus legitime celebrari posse, et capitulum ipsum per eos, qui convenerint, universum reputari et quae inibi disposita fuerint, inviolate observari debere etiam in hospitalibus post hac sub huiusmodi nomine, habitu et Regula erigendis, et per confratres cunctos habitum gestantes, etiam non professos, aut post hac suscepturos, perinde ac si cuncti, nemine deficiente, concorditer in id consensissent; irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingerit attentari.

§ 11. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis; ac dictorum hospitalium, iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, usibus et naturis, etiam ab eorum primaeva fundatione editis; privilegiis quoque, in-

Decreta praesentis capituli perpetuo observari iubet;

dultis et litteris apostolicis dictis Granatensi et aliis hospitalibus, eorumque maioribus vel aliis confratribus et personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus alias in suo robore permansuris, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, hac vice tantum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 12. Per hoc autem iurisdictioni et auctoritati quae cuique loci ordinario in hospitalia et personas suae dioecesis per litteras dicti Pii praedecessoris tributa est, non intendimus in aliquo derogare.

§ 13. Volumusque ut praesentium, quas ubicumque iis opus esset, circumferri difficile foret, transumptis, etiam impressis, notarii publici etc.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 1 octobris MDLXXXVI, anno II.

Dat. die 1 oct. 1586, pontif. anno II.

LXV.

Quod omnes etiam S. R. E. cardinales, beneficia et pensiones militiae S. Ioannis Hierosolymitani, etiam ex Sedis Apostolicae provisione obtinentes, ad solutionem iurium communis aerarii omnino teneantur, receptoresque propria auctoritate exigere valeant, ex indulto Pii V 1.

Sixtus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Aequum arbitramur et congruum ut ea, quae de Romanis Pontificis gratia processerunt, licet, eius superveniente obitu, litterae desuper confectae non fuerint,

1 Multa, quae de hac militia in hoc opere habentur, indicata sunt in Anastasi IV, const. xv, *Christiana*, tom. II, pag. 618.

suum debitum consequantur effectum. Dum siquidem felicitis recordationis Pius Papa V, praedecessor noster, sollicita considerationis indagine perscrutans quantis periculis quantisque bellorum turbibus tunc agitata fuerit insula Melevitana, menteque recolens quam indefesse et viriliter dilecti filii hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani milites in illa a christianae fidei hostibus defendenda se praestiterant, dignum, quin potius debitum, reputavit ut ea, quae a Romanis Pontificibus illis liberaliter concessa fuerant, non solum confirmationis suae munimine roborarentur, verum etiam illa, quae suam utilitatem et commodum concernent, si minus generaliter facta viderentur, ita extenderet ut propter illa omnia in posterum dubitandi materia tolleretur.

§ 1. Accepto igitur per eundem praedecessorem quod, licet alias stabilimentis, usibus et naturis hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani huiusmodi, seu privilegiis, indultis et litteris apostolicis eidem hospitali et dilectis filiis illius magistro et conventui concessis, expresse cautum fuerat quod etiam apostolica auctoritate, etiam per resignationem in manibus pro tempore existentis Romani Pontificis factam, provisio, ac provisiones, commendas seu alias dispositiones, etiam apostolicas, de praeceptoribus seu aliis beneficiis dicti hospitalis sibi pro tempore factas, prosequentes, et certa iura vacantia seu mortuaria aut alias nuncupata, forsitan duplicata, communi hospitalis praedicti thesauro seu alias persolvere, ac quaedam alia tunc expressa onera subire tenerentur. Quodque de redditibus et proventibus huiusmodi praeceptoriarum, primo et secundo ac forsitan aliis annis procedentibus disponere, seu illos percipere minime possent, sed illos dicto thesauro, ac alias in usum et utilitatem hospitalis ac illius militum seu mensae applicari, et

Cam itaque caveretur status et privilegiis huius Ordinis, quoscumque, etiam a Sede Apostolica provisio, certa iura communi aerario solvere, certa onera subire debere.

Ordinariorum auctoritati nulli detrimenti per praesentes affertur declaratur;

Transumptis eadem addit.

Contraria tibi;

Pius V concessit privilegia militiae approbare et extendere.

pro illius necessitatibus sublevandis, ac tuitione fidei adversus Turcas, christiani nominis hostes, distribui deberent. Ac insuper prioratus, baiulivatus, castellaniam empostae, praeceptorias et alia illius beneficia quaecumque pro tempore qualitercumque obtinentes, certas responsiones ac ordinarias et extraordinarias impositiones eidem communi thesauro annis singulis solvere tenerentur. Ipsisque prioratibus, baiulivatus, castellanis, praeceptorias et beneficiis, per obitum seu resignationem, etiam in manibus praedicti Romani Pontificis, aut alias quomodolibet pro tempore vacantibus, illorum fructus, redditus et proventus, si per resignationem, iuxta verò novam reformationem, usque ad festum Ss. Iacobi et Philippi, de mense maii ex tunc immediate sequentis; pro mortuario et vacantibus, ab eodem festo usque ad aliud proximum eiusdem Sancti Ioannis Baptistae, seu, ut praefertur, Ss. Iacobi et Philippi de dicto mense respective, eidem thesauro cederent.

Et nonnulli a Sede Apostolica provisi de rogationem extorquerent,

§ 2. Cum tamen saepe contingeret nonnullorum potentium ambitionem ita se extendere, ut, Sedis Apostolicae liberalitate non contenti, etiam ea quae in magnum dictae Religionis praedictum tendere conspiciabant, a Sede praedicta extorquere, Romanumque Pontificem, ob eius innumeras occupationes, ad aliquas gratias sibi concedendas impellere non erubescerent, quas si plene cognovisset, eas profecto illis non concessisset.

Pius praedictus, considerans quod hac via debilitarentur vires ipsius Ordinis,

§ 3. Attendens itaque dictus praedecessor quanta et quam gravia discrimina dicta insula passa fuerat, et quam graves magister et conventus praedicti, tam in illa defendenda, quam in civitate nova per eos constructa munienda et reparanda subierant expensas et incommoda; quodque si ipsi qui pro expensis huiusmodi supportandis, certa iura, quae super qui-

buscumque dicti Ordinis prioratibus, baiulivatus, castellanis, praeceptorias et aliis beneficiis praedictis exigere consueverant, ab illorum exactione desisterent, illorum vires non parum debilitarentur; consideransque.

§ 4. Quod, postquam piae memoriae Pius Papa IV, etiam praedecessor noster, tunc suus, unam S. Iacobi in Platea Nursiae Spoletanae, et alteram Sanctissimae Trinitatis Tudertinae respective dioecesis, dicti hospitalis praeceptorias, tunc certo modo vacantes, tunc dilecto filio Simoni Brombillae clerico Bergomensi, sub certis modo et forma commendaverat et seu de illis per suas litteras providerat, dictusque Simon, sub eorundem seu aliarum litterarum praetextu, per quas stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis et indulgiis praedictis per eundem Pium IV praedecessorem derogatum esse praetendebat, fructus earundem praeceptoriarum et iura, illarum ratione dicto communi thesauro, ut praefertur, debita, solvere et relaxare recusaverat et recusabat, eundem Pium IV praedecessorem, motu proprio, non ad magni magistri aut conventus seu hospitalis fratrum praedictorum sibi pro eis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex suis certa scientia et apostolicae potestatis plenitudine, per suas in simili forma brevis desuper confectas litteras, declarasse per derogationem huiusmodi aliquod, vel minimum, thesauro huiusmodi praedictum afferri noluisse, et alia fecisse, prout in ipsius Pii IV, praedecessoris, litteris plenius continetur.

§ 5. Idem Pius V, praedecessor, tam Pii IV, praedecessoris huiusmodi, vestigiis inhaerens, quam praemissis de causis motus, omnia et singula in eiusdem Pii IV praedecessoris litteris contenta approbans et confirmans, illisque perpetuae et inviolabilis firmitatis robur adiciens, om-

Quandam eius provisionem dictis statutis et indulgiis minimo praedictis de decretis;

Et quoscumque etiam S. R. E. cardinales beneficium et pensiones obtinentes dicti Ordinis, quamvis Sede Apostolica provisi, ad dictam solutionem teneri dicitur;

nesque et singulos tam iuris quam facti defectus siqui forsitan intervenissent in eisdem, supplens, necnon quarumcumque litium, inter venerabiles fratres nostros, tunc suos, S. R. E. cardinales et Religionem praedictam pendentium, status et merita, et in qua pendebant instantia, pro expressis haberi volens, motu et scientia similibus ac de apostolicae potestatis plenitudine, sub datum videlicet duodecimo kalendas aprilis, pontificatus sui anno II, decrevit et declaravit omnes et singulos prioratus, baiulivatus, castellanias, praeceptorias et alia beneficia huiusmodi seu illorum membra et ab illis dependentia obtinentes, et ab illis regressus, accessus, coadiutorias et alias gratias, tam a Sede Apostolica quam quavis auctoritate concessas, habentes, necnon illorum fructus et proventus aut alia iura loco pensionis annuae seu pensiones ipsas, super eorundem fructibus, redditibus et proventibus quavis de causa impositas et imponendas, percipientes, pro rata fructuum et pensionum eorundem, de omnibus et singulis annatis, vacantiis, mortuariis et aliis quibuscumque iuribus per eos dicto communi thesauro quomodolibet debitis satisfacere; nec quascumque litteras statutorum, stabilimentorum, usuum ac privilegiorum, indultorum, etiam quod praeceptoriarum fructus, redditus et proventus et aliorum dicti hospitalis beneficiorum, pro primo et secundo annis vel alias, communi thesauro dicti hospitalis, pro mortuariis seu aliis causis applicati essent et esse censerentur seu applicari deberent.

Ordinemque ipsum auctoritate propria percipere et de illis disponere posse decrevit;

§ 6. Dictique hospitalis praeceptores seu receptores aut alii pro eis agentes, illos propria auctoritate exigere et percipere, ac interim possessionem praeceptoriarum et beneficiorum praedictorum nomine dicti hospitalis apprehendere et retinere, ac huiusmodi fructus de facto exigere, et alias de illis certis modo et for-

ma tunc expressis disponere possent, disponendi, vel aliis illorum totali insertione, vel cum decreto, quod pensiones ipsae a quocumque onere mortuario et passagio vel alias quomodolibet nuncupato, quavis, etiam apostolica seu magni magistri dicti hospitalis pro tempore existentis auctoritate exempti essent, vel titulares beneficiorum ratam partem ipsos pensionarios tangentem, pro solutione pensionis huiusmodi, sibi retinere valerent, et ad solutionem pensionis huiusmodi minime tenerentur, ac alias huiusmodi titulares renunciassent, onusque illam solvendi in se suscepissent, in quibuscumque gratiis, commendis, provisionibus, regressibus, accessibus, ingressibus, coadiutoriis, ceterisque dispositionibus de prioratibus, baiulivatus, castellanis, praeceptorias et aliis beneficiis huiusmodi quovis modo, etiam apud eandem Sedem, vacantibus, necnon fructuum et pensionum huiusmodi reservationibus, per eum, etiam motu simili, et quorumvis, etiam imperatoris vel regum intuitu, ac etiam quibusvis eatenus factis et in posterum faciendis, quibusvis personis, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, nobilitatis et praeminentiae existentibus, etiam forsitan cardinalatus honore et officio fungentibus, per eum quomodolibet eatenus concessis et in posterum concedendis, derogatorias, ac desuper confectas et pro tempore faciendas litteras apostolicas, etiam quascumque generales vel speciales, etiam derogatorias derogatorias et efficaciores et insolitas clausulas, necnon irritantia decreta, sub quacumque verborum expressione in se continentia, personas, quibus prioratus, baiulivatus, castellaniam, praeceptorias seu ab illis dependentia beneficia praedicta aut illorum membra collata seu ad vitam commendata fuerant, seu fructus, redditus et proventus aut pensio-

nes annuae reservatae et assignatae fuerant, aut in quorum favorem de illis dispositum extiterat, vel illae commendarentur seu conferrentur, aut fructus vel pensiones reservarentur et assignarentur vel alias disponerentur, a solutione et praestatione fructuum, censuum, passagiorum, annatarum, vacationum et mortuorum aut aliorum quorumcumque iurium seu responsionum aut ordinariorum vel extraordinariorum impositionum, vigore dictorum stabilimentorum et privilegiorum debitorum, in toto vel in parte eximere vel liberare, aut alias communi thesauro hospitalis huiusmodi seu illius iuribus in aliquo praeiudicasse, nec per illas praeiudicatum seu praeiudicium aliquod generatum fuisse vel esse vel in posterum fore, sed derogatorias ipsas ad effectum validitatis collationum, commendarum et aliarum dispositionum huiusmodi dumtaxat processisse et suffragari debuisse; illasque in quantum communi thesauro et illius iuribus in aliquo praeiudicassent aut praeiudicarent, a se et Sede Apostolica, per occupationem et circumventionem, praeter et contra voluntatem suam, extortas, ac nullius roboris vel momenti fuisse et esse et in posterum fore; illisque non obstantibus, omnes et singulas huiusmodi derogationes, tunc et pro tempore habentes et prosequentes, etiamsi a iurisdictione magni magistri et conventus praedictorum et aliorum quorumcumque iudicum, apostolica auctoritate praedicta exempti, ac ei et Apostolicae Sedi immediate subiecti essent, ad exhibitionem et relaxationem fructuum ac pensionum huiusmodi, ut praefertur, eidem communi thesauro faciendam teneri et adstrictos fore, in omnibus et per omnia, perinde ac si provisiones commendarum, et regressus, accessus, coadiutoriae et aliae dispositiones, necnon fructuum et pensionum reservationes, non a Sede Apostolica,

sed a magistro et conventu praedictis emanassent, et ad id etiam per censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia cogi et compelli posse.

§ 7. Litterasque tunc desuper faciendas et in eis contenta quaecumque nullo umquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis suae defectu, notari vel impugnari, minusve sub quibusvis revocationibus, suspensionibus et limitationibus similium vel dissimilium gratiarum comprehendere ullatenus posse, sed, quoties illae emanarent, toties in pristinum et validissimum, ac eum, in quo antequam illa emanarent, statum, restitutas et plenarie reintegratas, ac de novo, etiam sub quacumque data per magistrum et conventum bene visa, toties quoties opus esset, concessas esse censerentur. Sicque, in praemissis omnibus et singulis, per quoscumque iudices et commissarios, etiam S. R. E. cardinales ac causarum sacri Palatii Apostolici auditores, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate, iudicari, definiendi et interpretari debere; et quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentare contigerit, irritum et inane decrevit. Et nihilominus, pro potiori cautela, supradictas et alias derogatorias clausulas in quibuscumque litteris appositas, in quantum communi thesauro huiusmodi, quoad praemissa, praeiudicare videbantur, revocavit, cassavit, irritavit et annullavit, ac toties quoties concessa essent, quoad iura vacantia et mortuaria, ratione gratiarum, per eum et quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, tunc suos, concessarum, quoad ea quae suum tempus nondum effluerant tantum, toties pro nullis et infectis haberi, nullamque prorsus in iudicio vel extra fidem facere vel effectum sortiri de-

Clausulas dictae suae constitutionis praeservativas appositae;

bere, et constitutionem suam de non tollendo iure quaesito adversus tunc faciendas litteras praedictas locum sibi vindicare non posse, ac illis minime suffragari voluit.

Clausulas contrariorum derogatorias addidit;

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis; ac ipsorum prioratum, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis; quibus omnibus, etiamsi de illis specialis, specifica et expressa mentio habenda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Et quia haec Pii V constitutio, eius superveniente obitu, non fuit expressa, ideo hic Pontifex eam validat a die suae datae;

§ 9. Ne autem de decreto, declaratione, revocatione, cassatione, irritatione, annulatione, voluntate et derogatione dicti Pii praedecessoris, pro eo quod super illis ipsius praedecessoris eius superveniente obitu, litterae confectae non fuerunt, valeat quomodolibet haesitari, ac magnus magister, conventus et fratres seu milites hospitalis praedicti illarum frustrentur effectum, volumus et apostolica auctoritate decernimus quod decretum, declaratio, revocatio, cassatio, irritatio, annullatio, voluntas et derogatio dicti Pii quinti praedecessoris a dicta die duodecima kalendas aprilis suum sortiantur effectum, perinde ac si super illis ipsius praedecessoris litterae sub eiusdem diei data confectae fuissent, prout superius enarratur. Quodque praesentes litterae ad probandum plene decretum, declarationem, revocationem, cassationem, irritationem, annulationem et derogationem dicti Pii quinti praedecessoris ubique sufficiant,

nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

§ 10. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopo Toletano, et episcopo Parisiensi, sive eorum officialibus, ac dilecto filio Curiae causarum Camerae Apostolicae generali auditori per praesentes committimus et mandamus quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se vel alium seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque valere decernentes, ac pro tempore existenti magistro, conventui et fratribus praedictis, in praemissis, efficaci defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra, praemissa omnia ab omnibus, quos illa concernunt, integre et inviolabiliter observari, illosque eis pacifice et quiete uti, frui et gaudere; non permittentes eos aut eorum aliquem contra earumdem praesentium tenorem quomodolibet indebitum molestari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris remedia, appellatione postposita, compe-scendo; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis. Non obstantibus omnibus supradictis etc.

Executoresque deputat dicitae constitutionis.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 1 maii MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 1 maii 1586, pontif. anno II.

Sequitur alia constitutio, quae praecedentem ampliat.

Sixtus episcopus servus servorum Dei, universis et singulis nostris et Apostolicae Sedis, in quibusvis nobis et Romanae Ecclesiae immediate subiectis provinciis, civitatibus, terris et locis, etiam de latere legatis, ac singularum provinciarum, civitatum, terrarum et locorum huiusmodi gubernatoribus, aliisque in eis ius dicentibus et iustitiae ministris, necnon quorumcumque regum, ducum, mar-

chionum et aliorum christianorum principum magistratibus et officialibus, ac eorum cui libet, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut accepimus, saepius contingat ut receptores hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, in singulis illius prioratibus pro tempore deputati, prioratus, baiulivatus et praeceptorias dicti hospitalis ac alia beneficia per fratres eiusdem hospitalis obtineri solita, tam per ipsos fratres quam ex concessione seu dispensatione apostolica per clericos saeculares in titulum aut commendam aut alias pro tempore obtenta, ob non solutionem passagiorum, spoliolum, responsionum, vacantium et mortuorum ac aliorum iurium, per eos communi thesauro praedicti hospitalis pro tempore debitorum, ad manus suas, iuxta formam stabilimentorum et laudabilium consuetudinum dicti hospitalis, ac privilegiorum et indulgentiarum apostolicorum eis desuper concessorum, recipere, et usque ad integram passagiorum, spoliolum, responsionum, vacantium et mortuorum ac aliorum iurium praedictorum satisfactionem, pro dicto hospitali seu communi thesauro, retinere, ac ad huiusmodi effectum, possessionem prioratum, baiulivatum, praeceptoriarum et aliorum beneficiorum praefatorum capere et apprehendere, eorumque fructus, redditus, proventus percipere, colligere et levare, seu prioratus, baiulivatus, praeceptorias et beneficia huiusmodi eorumque fructus, redditus et proventus aliis locare et arrendare habeant.

Receptores huius militiae, pro consecutione iurium communitatis aerarii, capere solent prioratum et aliorum beneficiorum possessionem

Hic Ideo Pont. mandat ut officiales omnes et principes eis favent et assistant;

requirimus, vobis videlicet, nobis et sanctae Romanae Ecclesiae subditis, in virtute sanctae obedientiae et sub indignationis nostrae poena, districte praecipientes et mandantes; vos vero, qui nobis subiecti non estis, in Domino hortantes, quatenus vos et vestrum singuli, quoties pro parte receptorum praefatorum seu alicuius eorum aut procuratorum suorum vel pro eis agentium desuper requisiti fueritis, per vos vel alium seu alios, brachium vestrum saeculare eisdem receptoribus seu procuratoribus vel agentibus, ad hoc ut prioratus, baiulivatus, praeceptorias et beneficia praedicta, iuxta stabilimenta et consuetudines ac privilegia et indulta huiusmodi, quoties illis locus fuerit, ad manus suas recipere, et usque ad integram passagiorum, spoliolum, responsionum, vacantium et mortuorum ac aliorum iurium praedictorum satisfactionem, pro hospitali seu thesauro praedicto retinere; ac ad huiusmodi effectum, possessionem prioratum, baiulivatum, praeceptoriarum, et aliorum beneficiorum huiusmodi capere et apprehendere, eorumque fructus, redditus et proventus percipere, colligere et levare; vel prioratus, baiulivatus, praeceptorias, beneficia ac eorum fructus, redditus et proventus huiusmodi plus offerentibus locare et arrendare; necnon census seu affictus annuos locationum et arrendationum huiusmodi exigere pro rata debiti possint, statim et incontinenti, omni dilatione seu exceptione remota, praestetis et exhibeatis, praestarique et exhiberi faciatis.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis; ac quibusvis provisionibus seu commendis aut aliis dispositionibus per nos et Sedem Apostolicam de eisdem prioratibus, baiulivatus, praeceptorias et beneficiis, quibusvis personis dicti hospitalis, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordi-

Contrariis derogat;

nis vel conditionis existentibus, pro tempore factis; necnon omnibus illis, quae privilegiis et indultis praedictis concessum fuit non obstare, quae praesentibus pro specialiter et expresse repetitis haberi volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi iubet.

§ 4. Volumus autem quod praesentium transumptis etc.

Datum Romae apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die III octobris MDLXXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 octob. 1586, pontif. an. II.

LXVI.

Erectio collegii Montis Alti in civitate Bononiensi.

Sixtus episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Cathedram militantis Ecclesiae, meritis licet insufficientibus, regentes in terris, ad ea libenter intendimus, ut in singulis locis ac civitatibus, praesertim insignibus, erigantur et instituantur collegia, in quibus clerici et scholares ac aliae personae scientiae margaritam acquirere possint, et litterarum exercitio huiusmodi longe melius reipublicae consulatur.

Collegium pro Germanica natione statuerat Gregorius XIII, Sixtus V pro populis Marchiae Anconitanae construit. praefinito numero, a communibus nominandorum unitisque nonnullis beneficiis ecclesiasticis;

§ 1. Cum itaque nos alias, postquam acceperamus quod felicis recordationis Gregorius PP. XIII, praedecessor noster, in civitate nostra, tunc sua, Bononiensi quasdam aedes, animo et intentione unum collegium scholarum nationis Germanicae in eis instituendi, nomine et impensis Camerae Apostolicae, pretio septem millium scutorum auri vel alterius verioris summae emi et acquiri curaverat, morteque praeventus, huius mentis suae conceptus executioni demandare nequiverat, in civitatibus et aedibus praedi-

Ex Regest. in Secret. Brevium.

ctis unum collegium de Monte Alto nuncupandum pro viginti scholaribus, quorum undecim per dilectos filios Montis Alti, unde originem duximus, et tres per Parculae ac alios tres Patrignoni, necnon reliquos alios tres per Montis Novi oppidorum provinciae nostrae Marchiae universitates et homines ex eisdem suis oppidis, si tot ibidem idoneos et aptos reperirent, alioquin ex aliis ipsius provinciae indigenis, arbitrio suo eligi et nominari, sicque electi et nominati in ipso collegio Montis Alti recipi, ac ibidem sub unius rectoris cura et gubernio aliisque confoveri deberent, erigi et institui; ipsique collegio sine cura ecclesiam, abbatiam nuncupatam, seu S. Benedicti et alterius Ordinis conventu carens monasterium Sancti Michaelis de Castro Britorum, Bononiensis diocesis, quam seu quod bonae memoriae Alexander episcopus Viglevanensis in titulum vel commendam S. Mariae de Angelis nuncupatae, prope et extra muros Bononienses, Camaldulensis Ordinis, quemque Achilles Torphaninus clericus etiam in commendam ad eius vitam ex concessione seu dispensatione apostolica, dum viverent obtinebant, ecclesiam videlicet per dicti Alexandri episcopi de february, seu monasterium ac prioratum huiusmodi, commendis praedictis per eorundem Alexandri episcopi et Achillis de iunii mensibus proxime praesentis extra Romanam Curiam defunctorum obitus, cessantibus adhuc iis, quibus ante commendas huiusmodi vacabant modis, vel alias tunc vacantibus, uniri, annecti et incorporari motu proprio concesserimus.

§ 2. Nos, qui dudum inter alia volumus quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annum valorem etiam beneficii cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non vale-

Dictum collegium transfert ad eadem ecclesiamque Sancti Antonii Ordinis S. Augustini prioratum. que ipsi vult;